Colecţiile **Cotidianul**
LITERATURA 1 58
GORE VIDAL Oraşul şi stâlpul
EDITURA «f UNIVERS

Eugene Luther Gore Vidal s-a născut în 1925, întruna dintre cele mai influente familii din New York. Vidal va absolvi în 1945 Phillips Exeter Academy şi se va înrola apoi în trupele de rezerva ale armatei americane. De scris se apucase de la nouăsprezece ani, iar debutul şi la făcut cu un roman cu intriga militară, *Williwaw.* A publicat, de-a lungul timpului, zeci de romane, inclusiv sub pseudonim, volume de eseuri, proza scurtă, scenarii de film şi piese de teatru. Temele sale includ critica directa a politicii americane, satira sociala sau politicile sexuale. Cele mai apreciate dintre romanele sale au *fost Julian* 1964, *Washington DC* 1967 şi *Myra Breckinridge* 1968. În 1997, neobositul critic al expansionismului american a primit National Book Award pentru volumul de eseuri grupate sub titlul *United States* 1952 l992.

Publicat în 1948 şi rescris douăzeci de ani mai târziu, *Oraşul şi stâlpul* era primul roman scris de un american în care relaţiile homesexuale erau prezentate fatis, cu naturaleţea rezervata, până la acea data, pentru poveştile cu el şi ea. Valva pe care cartea a iscato i-a adus lui Vidal multă popularitate, dar şi antipatie, New York Times Book Review refuzând multă vreme să-i mai recenzeze cărţile. Trama este focalizata pe biografia lui Jim Villard, un tenismen tânăr şi lipsit de griji din Virginia, care descoperă că e atras de prietenul sau Bob Ford. Şirul de întâmplări care-l poarta pe Jim de-a lungul Statelor Unite, pentru al aduce către un dramatic punct terminus, va fi în permanenta tensionat de nostalgia după vechiul sau tovarăş.

A lina Purcaru

GORE VIDAL

Oraşul şi stâlpul

Traducere de CORNELIA BUCUR
Colecţiile Cotidianul. LITERATURA
EDITURA **gf** UNIVERS Bucureşti – 2008
Coperta colecţiei: **Octavian Cocis**
Coperta: **Marius Maties**
Redactor: **Diana Crupenschi**
Tehnoredactare: **Constantin Nita**
Foto: **Gulliver Getty Images**

GORE VID AL

The City and the Pillar

ISBN 978 l602570757

Dar nevasta lui să uitat în urmă, şi să preschimbat într-un stâlp de sare.

geneza 19, 26

UNU

CLIPA ERA STRANIE. Barul nu avea nimic real, nimic palpabil. Totul se amesteca, iar contururile intrau unul în altul. Timpul se oprise.

Şedea singur în separeu şi asculta muzica ce ieşea dintr-o cutie de plastic roşu, iluminata dinăuntru. Unele dintre melodii îşi amintea ca le mai auzise. Cuvintele însă nu le mai înţelegea. Pe măsură ce se imbata ascultând muzica, nu mai rămâneau decât asociaţiile.

Paharul cu whisky şi gheata dăduse pe de laturi şi tăblia mesei arata acum foarte interesant: insule, rauri şi din când în când cate un lac făceau din ea un continent. Desena contururi cu un deget pe tăblia de lemn. Dintr-un lac făcu un cerc; din cerc forma două rauri; inunda şi distruse o insulă, creând o mare. Se puteau face atâtea lucruri pe o masa, cu whisky şi apa.

Tonomatul se oprise.

Aştepta timp îndelungat să pornească din nou. Lua o înghiţitură de whisky ca saşi treacă vremea. Apoi, după un interval lung, în care păru că nu se petrece nimic, începu muzica. Era un disc cu un cântec pe care să amintea şi se lasa purtat înapoi în timp spre clipa aceea sentimentala când. când ce? făcu un efort saşi amintească locul şi momentul, dar era prea târziu. Numai amintirile plăcute puteau fi rechemate.

Era beat.

Timpul se contracta. Treceau ani până reuşea să ducă paharul la gură. Cu picioarele amorţite, cu coatele detaşate.

părea că se sprijină pe aer şi pe muzica tonomatului. O secunda, se întreba unde se afla. Privi în jur, dar nu găsi niciun indiciu. Un bar

într-un oraş. Ce oraş?

Mai făcu o insulă pe tăblia mesei. Masa era casa lui, simţea o afecţiune puternica pentru lemnul maroniu, zgâriat, pentru întunericul protector al separeului, pentru lampadarul care nu lumina pentru că nu avea bec. Ar fi vrut să nu mai plece niciodată. Era acasă. Apoi însă îşi termina băutura. Era pierdut. Trebuia saşi mai ia un pahar. Dar cum? Se încrunta, meditând. Trecu un timp îndelungat. Nu se clintise şi paharul stătea gol în faţa sa.

Ajunse în fine la o decizie. Va ieşi din separeu şi se va duce să vorbească cu bărbatul din spatele barului. Era o călătorie lunga, dar era pregătit pentru ea.

Se ridică, ameţi şi se aşeza la loc, obosit. Un bărbat cu sort alb se apropie de masa; probabil ştia cum e cu băutura.

Vrei ceva?

Da, asta voia, ceva. Dădu din cap şi spuse rar, pentru ca vorbele să iasă limpede:

Vreau nişte whisky, apa, bourbon, apa. Ce-am băut şi panacum.

Bărbatul îl măsura bănuitor.

De când eşti aici?

Nu ştia răspunsul. Trebuia să fie viclean.

Sunt aici de o oră, spuse el cu grija.

Ai grijă să nu ieşini sau să ţi se facă rău. Lumea n-are niciun pic de respect când e să facă porcarii din astea pe care alţii trebuie să le cureţe.

Încerca să spună ca el avea respect pentru alţii, dar fără folos. Nu mai putea vorbi. Voia să se întoarcă acasă, la tăblia mesei.

Mă simt bine, spuse el, şi bărbatul se îndepărta.

Dar tăblia mesei nu mai era acasă. Bărbatul cu sort alb stricase intimitatea. Rauri, lacuri, insule, nimic nu mai era familiar; era pierdut, intro tara nouă. Nu mai avea nimic de făcut, decât saşi îndrepte atenţia către ceilalţi clienţi ai barului. Acum ca şi pierduse lumea lui privata voia să vadă ce găsiseră ceilalţi, dacă găsiseră ceva.

Chiar vizavi de el era barul, în spatele căruia se mişcau lent doi bărbaţi cu sorturi albe. La bar stăteau patru cinci şase oameni, încerca să-i numere, dar nu reuşea. Ori de câte ori încerca să citească sau să numere în vis, totul se dizolva. Şi acum era ca un vis. Era un vis?

Alături stătea o femeie intro rochie verde: fese mari, rochie prea strâmta. Stătea foarte aproape de un bărbat într-un costum închis la

culoare. Era o tarfa. Ca să vezi.

Se întreba ce era în celelalte separeuri. Al lui era în centrul unui şir lung, dar nu ştia nimic despre oamenii din celelalte despărţituri. Un gând trist, în cinstea căruia lua o înghiţitură.

Apoi se ridica. Nesigur, dar cu o expresie stăpânita, se îndrepta spre fundul încăperii.

Toaleta era murdara. Inspira adânc, pentru a nu fi nevoit să o facă înăuntru. Se văzu reflectat intro oglinda crăpata, deformată, atârnata sus pe perete. Păr blond, ten alb ca laptele, ochi injectaţi cu priviri sticloase, demente. A, era altcineva. Dar cine? își ţinu respiraţia până ajunse din nou în bar.

Observa cât de puţina lumina era. Câteva aplice pe pereţi, şi asta era tot, cu excepţia tonomatului, care dădea nu numai lumina, ci şi nişte culori minunate. Roşusangeriu, galben ca soarele, verde ca iarba, albastruazur. Rămase lângă tonomat, mângâind suprafaţa netedă de plastic. Acesta era locul lui, aproape de lumini şi culori.

Dintr-odată, era ameţit, îl durea capul şi nu mai vedea limpede; stomacul i se strânse într-un spasm de greaţa.

Își prinse capul în mâini şi, încet, împinse greaţa afară. Dar împinsese prea tare, ceea ce aduse înapoi amintirile. Nu asta dorise. Se întoarse iute în separeu, se aşeza, puse mâinile pe masa şi privi drept înainte. Memoria porni să funcţioneze. Existase un ieri, şi un alaltăieri, şi douăzeci şi cinci de ani de viaţa pana când descoperise barul.

Poftim băutura.

9

Bărbatul îl privi.

Ţie bine? Dacă nu ţie bine, ar fi mai bine să te cari. Nu vrem clienţi cărora să li se facă rău.

N-am nimic.

Ai băut ceva astaseara.

Bărbatul se îndepărta, într-adevăr, bause mult. Trecuse de unu şi era în bar de la ora nouă. Beat, dorea să fie şi mai beat; fără mila sau teama.

Eşti singur?

Voce de femeie. Multă vreme nu deschise ochii, în speranţa ca, dacă el nu o vedea, atunci nul va vedea nici ea. O dorinţă simpla, care dădu gres. Deschise ochii.

Sigur, spuse. Sigur.

Era femeia în rochie verde.

Parul îi era vopsit în roşu şi fata alba de pudra. Şi ea era beata. Se apleca nesigura peste masa lui, astfel încât îi văzu spaţiul dintre sani.

Pot să iau loc?

Mârâi. Ea se aşeza vizavi de el.

A fost o vară grozav de calda, nu?

Făcea conversaţie. O privi, întrebându-se dacă va putea vreodată să o asimileze lumii separeului. Se îndoia, în primul rând, era prea multă, şi nicio particica din ea nu era simpla.

Sigur, spuse el.

Trebuie să recunosc ca nu eşti prea vorbăreţ, ce zici?

Cred că nu.

Intimitatea separeului se dusese pe apa sâmbetei, întreba, fără interes:

Cum te cheamă?

Ea îi zâmbi. Reuşise să-i capteze atenţia.

Estelle. Un nume frumos, nu-i aşa? Mama ne-a dat tuturor nume din astea. Am avut o soră pe care o chema Anthea şi pe fratele meu îl chema Drake. După părerea mea, Drake e un nume foarte atrăgător pentru un bărbat. Tu ce crezi? E în industria îmbrăcămintei pentru femei. Pe tine cum te cheamă?

10

Willard, îi răspunse, surprins el însuşi ca şi dădea numele adevărat. Jim Willard.

Un nume frumos. Suna atât de englezesc. Mie mi se pare ca numele englezeşti sunt atrăgătoare. Eu sunt de origine spaniola. Of, ce sete mie! îl chem eu pe chelner.

Chelnerul, care părea sa o cunoască, îi aduse un pahar cu băutura.

La sfatul medicului.

Ea îi zâmbi. Pe sub masa, piciorul ei îl atinse pe al lui. Îşi trase ambele picioare sub scaun.

Nu păru să o deranjeze. Bău rapid.

Eşti din New York?

El clatina din cap şi îşi răcori degetul arătător în paharul pe jumătate gol.

După cum vorbeşti, pari a fi din sud. Eşti din sud?

Sigur, spuse el, şi îşi scoase degetul din pahar. Sunt din sud.

Trebuie să fie frumos pe-acolo. Întotdeauna mi-am dorit să ajung la Miami, dar nu reuşesc să părăsesc oraşul. Ştii, toţi prietenii mei sunt aici, nu pot să-i abandonez aşa, pur şi simplu. Am avut un prieten odată, un bărbat zâmbi, semn că era secret, care se ducea întotdeauna în Florida iarna. Avea nişte valize grozave. Ma invitat să merg cu el şi aproape că m-am şi dus, o dată.

Făcu o pauză.

Asta era acum zece ani.

Părea trista, iar el nu o compătimea defel.

Desigur, vara trebuie să fie îngrozitor de cald acolo. Adevărul e ca şi aici e uneori atât de cald, încât am impresia că o să mor de căldura. Ai luptat în război?

Casca, plictisit.

Am fost în armată.

Îşi mişca paharul pe masă, ascultând satisfăcut sunetul pe care îl făcea când trecea peste crestaturi şi zgârieturi. Ea îl urmărea. Ar fi vrut ca ea să plece.

11

Ce cauţi în New York? îl întreba. Şi de ce vrei să te îmbeţi? Ai tot ce vrei şi totuşi stai aici şi te îmbeţi de unul singur. Aş vrea să fiu în locul tău. As wea să fiu tânăra şi să arăt bine. Aş vrea.

Începu să plângă încet.

Am tot ce vreau, spuse el suspinând. Am tot ce vreau, Anthea.

Ea îşi sufla nasul într-un şerveţel.

Anthea o chema pe sora mea. Eu sunt Estelle.

Şi ai un frate pe care îl cheamă Drake. îl privi surprinsa.

Exact. De unde ştii?

Dintr-odată se simţi ameninţat de pericolul de a se vedea implicat în existenta ei, de ai auzi confesiunile, de a asculta liste de nume care pentru el nu însemnau nimic, închise ochii, încercând să o închidă pe dinafară.

Femeia se opri din plâns şi scoase o oglinjoara din poşeta, îşi pudra atent pungile de sub ochi. Apoi puse oglinda la loc şi surâse.

Tu ce faci astaseara?

Ce fac siacum. Beau.

Nu, fraierule. Mai târziu. Probabil ca stai la un hotel, undeva.

Stau aici.

Nu se poate, închid la patru.

Alarma. Nu se gândise ce avea să facă după patru. Ea era de vină. Stătuse liniştit, ascultând muzica, pana venise ea şi schimbase totul. Faptul ca nu o asimilase fusese o greşeală.

Il ameninţa cu realitatea. Trebuia distrusă.

Mă duc acasă singur, spuse el. Când mă duc acasă, mă duc singur.

Aha.

Cântări o clipă, apoi se hotărî să se arate ranita, insultata.

Presupun că nu sunt destul de bună pentru tine.

Nimeni nu e.

Il obosea de moarte, iar gândul la amor îi făcea greaţa. 12

Te rog să mă scuzi, spuse Estelle, sora Antheei şi a lui Drake.

Se ridică, îşi aranja sanii şi se întoarse la bar.

Era singur şi se bucura, cu trei pahare dinainte, pe masa: două goale, unul pe jumătate plin, murdar de ruj. Le aranja în aşa fel încât să formeze un triunghi, dar când încerca să le pună într-un pătrat, dădu gres. De ce? Din trei pahare ar trebui să se poată face un pătrat. Era disperat. Din fericire, realitatea începu să se îndepărteze din nou. Şi Jim Willard rămase aşezat la masa lui, în separeul lui, în barul lui, să facă lacuri, rauri, insule. Atât dorea. Să fie singur, o fiinţa tara amintiri, şezând într-un separeu, încetul cu încetul, conturul fricii începu să se şteargă. Iar el uita complet cum începuse:

DOI

FESTIVITĂŢILE CARE MARCAU sfârşitul anului şcolar tocmai se terminaseră şi băieţi şi fete, părinţi şi profesori ieşeau în şir din clădirea nounouta, în stil georgian, a şcolii, în după-amiaza cea mai calda şi mai verde a primăverii. Separanduse de mulţime, Jim Willard se opri o clipă în capul scărilor şi privi în jur, în căutarea lui Bob Ford. Nu reuşea sal distingă în masa de băieţi în sacouri negre şi pantaloni albi, fete în rochii albe şi tati cu pălării la moda anul acesta în Virginia. Mulţi dintre bărbaţi fumau ţigări de foi, ceea ce însemna că erau politicieni, căci aceasta era reşedinta ţinutului, locul unde trăiau cei mai mulţi deţinători ai unor funcţii însemnate, între care şi tatăl lui Jim, funcţionar la tribunal.

Un băiat care alerga atinse braţul lui Jim, în joaca. Jim se întoarse, aşteptanduse sal vadă pe Bob. Era altcineva. Zâmbi, îi înapoie tot în joaca lovitura, schimbară câteva insulte glumete. Ştia că e

popular, pentru că era campionul de tenis al şcolii, şi toţi sportivii erau admiraţi, mai ales cei modeşti şi timizi, ca Jim.

În fine, apăru şi Bob Ford.

Anul ăsta eu, la anul tu.

Tareas vrea să fiu eu cel care termina acum.

Mă simt ca şi când s-ar fi deschis porţile închisorii, dandu-mi drumul în lumea larga. Cum arătam acolo sus, pe scena, îmbrăcat în sacul ăla negru pentru cartofi?

Grozav. 14

Nu mai spune, chicoti Bob. Hai să mergem. Ar trebui să apucăm să mai jucam un pic înainte de a se întuneca.

În timp ce îşi făcea loc prin mulţime spre vestiare, cel puţin zece fete îl salutara pe Bob, care răspundea cu o gratie dezinvolta, înalt, cu ochi albaştri şi parul satenroscat, era cunoscut în scoala ca lubaretul, o poreclă mai inocenta decât părea la prima vedere. Iubirea nu însemna mai mult decât câteva sărutări. Cele mai multe îl găseau pe Bob irezistibil, însă băieţii nul plăceau prea tare, poate pentru ca fetele îl plăceau. Dar Jim era prietenul lui.

Intrară în vestiarul slab luminat şi Bob privi în jur melancolic.

Probabil că e ultima dată când mai intru aici.

Dar mai putem folosi terenurile pe timpul verii.

Nu asta am vrut să spun.

Bob îşi scoase haina şi o agaţa cu grija în cuier. Apoi îşi desfăcu cravata. Erau hainele lui cele mai bune şi le trata cu respect.

Dar ceai vrut să spui?

Jim era uimit. Dar Bob rămase misterios.

Cei doi băieţi parcurseră kilometrul până la terenuri în tăcere. Se cunoşteau de o viaţă, dar abia în ultimul an deveniseră prieteni apropiaţi. Erau în aceeaşi echipa de baseball şi jucau tenis împreună, chiar dacă, spre disperarea lui Bob, Jim îl bătea întotdeauna. Sportul era foarte important pentru amândoi, în special pentru Jim, fiindcă îi era greu să-i vorbească lui Bob. Mingea alba trimisa înainte şi înapoi peste fileu era o formă de comunicare, mai buna decât tăcerea sau vreunul dintre monologurile lui Bob.

Terenurile acoperite cu zgura roşie erau în întregime ale lor. Bob azvârli racheta şi Jim, care pierduse, capătă partea cu fata în soare. Jocul începu. Era plăcut să lovesti mingea alba egal, să o faci să ștargă fileul. Jim juca mai bine ca niciodată, vag conştient că era un ritual

necesar, îndeplinit pentru ultima oară.

15

Jucau în timp ce soarele apunea și umbrele copacilor înalţi se alungeau, întunecând terenul. Se porni o briza răcoroasa. După al treilea set se opriră. Jim câştigase două.

Bravo, spuse Bob şi îi întinse mana scurt, ca la un turneu.

Se întinseră amândoi pe iarba ce marginea terenul, inspirând adânc, obosiţi; dar liniştiţi.

Odată cu crepusculul, ziua lua sfârşit. Pasari gălăgioase zburătăceau printre copaci, pregătindu-se pentru noapte.

Se face târziu.

Bob se ridica, scuturanduse de crengutele şi frunzele care i se agăţaseră de spinare.

Mai e încă lumina. Jim n-ar fi vrut să plece.

Nici mie numi vine să plec, spuse Bob, privind înjur cu aceeaşi tristeţe misterioasa.

Ce tot spui? Toată ziua ai bătut apropouri. Ce pui la cale? apoi înţelese.

Doar n-ai de gând să te îmbarci? Aşa cum spuneai anul trecut?

Bob ranji.

Cine ştie prea multe moare repede. O.K.

Era jignit. Bob spuse iritat:

Uite ce e, deocamdată nu pot sati spun nimic. Dar o sati spun înainte de ziua de luni, bine? îţi promit.

Jim ridica din umeri.

Treaba ta.

Trebuie să mă schimb, spuse Bob, ridicându-se. O duc pe Sally Mergendahl la dans diseară.

Îi făcu cu ochiul.

Şi diseară vreau să mă distrez.

De ce nu? Toţi au făcuto.

Jim no putea suferi pe Sally, o brunetă agresiva care îl vanase pe Bob tot anul. Dar la urma urmelor, ce făcea Bob nu-l privea pe el. 16

Pe drumul înapoi către scoala, prin lumina albastra a crepusculului, Bob îl întreba pe neaşteptate:

Ce faci în weekendul ăsta?

Nimic. De ce?

Nu vrei să mergem la coliba?

Da, sigur, de ce nu?

Jim avu grija sa nu se arate prea incantat, aducea ghinion. Coliba aparţinuse unui fost sclav, mort nu demult. Acum stătea părăsita, în pădurea deasa de pe malurile Potomacului. Petrecuseră o dată o noapte acolo. Şi în câteva rânduri, Bob adusese acolo fete. Jim nu era nici acum sigur ce se întâmplase, pentru ca povestirile lui Bob variau de flecare data.

O.K., spuse Bob. Vin să te iau deacasa mâine dimineaţa.

Un îngrijitor iritat le deschise uşa vestiarului.

MICUL DEJUN era întotdeauna neplăcut, poate pentru că era singura masa pe care familia Willard o lua împreună.

Când intra Jim, domnul Willard era deja aşezat în capul mesei din sufragerie. Mic, slab şi cărunt, domnul Willard încerca să pară înalt şi dominator. Părerea întregii familii era ca nu ar fi avut nicio problemă în a fi ales guvernator dar, pentru un motiv sau altul, întotdeauna trebuise să lase oamenii mai puţin vrednici să meargă la Richmond în timp ce el rămânea la tribunal. O soartă amara.

Şi doamna Willard era scunda şi cărunta, dar cu tendinţe de îngrăşare. După douăzeci şi trei de ani petrecuţi sub dominaţia stricta a soţului său, avea privirile umede ale omului conştient de martiriul său. Acum, îmbrăcata cu un sort cu franjuri care nu i se potrivea, pregătea micul dejun în bucătăria alăturata, aruncând din când în când cate o privire să vadă dacă au coborât şi copiii.

17

Jim, cel mai mare dintre băieţi, fu primul. Pentru că era o zi speciala, era vesel, incantat de viaţă.

Bună dimineaţa, tata.

Domnul Willard îl privi ca şi cum ar fi încercat saşi amintească cine e. Apoi spuse: Bună dimineaţa şi continua sa citească ziarul, distant. Nu încuraja niciodată conversaţiile cu fiii săi şi mai ales cu Jim, care făcuse greşeala de a fi înalt şi chipeş în loc să fie fiul bondoc şi potenţial cărunt pe care s-ar fi cuvenit sal aibă domnul Willard.

Te-ai trezit devreme.

Doamna Willard îi aduse mâncarea.

E o zi frumoasă, de aia.

Opt fără un sfert nu mi se pare chiar atât de devreme, spuse domnul Willard din spatele lui *Richmond Times.*

Crescuse la o ferma, şi unul dintre motivele succesului sau

fusese că se scula întotdeauna când se crapa de ziua.

Jim, n-ai auzit nişte zgomote ciudate pe lângă casa azi-noapte, nu-i aşa?

La fel ca Ioana d're, mama lui auzea tot timpul zgomote ciudate.

Nu, mama.

Straniu, aş fi putut să jur ca cineva a încercat să intre pe fereastră, am auzit bătând.

As mai vrea nişte cafea, dacă se poate. Domnul Willard cobori ziarul și își înalta bărbia.

Imediat, draga.

Jim ataca fulgii. Domnul Willard își rearanja ziarul.

Bună dimineaţa.

Carrie intrase în sufragerie. Cu un an mai mare decât Jim, era drăguţa, dar palida şi, pentru că nu-i plăcea să fie palida, se machia cu multă îndrăzneala şi imaginaţie, ceea ce uneori o făcea să arate ca o tarfa, înfuriindu-şi tatăl. Terminase liceul cu un an înainte, la şaptesprezece ani, lucru pe care familia îl repeta apăsat lui Jim. De atunci încoace își ajuta mama în gospodărie, în acelaşi timp încurajând avansurile unui tânăr agent imobiliar cu care spera să se căsătoreasca de îndată ce acesta reuşea să pună ceva deoparte. 18

Bună dimineaţa, Carrie.

Domnul Willard îşi privi fiica cu aprobare rece. Dintre toţi copiii, numai ea îi făcea plăcere; ea îl vedea ca pe un om cu adevărat mare.

Carrie, vrei să vii să mă ajuţi să pregătesc micul dejun?

Da, mama. Cum a fost festivitatea de absolvire, Jim? O.K.

Tareas fi vrut să vin şi eu, dar nu ştiu cum se face că sunt tot timpul aşa de ocupata, tot timpul pe goana.

Da, da.

Carrie intra în bucătărie alături de mama ei şi Jim le auzi contrazicându-se pe un ton scăzut; se contraziceau tot timpul, în fine apăru şi John. La paisprezece ani era slab, neliniştit şi potenţial cărunt, cu excepţia ochilor negri.

Salut.

Se aşeza cu zgomot.

Ne bucuram să te avem printre noi, își continua domnul Willard bătălia.

E sâmbătă. Toată lumea doarme pana mai târziu. John era versat în micile războaie casnice, un maestru al artileriei.

Bineînţeles.

Domnul Willard îl privi o clipă, apoi, mulţumit într-un fel ciudat de ceea ce văzuse, se întoarse la ziar.

Carrie îi mai aduse o cafea şi se aşeza alături de Jim.

Când începi lucrul la magazin, Jimmy?

Luni dimineaţa.

Îi displăcea când îi spunea Jimmy.

O să fie grozav. E cam plicticos, probabil, dar pentru o muncă mai calificată, ca cea de dactilografa, presupun că trebuie să te pricepi.

Nu-i răspunse. Nici Carrie şi nici tatăl sau nul puteau enerva astăzi. Avea să se întâlnească cu Bob. Viaţa era frumoasă.

Hei, azi e meci de baseball la şcoală. Joci?

19

John îşi izbi palma stânga cu pumnul drept, scoţând un plescăit plin.

Nu. Mă duc la coliba. Pe tot weekendul. Domnul Willard ataca din nou.

Şi dacă nu sunt prea curios, pot să ştiu cu cine te duci?

Cu Bob Ford. Mama a zis ca en regula.

Serios? Eu nu înţeleg de ce ai vrea să te duci să dormi în altă parte decât în casa pe care cu atâtea eforturi am făcuto confortabilă.

Tatăl desfăşura încet stindardul domestic şi porni la atac. Jim refuza să se apere, îşi promise doar ca într-o zi va azvârli cu o farfurie în capul acestui bătrân acrit cu care era nevoit să trăiască, între timp, privea la viitoarea arma, pe când i se spunea că familia este *O Un*itate şi că avea fata de toţi ceilalţi *O Datorie* şi cât de greu muncea domnul Willard ca să câştige Bani pentru a-i întreţine şi ca, chiar dacă nu erau bogaţi, măcar erau o familie *Respectabila,* căreia faptul ca Jim umbla cu fiul beţivanului oraşului nu-i aducea nimic bun.

Doamna Willard li se alătura pe parcursul acestei tirade, cu o expresie crispata. După ce domnul Willard sfârşi, spuse:

Dar mie mi se pare ca fiul lui Ford e un băiat drăguţ, cu note bune la şcoală, iar mama lui nea fost prietena, indiferent ce credem despre tatăl lui. Aşa ca nu văd de ce Jim nu s-ar putea vedea cu el.

Pe mine nu mă deranjează, spuse domnul Willard. Am crezut însă ca ţie îţi displace sati ştii copilul într-un asemenea anturaj. Dar dacă nu, eu nu mai am nimic de zis.

În fine, după cesi pusese fiul intro situaţie jenanta şi se

contrazisese cu sotia, domnul Willard ataca ochiurile din farfurie cu mult entuziasm.

Doamna Willard murmura câteva cuvinte de încurajare către Jim, care ar fi vrut ca tatăl sau să fie la fel ca cel al lui Bob, beţiv şi indiferent.

Când plecaţi? îl întreba mama pe un ton jos, ca să nu-şi deranjeze soţul.

După micul dejun. 20

Şi ce faceţi cu mâncarea?

Bob o s-o aducă de la magazinul unde lucrează.

Foarte frumos, spuse doamna Willard, evident gândindu-se la altceva; avea dificultăţi în a se concentra pe perioade îndelungate.

Carne începu să se certe cu fratele sau mai mic şi micul dejun lua curând sfârşit. Domnul Willard se ridică şi declara că are de lucru la tribunal, ceea ce nu era adevărat. Tribunalul nu lucra niciodată sâmbătă. Dar soţia sa nul contrazise, aşa ca, înclinând scurt din cap în direcţia copiilor, domnul Willard îşi puse pălăria de pai, deschise uşa şi ieşi în soarele strălucitor al diminetii.

Doamna Willard îl urmări o clipă, cu un chip lipsit de expresie. Apoi se întoarse şi spuse:

Carrie, hai să mă ajuţi să strâng. Băieţi, voi faceţi ordine la voi în cameră.

Camera băieţilor era mica şi nu prea luminoasa. Cele două paturi, înghesuite între două birouri, făcea ca ea să pară aglomerata. Pereţii erau acoperiţi cu fotografii ale unor jucători de tenis şi baseball, idoli ai copilăriei lui Jim.

John nu avea idoli. Era un copil serios, studios, care avea să devină membru în Congres, ceea ce îi făcea mare plăcere tatălui său, care îi ţinea dese discursuri despre succesul în politica. Jim nu-şi făcea planuri pentru ce avea să facă după absolvirea liceului. Totul părea foarte îndepărtat.

Jim îşi făcu repede patul; lui John îi lua mai mult.

Şi ce-o să faci cu Bob la rău?

Nu ştiu.

Jim îndrepta cuvertura.

O să pescuim. O să lenevim.

Suna a pierdere de vreme, spuse John, ca un ecou al domnului Willard.

Vai, ce ruşine! îl maimuţări Jim deschizând dulapul şi scoţând din el două paturi, contribuţia sa la reuşita weekendului.

John se aşeza pe pat, urmărindul.

21

Bob se întâlneşte destul de des cu Sally Mergendahl, nu?

Cred că da. Sally se întâlneşte cu o mulţime de lume.

Exact asta voiam să spun.

John îşi luase o expresie înţeleapta, care îl făcu pe Jim să râdă.

Eşti prea mic ca să auzi chestii din astea.

Prea mic pe dracu', îşi dovedi John virilitatea cu un blestem.

Sigur, eşti cel mai mare amorez, aşa că trebuie să fii cu ochii pe fete.

John se înfurie.

Da, dar e oricum mai mult decât faci tu, şi tu eşti mai mare ca mine. Tu nu ieşi niciodată cu fete. Am auzit-o o dată pe Sally spunând caaraţi cel mai bine din toată scoala şi ca nu pricepe de ce nu ieşi mai mult. Zicea ca probabil ţie frica de ele.

Jim roşi.

Vorbeşte tâmpenii. Nu mie frica nici de ea, nici de altcineva. Şi-apoi, îmi fac veacul în partea cealaltă a oraşului.

Zău?

John era captivat, iar Jim se bucura ca minţise.

Sigur, spuse misterios. Bob şi cu mine mergem tot timpul acolo. Toată echipa de baseball merge, de fapt. Nu vrem să ne batem joc de fetele cuminţi.

Şi bine faceţi.

Şi pe urma, Sally nici nu e aşa grozava.

De unde ştii?

Ştiu.

Pun pariu ca asta tia spuse Bob.

Jim fixa cu privirea biroul, fără să se uite la fratele său. Nu se simţea în largul său şi nu înţelegea de ce. John nu reuşea prea des sal irite.

Se privi în oglinda prăfuita de deasupra biroului, întrebându-se dacă avea nevoie de bărbieritul săptămânal. Hotărî ca mai poate aştepta pana se întoarce. Absent, îşi trecu o mână prin părul blond şi scurt, bucuros că era vara, anotimpul paru22

lui scurt. Era chipeş? După părerea lui, avea nişte trăsături

absolut obişnuite. Doar trupul îl mulţumea, rezultatul orelor îndelungate pe terenul de sport.

Când vine Bob?

John şedea pe pat, balansând intro mana racheta de tenis a fratelui mai mare.

Chiar acum.

Trebuie să fie frumos acolo. Eu n-am fost la coliba decât o dată. Cred că se poate duce oricine.

Sigur.

Am auzit ca proprietarul pământului locuieşte la New York şi ca nu vine niciodată pe-aici. După-amiaza joc baseball şi după aia mă duc la o întâlnire a Partidului Democrat, în spatele prăvăliei.

Mintea lui John se mişca iute, neliniştita.

O să fie foarte distractiv.

Jim puse racheta în dulap. Apoi înşfaca cele două paturi şi cobori la parter.

În salon, Carrie ştergea leneş praful.

A, Jim, iatate.

El se opri din drum.

Ma căutat cineva?

Nu, am constatat doar ca exişti.

Lasa carpa jos, bucuroasa să găsească un pretext pentru o pauză.

Te duci la petrecerea liceului diseară? El clatina din cap.

Aşa e, spuse ea, te duci cu Bob la coliba. Pun pariu ca Sally e geloasa fiindcă îl împiedici să vină la petrecere.

Jim se strădui să nu-şi schimbe expresia.

A fost ideea lui, spuse el egal. Poate cândva o să afli şi de ce.

Era limpede, misterele erau la ordinea zilei. Carrie înclina din cap.

Cred că ştiu. Am auzit vorbindu-se despre plecarea lui Bob. Sally zicea ceva nu de mult.

23

Poate da, poate nu.

Era surprins ca Sally şi Carne ştiau; se întreba cui îi mai spusese Bob.

Carrie casca şi se întoarse la ştersul prafului. Cu paturile sub braţ, Jim intra în bucătărie. Mama încă nu terminase treaba.

Te rog să te întorci duminica seara. Vine bunicul, şi tata o să vrea să fii aici. Iei paturile bune?

Nu, pe cele vechi.

Pe geamul bucătăriei, Jim îl văzu pe Bob, care cara o pungă mare, de hârtie.

Vin acum!

laţi pantofii impermeabili.

Soarele diminetii era fierbinte, dar aerul mai era încă răcoros. Ziua, albastraverzuie, era strălucitoare. Jim Willard urma să se întâlnească cu Bob, iar weekendul nici nu începuse încă. Era fericit.

STĂTEAU PE MARGINEA RAPEI şi se uitau în jos la apa cafenie a râului, noroioasa în urma ploilor de primăvara şi agitata acolo unde trebuia să sară peste bolovanii din mijlocul şuvoiului. De sub picioarele lor, stanca se prăbuşea drept în râu, un perete de piatra înverzit de tufele de laur şi iedera.

Cred că în aval e inundaţie. Bătrânul râu pare furios, spuse Bob.

Poate vedem o casă plutind la vale. Bob chicoti.

Sau o privata.

Aşezat pe piatră, Jim rupse un fir lung de iarba şi mesteca tulpina lunga şi dulce. Bob se aşeza pe vine, alături. Ascultau împreună mugetul torentului, oracaitul broastelor de copac şi fosnetul frunzelor proaspete în vânt.

Cum a fost cu Sally? 24

Bob mormăi.

Nu face decât să tentarăte, ca toate celelalte. Te duce cu presul până îţi spui: gata, acum i-am pus-o. Şi când eşti mai înfierbântat, i se face frică. Vai, ce-mi faci? Ah, opreşte-te! Opreşte-te imediat!

Bob ofta dezgustat.

Ascultama pe mine, te exciţi de-ai face-o şi cu un catar, numai dacă l-ai putea convinge să stea.

Se gândi o vreme la catari. Apoi continuă:

De ce n-ai venit aseară la petrecere? O grămada de fete m-au întrebat de tine.

Nu ştiu. Pentru ca nu mă omor după dans, cred. Nu ştiu.

Eşti prea timid.

Bob îşi sufleca cracul pantalonilor şi îndepărta o furnica mare, neagra, care i se caţără pe gamba. Jim remarca pielea alba ca marmura, chiar şi în lumina soarelui.

Ca să rupă tăcerea, cei doi începură sa arunce cu pietre de pe buza rapei. Sunetul pietrei care lovea piatra era foarte plăcut, în cele din urmă, Bob striga:

Haide!

Şi, taras peste marginea stancii, ţinându-se de tufe şi căutândusi sprijin pentru picioare în găuri, coborârâ prudenţi.

Soarele fierbinte strălucea pe un cer palid. Şoimii se învârteau în timp ce pasarile mai mici zburau din copac în copac. Serpi, soparle şi iepuri fugeau căutândusi adăpost din calea celor doi băieţi care coborau cu zgomot. Ajunseră în sfârşit pe malul noroios al apei. Din nisipul cafeniu ţâşneau bolovani negri, înalţi. Sareau incantaţi din bolovan în bolovan, fără să atingă pământul, călcând doar pe relicvele unei ere glaciare.

Puţin după-amiaza ajunseră la coliba sclavului, o căsuţa cu acoperiş de şindrila, găurit de vreme, înăuntru mirosea a huma mucegaita şi a lucruri vechi. Peste tot pe podeaua de lemn negeluit stăteau împrăştiate ziare îngălbenite şi conserve ruginite, în căminul de piatra se vedea cenuşa proaspăta: nu numai îndrăgostiţii, ci şi vagabonzii îşi făceau veacul pe-aici.

25

Bob puse jos punga de hârtie pe care o carase în timp ce Jim aşeza paturile pe porţiunea de podea cea mai curată.

Nu s-a schimbat mult.

Bob privi în sus, la acoperiş. Prin găurile lui strălucea cerul.

Să sperăm ca nu ploua.

Nu departe de coliba se găsea un iaz, mărginit de salcii şi sufocat de nuferi. Jim se aşeza pe malul acoperit cu muşchi în timp ce Bob se dezbraca, aruncândusi hainele într-un copac din apropiere, pantalonii atârnati ca un steag de o creangă şi sosetele, ca două flamuri, de o alta. Se întinse incantat, flexandusi muşchii prelungi şi admirându-se în apa verzuie, neclintita. Deşi suplu, era puternic clădit şi Jim îl admira fără invidie. Ori de câte ori vorbea Bob despre cineva bine făcut, era inevitabil invidios; şi totuşi, privind la trupul lui Bob, Jim se simţea ca şi cum siar fi privit un frate ideal, un frate geamăn, şi era mulţumit. Nu-i trecu prin minte ca lipsea ceva. Îi era suficient ca jucau tenis împreună şi ca Bob îi vorbea la nesfarsit despre fetele care îi plăceau.

Bob baga un picior prudent în apă.

E calda, spuse. E calda bine. Hai şi tu.

Apoi, în patru labe, se apleca saşi privească imaginea reflectata, în timp ce se dezbraca, Jim încerca saşi fixeze definitiv această imagine în minte, ca şi cum ar fi fost ultima dată când se vedeau. Punct cu punct, îl memora: umerii largi, şoldurile înguste, picioarele suple, sexul curbat.

Dezbrăcat, Jim i se alătura lui Bob pe malul apei. Briza uşoara pe pielea goală îl făcea să se simtă deodată liber, şi, într-un fel curios, puternic, ca cineva care doarme şi ştie ca visează.

Bob îl privi gânditor.

Eşti bronzat frumos. Uite ce alb sunt eu. Hei!

Îi arata apa. Imediat sub suprafaţa de un verde închis, Jim văzu forma boanta, înceata, a unui somn. Pe neaşteptate se trezi că se prăbuşeşte, înconjurat de apa care îi năvălea în urechi. Bob îl împinsese. Ieşi strănutând la suprafaţa. Cu o mişcare rapida, îl prinse pe Bob de un picior să trase 26

În apă. Se răsuceau şi se zbăteau în iaz, făcând apa sa spumege. Lui Jim îi făcea plăcere contactul fizic în timp ce se luptau. Şi, după cate se părea, şi lui Bob. Nu se opriră decât când erau amândoi epuizaţi.

Restul zilei înotara, prinseră broaste, statura la soare, se mai luară la trânta. Vorbiră puţin. Şi nu se opriră sa se odihnească decât când lumina începea să dispară.

Zău că e frumos aici, spuse Bob, întinzănduse cât era de lung. Nu cred că mai exista vreun loc aşa de frumos şi de liniştit ca asta.

Se bătu pe burta goală şi casca.

Jim îl aproba, complet relaxat. Observa ca stomacul lui Bob se mişca cu regularitatea unui puls. Se privi: acelaşi fenomen, înainte de a apuca să facă vreun comentariu, văzu o căpuşa îndreptanduse spre parul sau pubian. O apuca şi o strânse pana pocni.

Am căpătat o căpuşa.

Bob sari în picioare. Căpuşele purtau microbii febrei, aşa că se căutară bine, fără să găsească nimic. Se îmbrăcară.

Aerul era auriu. Pana şi pereţii cenuşii ai colibei păreau aurii în lumina soarelui. Li se făcuse foame. Jim aprinse focul, în timp ce Bob pregătea hamburgerii intro tigaie veche. Făcea totul cu uşurinţa şi îndemânare. Acasă el gatea pentru tatăl său.

Cinara aşezaţi pe un buştean, cu fata la rău. Soarele dispăruse. Licuricii zburau ca nişte scântei galbene prin umbra verde a pădurii.

Or să-mi lipsească toate astea, spuse Bob în cele din urmă.

Jim îl privi, în nemişcarea care îi înconjura, nu se auzea decât zgomotul torentului.

Soră-mea zice ca Sally i-a spus că vrei să pleci imediat după ce se termina scoala. I-am spus ca nu ştiu nimic. Chiar pleci?

Bob înclina din cap, ştergandusi mâinile pe pantaloni.

Luni, cu unul dintre autobuzele liniei Old Dominion.

27

Unde te duci?

Pe mare.

Aşa cum am vorbit dintotdeauna.

Aşa cum am vorbit dintotdeauna. M-am săturat de oraşul ăsta! Nu mă mai înţeleg deloc cu bătrânul şi Dumnezeu mie martor că nu e nimic de făcut pe-aici. Aşa ca mă duc. Ştii bine ca n-am ieşit niciodată din ţinut, decât până la Washington. Vreau să văd lucruri noi.

Jim aproba din cap.

Şi eu. Dar credeam ca mai întâi mergem la colegiu şi abia pe urmă. abia pe urma ai să pleci în călătoria asta.

Bob prinse un licurici în palma, îl lasa să i se catare pe degetul mare şi de acolo saşi ia zborul.

Colegiul înseamnă munca prea multă, spuse el în cele din urmă. Ar trebui să mă întreţin cumva, ceea ce înseamnă ca miar trebui o slujbă, ceea ce înseamnă ca nas mai avea timp de distracţie. Şi pe urma, nu mai am nimic de învăţat care să mă intereseze. Nu vreau decât să călătoresc şi să-mi fac de cap.

Şi eu la fel.

Jim ar fi vrut să poată spune ce ar fi dorit să spună.

Dar tata vrea să merg la colegiu şi bănuiesc că va trebui să o fac. Doar ca speram. speram să putem juca împreună la dublu. Toată lumea spune că am fi putut câştiga campionatul statal la tenis.

Bob clatina din cap, întinzănduse.

Trebuie să o iau din loc, spuse el. Nu ştiu de ce, dar trebuie.

Uneori şi eu simt la fel.

Jim se aşeza pe jos, lângă Bob, şi împreună urmărira apa râului şi cerul care se întuneca.

Mantreb cum arata New York-ul, spuse Bob într-un târziu.

Mare, presupun.

Ca Washingtonul. Ala e într-adevăr un oraş mare. Bob se rostogoli intro rana şi se uita la Jim.

28

Auzi, nu vrei să vii cu mine? Putem să intrăm în marina ca băieţi la toate, poate chiar ca muşi.

Îi era recunoscător lui Bob pentru ca o spusese, dar firea lui era mai prudenta.

Cred că e mai bine dacă aştept pana la anul să-mi iau diploma aia de bacalaureat, care e importantă. Sigur, bătrânul vrea să merg la colegiu. Zice că ar trebui.

De cei mai dai atenţie boşorogului? Jim era șocat şi incantat în acelaşi timp.

Păi, nu-i dau prea multă atenţie. Dacă ar fi după mine, aş prefera să nu-l mai văd niciodată.

Îi venea surprinzător de uşor să îşi descalifice tatăl.

Dar chiar siasa, mie cam teama sa plec pur şi simplu.

N-ai de ce, spuse Bob flexandusi muşchii braţului drept. Un tip ca tine, deştept şi bine clădit, poate să facă aproape tot cesi doreşte. Am cunoscut nişte tipi, marinari din Norfolk, care ziceau că nu e mare brânza: munca e uşoară, şi când eşti pe uscat te distrezi tot timpul, iar eu asta vreau. M-am plictisit să-mi pierd vremea în oraşul ăsta, lucrând în magazine şi ieşind în oraş cu fete cuminţi. Nici măcar nu sunt atât de cuminţi, doar le e frica sa se dea cu rotilen sus.

Lovi pământul cu pumnul, furios.

Ca Sally! Face orice vrei, mai puţin singurul lucru careti trebuie. Iar asta mă scoate din minţi. Ma scoate din minţi! Toate fetele de pe-aici mă scot din minţi.

Izbi din nou pământul negru.

Ştiu cum e, spuse Jim, care nu știa. Dar nu ţie teama cai să iei ceva de la vreuna din New York?

Bob rase.

Ce naiba, o să am grija.

Se întoarse pe spate. Jim urmarea licuricii decoland din iarba din apropiere. Era deja noapte.

Ştii, spuse, mi-ar plăcea să merg cu tine în nord. Mi-ar plăcea să văd New York-ul şi să fac cum mă taie capul o datan viaţa.

Şi de ce nu mergi?

29

Tiam spus, mie frica să-mi părăsesc casa, familia. Nu ca ias iubi prea mult, dar.

Glasul i se stinse, nesigur.

Ce sati spun, dacă vrei, poţi să vii.

O să vin la anul, după ce termin scoala.

Dacă mă mai găsești. Habar n-am unde o să fiu atunci. Nu mai am rădăcini.

Nu te teme, o să te găsesc. Şi oricum, o să ne scriem. Coborâră pe plaja îngusta, presărată cu bolovani. Bob se caţără pe o piatră piaţa, urmat de Jim. Şedeau alături în noaptea albastra, adânca, înconjuraţi de apa învolburata a răului.

Una după alta, apărură stelele mari. Jim era mulţumit. Singurătatea nu-i mai sfâşia măruntaiele, ca un cuţit. Dintotdeauna pentru el nefericirea fusese boala catranului. Vara, când smoala de pe drum se topea, lua bucatele şi le mesteca, ca să i se facă rău. Într-un fel nedesluşit, asociase întotdeauna boala catranului cu sentimentul singurătăţii. Acum se sfârşise.

Bob își scoase pantofii şi sosetele, lăsând răul să-i răcoreasca picioarele. Jim îl imita.

Or să-mi lipsească toate astea, spuse Bob pentru a mia oară, şi îşi puse braţul pe după umerii lui Jim.

Rămaseră neclintiţi. Lui Jim, greutatea braţului lui Bob pe umerii săi i se părea aproape de nesuportat: minunata, dar de nesuportat. Nu îndrăznea însă sa se mişte, pentru ca celălalt să nu-şi retragă braţul. Deodată, Bob se ridica în picioare.

Hai să facem un foc.

Într-un avant, aprinseră un foc în faţa colibei. Apoi Bob aduse paturile şi le întinse pe pământ.

Aşa, spuse el privind la flăcările gălbui, să aranjat.

Timp de o clipă nesfarsita, rămaseră amândoi cu privirile aţintite asupra limbilor tremurătoare, hipnotice, fiecare visand cu ochii deschişi. Visul lui Bob se sfârşi primul. Se întoarse către Jim.

Hai! îi spuse. Hai să ne luăm la trânta.

Se apropiară, se luară în braţe şi cazura la pământ, împingând şi trăgând, încercau fiecare să obţină poziţia cea mai 30

bună. Erau egali, pentru ca Jim, deşi mai puternic, nu avea de gând sal lase pe Bob nici sal bată, nici să ia bătaie, în fine se opriră, asudati, gâfâind. Rămaseră întinşi epuizaţi pe pătura.

Apoi Bob îşi scoase cămaşa, iar Jim făcu la fel. Era mai bine aşa. Jim îşi şterse transpiraţia de pe fata în timp ce Bob se întindea pe

pătura, cu cămaşa drept perna. Lumina focului lucea pe pielea palida. Jim se întinse alături.

E prea cald, spuse. Prea cald pentru trânta.

Bob rase şi îl înşfaca. Se strângeau în braţe. Jim era insuportabil de conştient de trupul lui Bob. O clipă se prefăcură că se lupta. Apoi se opriră. Dar fiecare continua sa stea agăţat de celălalt, parca aşteptând un semnal să se desparta sau să înceapă din nou. Vreme îndelungată, niciunul dintre ei nu se clinti. Piepturile netede se atingeau, sudoarea li se amesteca, respirau agitat, la unison.

Bob se îndepărta brusc. Timp de o secunda se priviră în ochi. Apoi, grav, deliberat, Bob închise ochii iar Jim îl atinse, aşa cum făcuse de atâtea ori în vis, fără cuvinte, fără să gândească, fără să se teamă. Când ochii sunt închişi, începe adevărata lume.

Fetele li se atinseră şi, cu un suspin tremurat, Bob îl strânse pe Jim în braţe. Acum erau întregi, fiecare devenise celălalt pe când trupurile li se ciocneau cu o violenta primitiva, atrase ca doi gemeni siamezi, ca metalul de magnet, ca două jumatati ale unui cerc întregit.

Era întâlnirea. Cu ochii strânşi pentru a izola o lume lipsită de relevanta. Un vânt cald, stârnit din senin, clatina copacii şi împrăştia cenuşa, azvârlind umbre pe pământ.

Apoi adierea muri. Valvataia se preschimba în jar. Copacii amuţira. Cometele nu smălţuiau cerul adânc al nopţii, iar clipa trecuse. Murise în bătaia grăbita a unei inimi duble.

Ochii se deschiseră din nou. Acolo unde, cu numai un moment mai înainte, traise un univers, stăteau acum două trupuri, faţă în faţă. Steaua exploda şi se stinse căzând în spirală, aruncându-i pe amândoi în lumea meschina a despărţirii, în noaptea copacilor luminaţi de flăcări. Totul atât de puţin fata de ceea ce avuseseră.

31

Se separara, gâfâind. Jim simţea căldura focului pe gambe şi, prin pătura, simţea neplăcut pietricele şi bete. Se uita la Bob, nesigur de ce avea să vadă.

Bob privea flăcările, cu un chip lipsit de expresie. Zâmbi repede când îl văzu pe Jim uitându-se la el.

Ce porcărie, spuse, iar clipa muri definitiv. Jim se privi şi zise cât putea mai calm: Mda.

Bob se ridica în picioare. Lumina focului i se reflecta pe piele.

Hai să ne spălam.

Se îndreptară spre iaz, palizi ca două stafii în noapte. Printre copaci se zărea lumina galbena, tremurătoare, a focului; broastele oracaiau, insectele bâzâiau, apa râului vuia asurzitor. Se aruncara în iazul întunecat, neclintit. Abia când se întoarseră în lumina focului, Bob rupse tăcerea. Brusc.

Ştii, ce-am făcut e o copilărie.

Aşa e.

Jim se întrerupse.

Dar mie mi-a plăcut. Acum avea mai mult curaj, de când visul devenise realitate. Ţie nu?

Bob se încrunta la flăcările galbene.

A fost altfel decât cu o fată. Şi nu cred că e bine.

De ce nu?

Pentru ca bărbaţii nu trebuie să facă chestia asta între ei. Nu e natural.

Poate că nu.

Jim privi trupul lui Bob, colorat de lumina focului, longilin şi musculos. Cu îndrăzneala proaspăt găsita, îi înconjura talia cu braţul. Excitaţi din nou, se îmbrăţişară şi se răsturnară din nou pe pătura.

Jim se trezi înainte de sosirea zorilor. Cerul era cenuşiu şi stelele piereau una cate una. Focul era aproape stins. Puse o mână pe braţul lui Bob şi îl urmări cum se trezeşte. Se priviră. Apoi Bob zâmbi şi Jim spuse:

32

Tot mai vrei să pleci luni? Bob înclina din cap.

O să-mi scrii, da? Vreau să mă îmbarc pe acelaşi vas cu tine la anul.

Sigur. O sati scriu.

Nas vrea să pleci. Ştii, după ce santamplat. Bob izbucni în ras, luândul de gât.

Ce naiba, avem toată ziua de duminica.

Jim era incantat, fericit că are toată ziua de duminica împreună cu visul sau împlinit.

TREI

BOB ÎI SCRISE O SCRISOARE din New York: lucrurile merseră greu la început, dar acum se părea că avea să se îmbarce pe unul dintre vasele liniei American Export, între timp se distra de minune, cunoscuse o mulţime de fete; ha, ha! Jim îi răspunse rapid, dar

scrisoarea se întoarse cu menţiunea: adresantul necunoscut. Se simţi jignit, dar nu surprins. Lui Bob nu-i plăcea să scrie, şi cu atât mai puţin acum, că era absorbit de noua sa existenta, pe care urma sa o împartă curând cu el, căci Jim hotarase deja ca, o dată ce va absolvi liceul, îl va urma pe Bob pe mare.

În cea mai calda şi mai înverzita zi a următorului iunie, Jim absolvea scoala şi începea o bătălie de două săptămâni cu tatăl său. Jim învinse. Avea să plece la New York pe timpul verii şi să îşi găsească o slujbă, cu înţelegerea ca în toamna avea să se întoarcă în Virginia şi să intre la colegiu. Desigur, pe timpul studiilor va trebui să muncească pentru a se întreţine, dar nu orice tata este dispus să-i ofere fiului sau o asemenea ocazie. Şi astfel, devreme intro dimineaţa de un galben strălucitor, Jim îşi săruta mama, strânse mana tatălui, îşi lua un rămas-bun superficial de la fratele şi de la sora sa şi se sui în autobuzul de New York cu şaptezeci şi cinci de dolari în buzunar, mai mult decât suficienţi pana îl găsea pe Bob. Cel puţin aşa îşi imagina.

New York-ul era fierbinte, cenuşiu şi murdar. Jim îl găsea uimitor de unde veneau toţi oamenii ăştia? încotro se

grăbeau toţi? şi apăsător în dogoarea verii. Dar el nu era un turist oarecare. Venise aici căutând ceva anume, îşi închirie o cameră la Y.M.C. A., apoi se duse la biroul de înregistrare a marinarilor, unde i se spuse ca nu ştiau nimic despre vreun Bob Ford. Timp de o clipă intra în panică. I se explica însă ca mulţi se îmbarcau folosind acte false, în orice caz, cel mai bine era sa facă o cerere de îmbarcare. Mai devreme sau mai târziu avea sal întâlnească pe Bob. Marea era surprinzător de strâmta şi cărările sfârşeau întotdeauna prin a se întretăia. Jim se înregistra pe o lista. Trebuia să aştepte, poate ceva mai mult. În timp ce i se verificau actele umbla prin baruri, se imbata de două ori fără să-i placa, văzu zeci de filme şi se transforma într-un spectator interesat al spectacolului străzii. Apoi, când banii erau pe sfârşite, căpătă un loc ca băiat de serviciu pe o navă de marfa.

Marea era o experienţă extraordinară. Dura o vreme pana te obişnuiai cu pulsul constant al motoarelor sub învelişul de oţel, cu plescăitul şi salturile unui vas în plina viteza sub vânt, cu spaţiul strâmt al teugii în care erau închişi treizeci de străini, spurcaţi la gură, dar de cele mai multe ori cumsecade. Sfârşi prin a savura acest stil de viaţa, în Panamá afla ca un marinar pe nume Bob Ford trecuse pe acolo

în drum spre San Francisco. Norocul începea să-i surâdă. Se muta pe un cargobot care se îndrepta spre Seattle, prin San Francisco. Dar aici pista dispărea. Nici urma de Bob. Neconsolat, bătu orașul și barurile de pe cheiuri în speranța cal va zări. O dată i se păru ca îl vede la capătul celălalt al unui bar, dar când se apropie, cu inima bătându-i, bărbatul se întoarse, dezvăluind un chip total necunoscut.

Jim se angaja ca băiat de serviciu pe vasele Alaska Line și își petrecu restul anului pe mare. Complet absorbit de noua sa viaţa, înceta sa le mai scrie părinţilor. Singura absenta lui Bob umbrea zilele pline petrecute la bordul navei în aceasta prima iarna alba de zăpada a libertății sale.

De Crăciun vasul se afla în dreptul coastelor sud-estice ale Alaskai, îndreptanduse spre Seattle. Din apa întunecata se ridicau munţi negri, cu creste zdrenţuite. Marea era agi

35

tata și vântul se înteţea. Pasagerii cărora nu le era rău își luau micul dejun în salon. Stăteau în jurul meselor rotunde, glumind curajosi pe seama mișcărilor navei și a camarazilor lor căzuţi, în timp ce stewarzii alergau de colo-colo între salon și cambuza, încărcaţi cu platouri pline cu mâncare.

Unul singur dintre pasagerii pe care îi avea Jim în grija apăruse la masă. O femeie scunda, dolofana, cu un ten urat. Era foarte joviala.

Bună dimineaţa, Jim, îi spuse vesela. Urata vreme, nu? Am impresia ca toţi iubitorii noștri de uscat sunt la pat.

Da, doamnă.

Porni să debaraseze resturile micului dejun.

Eu, una, nu m-am simţit în viaţa mea mai bine. Aerul ăsta îmi prieste.

Inhala aerul statut al cabinei, bătându-se pe burtă, îi arunca o privire lui Jim, care tocmai ridica tava cu resturi.

Când ai de gând să-mi repari chestia aia de la hublou, aia care s-a rupt și care zdrăngăne tot timpul?

O să încerc, când va fac curat.

Bine, spuse dolofana și se ridica, clătinându-se puţin în timp ce mergea, utilizând ceea ce ea însăși numea mersul de mare.

Jim duse tava înapoi în cambuza. Micul dejun luase sfârșit. Stewardulsef îl concedie. Fluierând, Jim traversa puntea până ajunse în dreptul unei cabine strâmte, unde îl găsi pe Collins, un tânăr scund,

pătratos, de vreo douăzeci de ani, cu parul cârlionţat, ochi albaştri şi o iubire pentru propria persoană care era în mod surprinzător contagioasa. Pe braţul stâng avea un tatuaj vineţiu, complicat, care îi declara ataşamentul veşnic fata de Anna, o fată din trecutul acum pierdut în ceata, de pe când avea numai şaisprezece ani, locuia în Oregon şi nu se făcuse încă marinar. Collins şedea pe o cutie răsturnata și fuma.

Hai noroc, băiete, spuse el.

Jim mormăi ceva şi se aşeza pe o a doua cutie. Din buzunarul cămășii lui Collins scoase o ţigară pe care o aprinse cu propriul sau chibrit. 36

Doar două zile, zise Collins, și apoi.

Dădu ochii peste cap şi desena în aer siluete obscene.

Abia aştept să mă întorc la Seattle. Auzi, ce-au programat pentru azi? Ştii că e Crăciunul.

Cum să nu, am şi eu calendar, replică Jim acru.

Ma întreb, preciza Collins, dacă or să ne dea ceva băutura. E prima oară când sunt pe mare de Crăciun. Exista nave, mai ales străine, unde se da de băut.

Jim expira trist.

Nas crede, spuse el urmărind fumul care se împrăştia. Dar ar trebui să rămână ceva de pe la pasageri.

Sper, casca Collins. Apropo, cum merge cu purceluşul?

Colegii îl ironizau mereu în legătura cu femeia dolofana de la masa lui. Interesul pe care îl manifesta fata de el nu mai era de mult un secret. Jim rase.

O ţin în suspans.

Sunt curios dacă o avea ceva bani. Ţi-ar mai putea pica ceva aici.

Collins vorbea serios. Pe Jim ideea îl dezgusta, dar nu io arata, pentru ca tânărul era prietenul sau cel mai bun pe nava. Mai mult, nici nu era sigur ca Collins chiar făcea toate lucrurile cu care se lauda.

Nu sunt chiar atât de lihnit, îi spuse. Collins ridica din umeri.

Eu, unul, am întotdeauna nevoie de bani. Am întotdeauna, iar acum ca ajungem la Seattle o să am nevoie de mult mai mult decât am strâns. Dar poate o să moară vreun bogătaş şi o să-mi lase mie toată averea.

Collins nu era altceva decât un hoţ, dar era mai sănătos să te prefaci a crede în colegi. Şi apoi, el era nu numai un prieten, ci şi un

îndrumător. Îi uşurase viaţa lui Jim la bord arătându-i diferite modalităţi de a scăpa de munca sau locuri unde se putea ascunde, ca aceasta cabina.

Jim se întinse.

Trebuie să mă apuc să fac paturile.

Mai ai timp. Şefii n-o să te caute o vreme.

37

Collins strivi mucul de ţigara şi aprinse una nouă. Jim şi o termina pe a lui. Nu-i plăcea fumatul. Dar, o dată îmbarcat, trebuia să ai ceva de făcut cu mâinile atunci când nu aveai nicio alta treaba şi în lunile de când era pe mare trecuse prin zile întregi când nu avusese alta treaba decât să-i asculte pe ceilalţi vorbind despre femei, bârfindusi ofiţerii sau povestind despre porturi, mai bune sau mai rele. Şi când terminau ce aveau de spus, o lua prompt de la capăt, pana când nu-i mai asculta nimeni. Erau zile când Jim purta o întreaga conversaţie cu Collins pentru ca, la finalul ei, să nu-şi poată aminti un singur cuvânt din ce spusese sau auzise. Era o vreme a singurătăţii.

Îşi dădu brusc seama că celălalt spunea ceva. Despre ce? Aştepta pana prinse cuvântul Seattle.

O să te duc sati arat. Cunosc oraşul ca nimeni altul. O sati arat fetele astea pe care le ştiu, suedeze, norvegience. Ştii tu, *blonde.*

Ochii îi sclipeau.

O să fii centrul atenţiei. Şi eu am fost la vârsta ta. Ce se mai învârteau în jurul meu! Dădeau cu zarul să vadă care merge cu mine. Eram ceva deosebit, bănuiesc. Şi tu o să fii la fel, fiindcă le plac tipii tineri.

Jim tocmai se pregătea sa ceara mai multe informaţii, când îi întrerupse stewardulsef, un scoţian fără simţul umorului.

Willard, Collins, de ce nu sunteţi la treaba? O tulira.

Pe punte, vântul era rece, tăios şi plin de stropi. Jim se îndrepta către cabina dolofanei, cu ochii mijiţi în bătaia lui. Ciocăni la uşă.

Intra.

Admiratoarea sa purta un halat de mătase roz, în care părea şi mai grasa decât era în realitate, îşi curata unghiile, în aer plutea un iz puternic de sare şi de parfum de gardenie.

Cam târzior astăzi, nu?

Mormăi că aşa era, scoase matura din debara şi începu să măture iute, conştient de faptul ca ea îl urmăreşte. 38

De mult eşti marinar? îşi continua curăţenia.
Nu, doamnă.
Aşa m-am gândit şi eu. Nu eşti prea bătrân, nu?
Douăzeci şi unu, minţi el.
Nu au, atunci mai păcălit. Arati mult mai tânăr. Tare ar fi vrut ca ea să tacă. Ea continuă:
De unde eşti?
Din Virginia.
Serios? Şi eu am nişte rude la Washington. Ştii unde vine, nu?
Era în acelaşi timp amuzat şi iritat. Era limpede ca îl considera cam încet la minte, îşi juca rolul. Dând vag din cap, deschise uşa cabinei şi matura totul afară, pe punte.
Undeai învăţat că aşa se face curăţenia? în dorinţa ei, avea o inventivitate nesfarsita.
Îmi vine de la natura, bănuiesc, îi răspunse, rămânând cu gura uşor căscata, prostul satului la prins de muşte.
Serios?
Nusi dădea seama că el joaca un rol.
Pun pariu ca acasă n-ai făcut asta niciodată.
Îi răspunse ca da, desigur, şi se apuca să facă patul, ştergand mai întâi scrumul de ţigara. Femeia continua să dea din gură.
Prietenii mei de la Washington spun ca Virginia e foarte frumoasă. Am fost şi eu o dată, să văd Blue Ridge Mountains. Ştii unde sunt, nu?
De data asta îi spuse ca nu, cu o privire uimită. Era dispusă să-i dea informaţii.
Am intrat prin toate peşterile alea în munte, a fost foarte interesant, cu toate chestiile alea care cresc de sus în jos, şi celelalte invers. Mama ta trăieşte? Familia e în Virginia?
Îi răspunse corect.
I-auzi! Atunci mama ta trebuie să fie aproape de aceeaşi vârstă cu mine, spuse dolofana, făcând prima mutare, de tatonare.
39
Cred că da, îi spuse pe un ton egal. Aha.
Rămase tăcuta. El se mişca rapid; mai avea şi alte cabine de curăţat.
E prima data ca merg în Alaska, zise ea în cele din urmă. Am

rude în Anchorage. Ai fost la Anchorage, nu-i aşa?

El înclina din cap.

Un oraş foarte civilizat pentru Alaska, nu ţi se pare? Eu am crezut întotdeauna ca Alaska e ceva ca Polul Nord, peste tot numai zăpada şi gheata. Dar Anchorage seamănă cu oricare alt oraşel, cu copaci şi saloane de cosmetică, la fel ca în State. Când vorbesc despre State zic dincolo. Interesant fel de a te referi la tot restul lumii, nu? Dincolo. Mi-a plăcut foarte mult să-mi vizitez rudele, şi tot tacâmul. Dar tu ai călătorit mult pentru cineva atât de tânăr, nu? Pun pariu că ai trecut prin câteva experienţe interesante.

Nu prea multe.

Termina de făcut patul. Văzându-l gata de plecare, îi spuse repezit:

Aa, îmi repari şi chestia aia de la hublou? Zdrăngăne tot timpul şi nu pot dormi noaptea.

Se uita la rama hubloului şi văzu ca unul dintre şuruburi era slăbit. Îl strânse cu unghia degetului mare.

Gata, cred că n-o să vă mai dea de furca, spuse.

Ea se ridica strângândusi halatul în jurul gâtului şi se apropie de el.

Ce isteţ eşti! Eu am încercat toată noaptea şi n-am reuşit.

Făcu un pas către uşa. Ea continua sa vorbească grăbit, ca şi cum aşa ar fi putut să îl oprească să plece.

Soţul meu se priceperea sa repare tot felul de lucruri. Acum e mort, desigur. E mort din 1930, dar am un fiu acasă. Mult mai mic decât tine. Abia a intrat la colegiu.

Jim se simţea ca împins peste buza unei prăpăstii. Cu un copil de vârsta lui, încerca să îl seducă. I se făcu deodată dor de casă. Se simţea pierdut, ar fi vrut să fugă, să se ascundă, 40

să dispara. Femeia continua sa vorbească pe când el deschise uşa şi ieşi pe puntea uda, lucioasa.

În seara aceea nu va avea timp pentru singurătate. Pasagerii dădeau o petrecere, iar băieţii de serviciu aveau mult de lucru.

Salonul fusese decorat cu vase din plastic şi crengi de brad cărora le cădeau acele şi pe care stewardulsef, prudent, le adusese din Anchorage. Era ora două dimineaţa când ultimul pasager părăsi salonul plin de fum. Apoi stewardulsef, transpirat şi roşu la faţă, îi

felicita pe băieţi, le ura un Crăciun fericit şi le dădu voie saşi organizeze propria petrecere în salon.

În ciuda oboselii, tot reuşiră sa bea destul de mult. Jim bea bere, iar Collins bourbon dintr-o sticlă pe care i-o dăduse o pasagera tânăra. Apoi câţiva dintre ei începură sa cante şi curând cantau tare cu toţii, ca să arate cât de bine se distrau. Şi deoarece continuase să bea bere, Jim începu să se simtă legat de ceilalţi, împreună vor pluti între Seattle şi Anchorage pentru totdeauna, până se va scufunda nava sau va muri el. Când se gândea la aceasta minunata camaraderie, îi dădeau lacrimile.

Collins era beat.

Hai, băiete, îi spuse el. Nu mai fi atât de morocănos. Jim se simţi atins.

Mă simt perfect, spuse el. Nu sunt morocănos. Acum chiar că se întristase.

Dar nicio clipă nu m-am gândit de Crăciunul trecut că o să ajung aici, că o să fiu aici de Crăciun când anul trecut eram acasă.

Nu era sigur că fusese coerent, dar simţise nevoia sa o spună.

Da, spuse Collins vesel, ştiu ca nici eu nu m-am gândit că o să plec pe mare când eram în Oregon. Bătrânul avea un joagar. Langa Eugene. Voia sa preiau eu afacerea, dar eu aveam atâtea lucruri de văzut, aşa că am întinso. Odată

41

siodată însă, presupun că va trebui să mă întorc. Să mă aşez la casa mea. Sami întemeiez o familie.

Glasul i se stinse, plictisit el însuşi de ce spunea. Se ridica nesigur şi împreună ieşira din salon. Noaptea era rece şi clară. Norii dispăruseră şi, dincolo de apa neagra, mişcătoare, se zăreau la lumina stelelor vârfurile Alaskai.

Fericit, Jim inspira aerul îngheţat.

Ce noapte, spuse el.

Dar pe Collins nu îl interesa decât cum să facă să îşi tina echilibrul pe punte.

Puntea superioara era de forma triunghiulara, ticsita de cuşete duble şi becuri fără abajur deasupra capului, şi înecata în mirosul prea multor fiinţe umane locuind într-un spaţiu prea strâmt.

Jim avea patul de sus; Collins dormea dedesubtul lui. Mormăind ca să arate cât era de obosit, Collins se aşeza pe pat.

Sunt terminat.

Își scoase pantofii și se întinse. Abia aștept să ajungem la Seattle. N-ai mai fost acolo, nu?

— Doar în trecere.

Atunci o sati arat locurile alea de care ți-am zis. Ma cunosc peste tot ca pe un cal breaz. Și o sati fac rost și de o fată. Una bună. Cum îți plac?

Jim era stingherit.

Nu știu, răspunse el. Oricum.

Pe dracu'. Trebuie să fii atent ce alegi, altfel te pricopsesti cu cine știe ce. Eu n-am luat niciodată nimic. Încă.

Batu în rama de lemn a patului.

O sati fac rost de-o blonda. Sunt cele mai bune. Blondele naturale, vreau să spun. Suedezele, și toate celelalte, îți plac blondele?

Sigur.

Collins se ridica într-un cot și se uita la Jim, dintr-odată treaz.

Auzi, pun pariu că ești încă flăcău. 42

Jim roși. Nu știa ce să spună; tăcerea părea de ajuns.

Firas al naibii!

Collins era incantat.

N-am crezut că o să dau vreodată peste vreunul. Atunci trebuie să fim foarte atenți ce fata alegem. Cum de-ai așteptat atâta vreme? Ai optsprezece ani, nu-i așa?

Jim era stânjenit, își blestema zilele pentru ca nu mințise, așa cum făceau toți atunci când era vorba despre afaceri sentimentale.

Aa, nu știu, spuse, încercând să treacă peste momentul neplăcut. Acasă n-am prea avut ocazia.

Știu exact ceti trebuie. O cheamă Myra. E profesionista, dar e drăguța și curată. Nu bea, nu fumează și, pentru ca nu bea, se îngrijește cum trebuie. N-o să ai nicio problemă. O sati fac lipeala cu ea.

O să-mi facă plăcere se cunosc, spuse Jim.

Din cauza berii, pana și ideea singura îl excita. Din când în când avea vise cu femei, dar de cele mai multe ori îl visa pe Bob, ceea ce îl tulbura ori de câte ori se gândea la asta.

O sati arat orașul, spuse Collins dezbrăcându-se. O sati arat cum se petrece. Da, da, îl cunosc ca pe propriul meu buzunar.

SE ÎNSERA DEJA când Collins și Jim coborâră de pe vas. Collins era îmbrăcat cu un costum maro cu carouri roșii. Jim purta un costum gri, care îi era deja prea strâmt la umeri. Era încă în creștere. Nu avea

cravata.

Luară un tramvai pana în cartierul cinematografelor. Jim voia să vadă un film, dar Collins îi spuse ca nu aveau timp pentru asta.

Mai întâi trebuie să ne găsim o cameră.

Am crezut că o să stăm cu fetele de care mi-ai tot vorbit.

43

Collins făcu un gest cu mana.

De unde să ştiu eu dacă sunt în oraş sau dacă nu sunt cumva deja ocupate în seara asta? O cameră nu ne strica; aşa o să avem un loc unde să ne ducem cu ce pescuim.

Şi ştii un asemenea loc?

Ştiu o mulţime.

Găsira ceea ce căutau nu departe de cheiuri, pe o stradă cu clădiri dărăpănate de cărămida roşie şi multe baruri înţesate cu marinari ieşiţi la vânatoare.

Un bărbat chel şi zbârcit şedea la recepţie, în capul unor scări prăpădite. Era proprietarul lui Regent Hotel.

Vrem o cameră pentru astaseara, spuse Collins împingăndusi falca în afara ca să arate că vorbea serios.

Dubla?

Collins înclina din cap, odată cu Jim. Chelul spuse:

Plata înainte, doi dolari de persoana. Platira înainte.

Nu vreau gălăgie, băutura sau femei aici. Ştiţi care e legea, băieţi. Sunteţi de pe vreun vas?

Mda, răspunse Collins, cu falca împinsa în afară.

Am fost şi eu marinar pe vremuri, spuse chelul blând. Dar s-a terminat.

Îi conduse la etajul al doilea, pe un coridor întunecat, care mirosea a umezeala, pana intro camera micuţa. Aprinse lumina. Camera era destul de curata, chiar dacă de pe pereţi se cojea vopseaua, în centru se afla un pat mare de fier. O singură fereastra, ce dădea spre calcanul unei alte clădiri de cărămida.

Când ieşiţi lăsaţi cheia la recepţie, le spuse chelul. Arunca o privire prin încăpere, mulţumit de ceea ce vedea. Apoi ieşi.

Nu-i grozav?

Collins se aşeza pe pat, care scârţâi.

Jim era deprimat. Dormise şi în locuri mai puţin plăcute, dar din când în când nu se putea opri să se întrebe dacă 44

va mai apuca vreodată să stea intro camera ca a lui, cea de acasă, curata şi cu pereţii familiari.

Haide, spuse el întorcându-se către uşa. Mie foame.

Şi mie.

Şi Collins îi făcu cu ochiul ca să-i arate ce fel de foame îi era.

Bătură străzile întunecate, dandusi aere de duri când întâlneau alţi marinari, fluierând îndrăzneţ când captau atenţia fetelor. Era plăcut să te afli la Seattle intro asemenea noapte senina de iarna.

Se opriră în faţa unui restaurantbar. Firma de neon anunţa că se servesc spaghete.

Aici e, spuse Collins. Asta e locul.

Locul unde sunt fetele? întreba Jim.

Ce altceva?

Intrară. Restaurantul era mare, dar numai pe jumătate plin. O chelneriţa cu păr negru îi conduse într-un separeu.

Deci, ce ne poţi da, puicuto? îi zâmbi Collins. Chelneriţa îi întinse o listă de bucate.

Asta, spuse ea sec şi se îndepărta.

Scroafa înţepata, comenta Collins, lăsând să se vadă ca farmecul sau nu era chiar infailibil. Femeile nici n-ar trebui să muncească. Mai ales acum pe timp de criză. Ar trebui să stea acasă.

Jim privi în jurul său, prin restaurant. Separeuri îmbrăcate în roşu, pereţi cafenii, lampadare cu abajururi galbene: o caverna undeva în iad.

După spaghete, Collins râgâi şi anunţa:

O să mai stăm aici o vreme, în partea aia, la bar. Pe urma, dacă nu vedem nimic care să ne placă, mergem la Alhambra, localul ăla unde cunosc pe toată lumea.

Barul nu era aglomerat. Comandară bere.

Mişto loc, se felicita Collins.

Jim îl aproba, adăugând oarecum maliţios:

Sigur, la New York sunt sute de localuri ca asta.

Collins nu fusese niciodată pe coasta de est. Se încrunta la paharul cu bere.

Mda, dar eu rămân la bătrânul Seattle, spuse el luând o înghiţitură. Pun pariu, reveni el, ca Hollywoodul bate New York-ul de la un kilometru.

Ştia că Jim nu fusese niciodată la Hollywood.

Da, continuă el, mulţumit de tactica, pun pariu că au mai multe fete şi mai mulţi ciudati şi poponari la Los Angeles decât în oricare alt oraş.

Se poate.

Atunci fata se apropie de bar. Collins o văzu primul şi îl înghionti pe Jim. Era supla, cu parul vopsit kaki, ochii cenușii, trăsături mari, sani mari. Se aşeza la bar, zâmbind gânditoare. Buze roșii.

Ce zici? întreba Collins.

E drăguța.

Are clasa, murmură Collins. Probabil lucrează într-un birou.

Barmanul părea sa o cunoască, pentru că îi şopti ceva pe un ton scăzut şi amândoi izbucniră în ras. Îi dădu ceva de băut, iar fata rămase cu paharul în mâna şi ochii aţintiţi asupra uşii.

Fii atent, spuse Collins şi se îndrepta către toaleta.

În drum, se opri în capătul barului. O privi pe fata, aparent uimit de ceea ce vedea, îi vorbi. Jim nu auzea ce spune, dar o văzu încruntanduse, apoi zâmbind. Conversară câteva clipe. Ea se uita în direcţia lui Jim. Zâmbi iar. Collins îi făcu semn lui Jim să se apropie.

Jim, ea e Emily. Își strânseră mâinile.

Îmi face plăcere să te cunosc, spuse Emily. Vocea îi era joasa, educata. Jim murmura un salut.

Nul baga în seamă. E grozav de timid. Suntem colegi pe aceeaşi nava. Azi am sosit.

Emily era impresionata, aşa cum se şi cuvenea.

Dar ar trebui să fiţi în oraş, să sărbătoriţi. 46

Aşa avem în plan. Dar ştii cum se spune, noaptea abia a început.

Ca şi viaţa noastră, spuse Emily luând o înghiţitură din pahar. Sunteţi prima oară la Seattle?

Collins clatina din cap.

De când mă ştiu tot vin la Seattle. Cunosc oraşul ca pe buzunarul meu. Chiar mă gândeam să-i arat lui Jim câteva dintre locurile mai frumoase.

Dar tu de unde eşti?

Jim îi spuse, iar ea scoase un mic ţipat.

O, un sudist! Ador sudiştii! Sunt aşa de bine crescuţi. Deci eşti din Virginia. Pronunţa ca şi cum ar fi fost Vurgineeah. Dar nu prea ai accent, nu-i aşa?

Rase, împreună cu Collins, de propria ei imitaţie. Jim zâmbi.

Nu, nu prea am.

Apropo, spuse Emily întorcându-se spre Collins, ce locuri v-aţi propus să vizitaţi astaseara?

Păi, m-am gândit să mergem până la Alhambra.

Localul meu preferat! Eu şi prietena mea mergem des acolo, să dansam. Poţi să întâlneşti oameni foarte drăguţi, nu brutele pe care le găseşti prin alte părţi.

A, deci locuieşti cu prietena ta? Collins adulmeca vânatul. Emily înclina din cap.

Lucram în acelaşi birou şi uneori ieşim la întâlniri în patru. Trebuia să fie astaseara aici. Doi băieţi pe care îi cunoaşte ea vin azi în oraş sau cel puţin aşa credeam şi urma să-i aducă aici.

Fir-ar să fie! blestema Collins, cu o grimasă disperată. Şi eu care speram ca tu şi prietena ta neaţi putea însoţi pe Jim şi pe mine. Pentru ca singurele fete pe care le cunosc în oraşul ăsta se întâmpla să nu fie disponibile, trăgeam nădejde ea.

Ştiu şi eu, zise Emily gânditoare, cred că aş putea să o sun şi să aflu dacă mai apar sau nu şi dacă nu. eu zic că o să fie incantata sa vina cu noi.

47

Şi Emily se duse la telefonul din rundul barului, saşi sune prietena.

Ce zici de manevra? întreba Collins.

Grozava, îi răspunse Jim, sincer impresionat. Crezi ca prietena ei o să vrea să vină?

Glumeşti, pesemne.

E drăguţa.

Jim o urmărea pe blonda prin peretele de sticla al cabinei telefonice, îi plăcea, dar nu era la fel de receptiv la farmecele ei cum era Collins. Ar fi vrut să se simtă excitat de prezenta ei, dar era inutil, cel puţin atâta vreme cât era treaz. Totul era foarte straniu.

Emily se întoarse la bar, surâzându-le cu buzele ei roşii.

Prietena mea, Anne, ne aşteaptă la Alhambra, în câteva minute. Zicea ca amicii noştri nu mai vin. Ştiţi cum e, unii oameni sunt aşa de neserioşi. Aşa ca i-am spus că avem norocul să fim invitate de doi băieţi care abia au picat în oraş după multă vreme pe mare. Anne e moarta după mare. Odată am organizat o petrecere cu colegii de birou,

un picnic pe chei, iar Anne a plecat cu unul dintre băieţi cu o barcă şi abia au reuşit să o aducă înapoi, aşa de tare i-a plăcut.

Ma gândesc, spuse Collins făcându-i cu ochiul, ca Anne ar putea fi perechea lui Jim. Dacă nu te deranjează.

Emily rase şi amândoi îi urmărira sanii saltând.

Dacă pe voi nu vă deranjează, pe mine nici atât.

Îi arunca o privire lui Collins, cu buzele întredeschise seducător. Apoi se întoarse către Jim.

Sunt convinsă ca o sati placa Anne. E tare simpatica. Alhambra era o sală mare de dans amplasată pe o stradă lăturalnica, cu o firmă strălucitoare de neon care se aprindea cu intermitente deasupra uşii în stil fals maur.

Înăuntru era semiîntuneric şi aglomeraţie. O orchestra mica interpreta un *swing.*

O femeie cu parul cărunt şi rochie neagra de seara îi conduse la o masă. Collins o saluta cu multă căldura. Ea îl privi cu ochi goi şi se îndepărta. 48

O veche prietena dea mea, spuse Collins. Anul trecut veneam aici foarte des. Întotdeauna îşi aminteşte de mine.

Se apropie un chelner. După o scurtă dezbatere, comandară whisky, între timp, Emily făcea conversaţie pentru a umple golul.

Anne trebuie să pice din clipan clipa. E femeia care se îmbraca cel mai rapid din câte cunosc. Şi pe urma, locuim la doar câteva străzi de aici.

Da?

Îi trezise interesul lui Collins.

La câteva străzi, repeta Emily, continuând: Anne e o fată tare deşteapta. A fost chiar şi model.

Trebuie să fie şi foarte drăguţa, spuse Jim, mimand excitarea.

Emily dădu din cap.

E foarte drăguţă. Şi e una dintre cele mai simpatizate la birou. Ieşim tot timpul împreună în patru şi sunt sigură ca tipul care e cu mine întotdeauna ar vrea să fie cu ea.

Era o ocazie perfecta pentru Collins să protesteze. Protesta. Emily continua.

E şi mai tânăra decât mine. Ea are douăzeci de ani, iar eu am douăzeci şi doi. Tu câţi ani ai, Colly?

Douăzeci şi cinci, minţi Collins trăgându-şi scaunul mai aproape

de al ei.

Emily se uita la Jim.

Pun pariu ca tu n-ai nici măcar o zi peste douăzeci. Jim înclina solemn din cap.

Acum ca fiecare îşi declinase vârsta mincinoasa, seara putea începe.

În cele din urmă, sosi şi Anne. Era mica şi subţire, îmbrăcata intro rochie maro. Privi nesigura înjur, pana o zări pe Emily. Apoi se grăbi spre masa lor zâmbind, pozând. Emily făcu prezentările. După aceea, pentru că era un pic ameţita, le mai făcu o dată. Ceea ce se dovedi a fi amuzant.

În timp ce Anne râdea, Jim hotărî că era într-adevăr drăguţa, chiar dacă mai aproape de treizeci de ani decât de douăzeci. Oricum, pentru el nu avea nicio importantă.

49

Deci tu eşti Jim, spuse Anne după cesi comanda ceva de băut şi agitaţia provocata de sosirea ei se stinse.

Exact. Emily nea povestit o mulţime despre tine.

De bine, sper?

Uneori, vorbea ca o actriţa de film englezoaica. La fel ca şi prietena ei, se pricepea de minune la conversaţia convenţionala.

Lucram într-un birou al unui magazin universal. Eu mă ocup de dosare, iar Emily bate la maşina şi alte chestii din astea. Eşti din sud?

El înclina din cap, ea construi o propoziţie cu accent sudic şi toată lumea rase, apoi Emily şi Collins se ridicară anunţând că se duc să danseze. Jim o invita pe Anne şi toţi patru se îndreptară spre ring. Jim răcea eforturi să danseze bine. Avea atâtea de dovedit în seara aceasta.

Anne se lipi strâns de el, cu obrazul lângă al lui; îi simţea mirosul de pudra, săpun şi parfum. O privi o secunda şi văzu ca stătea cu ochii închişi.

Collins trecu împreună cu Emily pe lângă ei.

Hei, Jim! striga el.

Anne deschise ochii, iar Jim se îndepărta câţiva centimetri.

Da? spuse Jim.

Emily zice că ne invita la ele. Au ceva de băut şi un radio, şi putem să dansam fără să ne mai înghesuim atâta.

E o idee foarte bună, Emily, spuse Anne.

Se întoarseră la masa, achitară nota, își luară hainele și ieșira de la Alhambra. În ciuda nopţii îngheţate, Jim transpira din pricina whiskyului.

Pe o străduţa lăturalnica, se opriră dinaintea unui bloculeț. Emily deschise ușa. La capătul a două etaje cu o scară curata și acoperita cu mocheta, îi pofti într-un apartament constând dintr-un salon, o mică bucătărie și un dormitor. Dincolo de ușa deschisa a dormitorului Jim văzu două paturi.

Asta e, anunţa Emily, dând drumul la radio.

Anne dispăru în bucătărie, de unde se întoarse o clipă mai târziu cu o sticlă de whisky şi câteva pahare. 50

Emily, aduci tu nişte gheata?

Emily trecu în bucătărie, urmată de Collins. Anne puse paharele pe masă, iar Jim rămase în picioare lângă ea, stingher, nesigur.

Hai să dansam, spuse ea după ce aranja paharele pe masă.

Încerca să o ţină la distanta, dar se strânse lângă el. Era stânjenit. Voia cu disperare să se lase dus de muzica, de whisky şi de fata asta, dar nu se putea gândi decât la firele de mătreaţa din parul ei.

Auzi hohote de râs venind din bucătărie. Apoi Collins şi Emily intrară în salon. Erau amândoi roşii la fata şi ochii lui Collins străluceau. Emily puse un bol cu cuburi de gheata pe masă, iar Collins aduse o sticlă cu apa minerală.

Hai să bem ceva, spuse Emily.

Băură ceva. Collins propuse un toast în cinstea lui Emily iar ea, amabila, propuse unul în cinstea lui. Jim şi Anne toastara unul în cinstea celuilalt. Jim era beat. Privirile îi erau tulburi. Deodată, totul era cald, intim şi plăcut, într-un acces de curaj o înconjura pe Anne cu braţul şi, împreună, aşezaţi pe sofa, îi urmărira pe Collins şi pe Emily dansând.

Dansezi foarte bine, spuse Anne. Probabil ai luat lecţii. Eu n-am luat niciodată, dar am învăţat de la fetele de la şcoală. Am fost la o scoala pentru secretare, unde se dădeau o mulţime de petreceri. Era foarte frumos. Acolo am învăţat să dansez.

Voia să o încurajeze să vorbească.

Ai locuit dintotdeauna în Seattle?

Ea se încrunta, semn ca întrebarea îi stârnea amintiri neplăcute.

Da, am locuit dintotdeauna aici, dar nu-mi place. Ştii, aş vrea să călătoresc, întotdeauna mi-am dorit să călătoresc. De aia va invidiez pe

voi, marinarii, care umblaţi atât de mult şi vedeţi atâtea lucruri.

Unde ţi-ar plăcea să te duci?

Cu ea în braţe, Jim era plăcut impresionat de propria îndrăzneala. Ea se trase mai aproape.

51

Peste tot, spuse. Dar cel mai mult aş vrea să văd sudul Californiei. Vreau să merg la Hollywood. Ştii, cred că mi-ar plăcea să joc în filme.

O spusese pe un ton jos, confidenţial.

Cred că multă lume ar vrea asta.

Jim citise câteva reviste despre lumea filmului şi rămăsese impresionat de dificultăţile cu care trebuiau să se lupte starurile de cinema pentru a deveni staruri de cinema.

Ştiu, spuse Anne. Dar cred că eu sunt altfel. Nu, zău. Vorbesc serios. Cred că am să fiu celebra, încă de când eram mica şi vedeam actriţe ca Jean Harlow pe marele ecran, am ştiut că aşa voi fi şi eu într-o zi. Deocamdată lucrez într-un birou şi nu ştiu când voi putea să ajung la Hollywood, într-o zi însă o să ajung. Sunt sigură.

Oricum, eşti ambiţioasa.

A, de asta nu duc lipsa. Gândeşte-te numai, cum va fi să port toate rochiile alea aşa frumoase şi bărbaţi cu mustaţa şi costume de *twee*d să mă scoată la restaurantele alea scumpe, cu palmieri.

Rămase privind în gol, cu gura întredeschisa din dorinţa pentru o alta viaţa.

Jim murmura cuvinte de îmbărbătare, conştient de faptul ca Emily şi Collins dispăruseră. Uşa dormitorului era tot deschisa, îl văzu pe Collins, în chiloţi, apropiindu-se de Emily, întinsa goala pe unul dintre paturi. Emily chicoti. Jim îşi întoarse privirile, roşind.

Ce să întâmplat? întreba Anne revenind din visul ei hollywoodian.

Apoi văzu ce se petrecea în dormitor. Chicoti, un ecou al lui Emily.

Doar o dată eşti tânăr, spuse.

Jim o privi şi îi văzu ochii lucitori, sticlosi, bestiali. Văzuse aceeaşi privire în ochii lui Collins, în ochii lui Emily, dar nu şi în ai lui Bob. Era respingătoare. Fără să-i simtă reacţia, Anne îşi apropie fata de a lui atât de tare, încât îi simţea respiraţia încărcata de whisky. 52

O, dar ştiu că se distrează!

Trupul ei era acum lipit de al său; îi simţea bătăile repezi ale inimii.

Pariez că se distrează de minune, repeta ea. Tinereţea no trăieşti decât o dată, asta am spus întotdeauna.

Il săruta. Un sărut umed, cu limba în gura lui. Se trase înapoi. Ea îi simţi reacţia şi începu să plângă.

Am fost şi eu îndrăgostita, spuse, greşind ţinta.

Între suspinele mici, artistice, îi spuse ca înţelege ce simte şi ca ştie ca ceea ce face e o mare greşeala, dar se simte singura, fără cineva care să aibă grijă de ea şi numai Dumnezeu ştie tinereţea no trăieşti decât o dată.

Se strădui să o sărute, cu gândurile pline de amintiri şi temeri pe jumătate uitate. Cu un efort de voinţa, încerca să topeasca gheata care îi umplea stomacul, încetul cu încetul, dorinţa se născu. Era mirat, dar şi mulţumit. Avea să fie gata în curând. Pe neaşteptate însă, ea se ridică şi spuse senina:

Ar trebui să-mi scot rochia. Nu vreau să o sifonez. Intra în dormitor. O urma până la uşa şi rămase uitându-se la Emily şi la Collins, în pat. Nici unuia dintre ei nu părea să-i pese dacă e văzut. Erau adânciţi într-un proces complicat, încercând să se contopească. Jim îi urmarea fascinat. Scoteau sunete primitive şi se zvârcoleau orbeşte, în conformitate cu ritualul iraţional al sexelor. Jim era înspăimântat, nepregătit pentru aşa ceva.

Anne apăru, goala, luând o atitudine teatrala. O privi cu ochi mari, fermecat. Nu mai văzuse niciodată o femeie dezbrăcata. Se apropie de el. Întinse braţele. Involuntar, el făcu un pas în spate.

Haide, Jimmy, îi spuse.

Vocea îi era subţire şi artificiala, în clipa aceea o ura. O ura cu patima. Nu asta era ceea ce dorea el.

Trebuie să plec, spuse el.

Se întoarse în salon, cu ea pe urmele lui. Se surprinse privind-o din nou şi, de data aceasta, comparando cu Bob, o comparaţie dezavantajoasa pentru ea. Acum nu-i mai pasa

dacă e altfel decât restul lumii. O detesta pe aceasta femeie şi trupul ei.

Ce să întâmplat? Ce-am făcut?

Trebuie să plec.

Nu mai putea spune altceva. Ea începu să plângă. Se îndrepta grăbit spre uşa şi o deschise. Pe când ieşea, îl auzi pe Collins strigându-i lui Arme:

Lasal pe poponar să se care! Am destul pentru amândouă.

Jim se plimba multă vreme prin aerul rece al nopţii, întrebându-se cum de eşuase atât de desăvârşit în ceea ce încercase să facă. Nu era aşa cum îl numise Collins. De asta era sigur. Atunci de ce? în clipa în care ceea ce ar fi trebuit să se întâmple era pe cale să se întâmple, între el şi fata apăruse imaginea lui Bob, care făcuse ca actul să pară obscen şi imposibil. Ce era de făcut? Nu va exorciza stafia lui Bob, chiar dacă ar fi putut-o face. Dar înţelegea că îi va fi greu să trăiască intro lume cu bărbaţi şi femei, fără să ia parte la duetul lor străvechi, necesar. Va putea să ia parte? Da, se hotărî, dar în alte circumstanţe, în orice caz, cuvântul pe care îl aruncase Collins în urma era nepotrivit. Trebuia să fie. Altfel ar fi fost monstruos. Dar, pentru ca acest cuvânt fusese rostit, nu se mai putea vedea vreodată cu Collins. Va părăsi vasul şi se va duce. Unde? Privi de-a lungul străzii întunecate şi pustii, în căutarea unui semn. Chiar vizavi era o sală de cinema. *Yesterdays Magic,* cu Ronald Shaw scria deasupra intrării, cu litere formate din becuri neaprinse. Se gândi la Hollywood, amintindusi glasul monoton al lui Anne, tânjind după lumea filmului. Asta îl hotărî. Măcar va ajunge acolo înaintea ei. Satisfăcut într-un mod obscur cu aceasta mica răzbunare, se întoarse la hotel.

Chelul era în continuare la recepţie.

Eşti marinar. Ştiu. Şi eu am fost marinar, dar acum nu mai ies pe mare. Gata, am terminat cu ea.

Jim urca în camera şi încerca să adoarmă, încerca să uite cuvântul pe care îl aruncase Collins. Adormi şi uita.

PATRU

OTTO SCHILLING era pe jumătate austriac, pe jumătate polonez. Avea părul blond şi tenul cărămiziu, ridicat de vânt. Era instructor de tenis la Garden Hotel, în Beverly Hills.

Ai fost marinar, da?

Avea un accent puternic, deşi îşi petrecuse o jumătate din viaţa în America.

Da, domnule, spuse Jim, crispat. Avea nevoie de slujba asta.

Când trai părăsit nava?

În decembrie trecut.

Otto privi gânditor pe fereastra la domeniul său, cele opt terenuri acoperite cu zgura de lângă piscina hotelului.

Asta înseamnă acum şase luni. De atunci eşti în Los Angeles?

Da, domnule.

Făcând ce?

Am lucrat într-un garaj, cea mai mare parte a timpului.

Dar joci tenis, da?

Da, domnule. Am jucat când eram acasă.

Cati ani ai?

Nouăsprezece.

Crezi că ştii destul cât să te poţi descurca aici? Să trasezi terenurile, să fii copil de mingi, să racordezi rachete. Poţi să faci toate astea?

Da, domnule. Am vorbit cu cel care a lucrat aici înaintea mea. El mi-a spus de ce este nevoie şi ce trebuie să fac.

55

Otto Schilling înclina din cap.

Te iau de proba. Băiatul care a fost aici înaintea ta era leneş. Să nu fii leneş. Primeşti douăzeci şi cinci de dolari pe săptămâna, dar o să am grija sa munceşti din greu pentru ei. Dacă eşti bun, o să mă ajuţi la lecţii. Poate te las chiar să dai singur lecţii, dacă joci destul de bine. Joci bine?

Îl privi pe Jim cu ochi mari, albaştri.

Eram destul de bun, spuse Jim, încercând să se arate modest, dar în acelaşi timp corect.

Otto dădu din cap mulţumit. Nu împărtăşea pasiunea americanilor pentru modestie. Pe vremea când era campion al Austriei, existau unii care îl considerau încrezut. Şi de ce nu? Fusese un mare jucător.

Ai să stai în hotel, îi spuse în fine lui Jim. Te duci la director, domnul Kirkland. îl sun şi eu, chiar acum. Începi mâine dimineaţa, la şapte şi jumătate fix. Îţi spun ce ai de făcut. Poate joc cu tine să văd ce ştii. Acum du-te.

Jim murmura un mulţumesc şi ieşi din vestiar. La dreapta avea piscina, înconjurata cu o plajă de import. Bărbaţi şi femei cu înfăţişare prospera şedeau sub umbrele, în timp ce un fotograf care arata cam sinistru făcea fotografii unui grup de fete. Jim se întreba dacă fetele erau staruri de cinema şi, dacă da, atunci cine erau. Dar arătau toate la

fel, cu dinţi albi, par oxigenat şi trupuri suple, bronzate. Nu recunoştea pe nimeni.

Urca treptele hotelului, o clădire mare, cu stucatura alba, aşezată printre palmieri. După şase luni petrecute prin pensiuni lipsite de confort, gândul de a locui aici, fie şi numai temporar, îl incanta. Se obişnuise cu viaţa pe drumuri. Ştia că drumurile nu vor lua sfârşit pana nul va găsi pe Bob. Atunci îşi vor putea construi o viaţă împreună, dar deocamdată nu voia să dea contur acestei vieţi, între timp, muncea pe unde apuca şi trăia fericit clipa, în afara imaginii aurii a lui Bob pe malul răului într-o zi însorita de vara, nu avea amintiri, în memorie, tatăl sau era doar o imagine palida; mama, la fel; amândoi, ca două umbre şterse. Iar ma56

rea era cea mai ştearsa, cea mai întunecata. Uitase totul, mai puţin pe Collins şi cele două fete cu apartamentul lor din Seattle. Aceea era singura noapte care îi rămăsese vie în memorie. Făcu un efort să nu se gândească la ea, în timp ce urca treptele către Garden Hotel.

Biroul domnului Kirkland era spaţios şi modern, şi părea mult mai luxos decât era în realitate. Ca şi domnul Kirkland însuşi, un bărbat mărunt, al cărui nume adevărat probabil că nici nu era Kirkland. Avea un accent britanic, prefăcut, haine şi maniere elegante şi discrete, mai puţin diamantul uriaş pe care îl purta pe degetul mic al mâinii stângi, semn evident al unei averi recente, cu care nu era familiarizat.

Willard?

Vocea îi era ascuţita.

Da, domnule. Domnul Schilling mă trimis la dumneavoastră.

Din câte înţeleg, eşti noul băiat de mingi. Domnul Kirkland pronunţase titlul ca pe unul de onoare. Vei fi plătit cu douăzeci şi cinci de dolari pe săptămână. E o sumă mare pentru cineva atât de tânăr, dar sunt convins că vei face tot ce depinde de tine ca să o meriţi.

Jim recunoştea un discurs pe care îl mai auzise.

Aici, la Garden Hotel, ne place să ne consideram o familie în care fiecare trebuie saşi facă datoria, de la mine zâmbi subţire în jos.

Îl privi.

Vei începe lucrul mâine dimineaţa. Presupun ca iai prezentat domnului Schilling recomandările cu care vii. Cerei menajerei care are grija de aripa servitorilor sati dea o cameră.

Cu o înclinare a capului, domnul Kirkland încheie întrevederea, iar Jim ieşi.

Holul hotelului era mare, cu stâlpi pătraţi de marmură, care aparent susţineau plafonul casetat. Podeaua era acoperita cu un covor roşu imperial, în spatele recepţiei din placaj, imitaţie de mahon, recepţionerii îşi întâmpinau oaspeţii

57

cu imitaţii de zâmbete. Băieţi în livrele şedeau răsturnaţi pe canapeaua de lângă intrare, aşteptând bagaje de carat sau comisioane de îndeplinit. Holul era de obicei aglomerat, căci mai tot timpul era cate cineva care sosea sau pleca. Lui Jim, măreţia locului îi impunea respect, iar aerul plictisit al băieţilor de serviciu i se părea grozav de sofisticat. Poate într-o zi va reuşi să arate şi el la fel.

Traversa holul, conştient de sărăcia valizei sale jerpelite. Se apropie de unul dintre băieţi şi întreba nesigur:

Cum ajung în aripa angajaţilor?

Tânărul îşi ridica leneş spre el privirile plictisite. Apoi casca şi se întinse.

Te duc eu.

Trecura din hol în faimoasa grădina tropicala care dădea numele hotelului. Ameţit de atâtea culori, Jim îşi urma ghidul prin jungla artificiala.

Ce treabă ai aici? îi spuse.

A, faci munca în aer liber! De unde eşti? Jim hotărî sal impresioneze.

De nicăieri. Am fost pe mare până acum.

Tânărul deveni respectuos, stăpânit însă de curiozitate.

Pe mare, unde?

Caraibe, Pacific, Marea Bering, peste tot, răspunse Jim detaşat. Am umblat.

Cred şi eu. Şi aici ce faci?

Îmi omor timpul, ce altceva? ridica Jim din umeri. Tânărul dădu din cap, scarpinandusi gânditor unul dintre multele coşuri.

Jim primi o camaruta care dădea spre parcare. Menajera era amabila şi băiatul de serviciu promise ca o să-i arate dedesubturile. Era aranjat. Avea un loc al lui, în lumea celorlalţi.

În sudul Californiei, septembrie nu se deosebeşte prea mult de alte luni. Vremea era senina şi însorita, fără ploaie. Ziarele spuneau ca în Europa e război, dar Jim nu ştia prea 58

bine despre ce e vorba. Se pare că exista un tip pe care îl chema

Hitler şi care era neamţ. Purta mustaţa şi actorii de comedie îl imitau tot timpul. La orice petrecere era cate cineva care îl imita pe Hitler ţinând un discurs. Mai era şi un englez, cu o mustaţa ceva mai mare, şi, desigur, Mussolini, dar el nu părea să fie implicat în război. O vreme totul fu foarte interesant şi ziarele scriseră în fiecare zi câte ceva. Spre sfârşitul lui septembrie însă, Jim îşi pierdu interesul, pentru că nu se dăduse nicio bătălie. De asemenea, era ocupat acum toată ziua cu lecţiile de tenis pentru bărbaţi şi femei cu mulţi bani, pe care nu-i prea interesa războiul.

Schilling îl simpatiza şi, după câteva partide jucate împreună, îl lăsase să predea singur. De asemenea, îl încurajase să se înscrie la turnee, dar deocamdată Jim era mulţumit cu ce avea. Viaţa era uşoara şi sănătoasa. Luase în greutate: musculatura i se dezvolta. Era popular printre cei care utilizau terenurile de tenis şi mai ales printre fetele care locuiau la hotel. Flirtau cu el, iar răspunsurile lui erau întotdeauna politicoase, dar evazive, ceea ce îi adusese o reputaţie de timid, pe lângă cea de băiat chipeş.

Se obişnuise cu imaginea actorilor şi actriţelor celebre jucând tenis şi stand la soare la marginea piscinei. Ba chiar una dintre marile actriţe mai în vârsta se apropia de patruzeci de ani lua zilnic lecţii de tenis de la el, înjurând oribil de fiecare dată când rata o lovitură. O găsea impresionantă.

Începuse să aibă şi o viaţă sociala. De câteva ori ieşise cu băieţii de serviciu la petreceri. Cei mai mulţi voiau să se facă actori, ceea ce explica aerul nonşalant pe care îl abordau când îşi îndeplineau îndatoririle pe lângă hotel. Unii începură sal simpatizeze tocmai pentru că nu voia să se facă actor şi pentru ca admiraţia lui fata de ei părea sincera. Jim nu era chiar un novice în ceea ce priveşte viaţa; totuşi, noii săi tovarăşi îl umpleau de mirare. Conversaţia lor era adesea criptica, ochii cercetători li se mişcau tot timpul, neliniştiţi. Stângaci cu cei din afară, deveneau agresivi când erau între ei. Singurul lucru comun era dorinţa de a pluti intro

splendoare narcisistica peste existentele celorlalţi, de a vieţui pentru totdeauna în grandoare, fără a muri vreodată.

Aveau mulţi prieteni bogaţi care dădeau petreceri, unde cei mai mulţi dintre invitaţi erau femei între două vârste, văduve sau divorţate, şi bărbaţi graşi cu obiceiuri urate atunci când beau. Mai ales femeile îl

plăceau foarte mult pe Jim şi îi spuneau adesea ca el era o persoană adevărata, nu ca ceilalţi, indiferent ce va fi vrut să însemne asta. Şi bărbaţii cei graşi se purtau frumos cu el, dar când, din ignoranta, nu răspundea conform ritualului conversaţiei lor, îi întorceau spatele.

Otto Schilling îl prevenise în legătura cu băieţii de serviciu, îi explicase ca, pentru ca nu erau nişte tineri normali, vor încerca să îl corupa. Sever, Otto îi spusese toate acestea lui Jim, care reuşise să îşi ia o fată atât de şocata şi de neîncrezătoare chiar era surprins, cu adevărat, ca instructorul îl ierta de restul explicaţiilor.

După descoperirea că existau într-adevăr bărbaţi care se simţeau atraşi de alţi bărbaţi, Jim trecu prin câteva etape succesive. Prima reacţie fu una de dezgust şi alarma. Măsura pe toată lumea cu mare atenţie. Era şi el unul dintre ei? După o vreme, începu să-i identifice uşor pe cei evidenţi, mai ales după felul crispat în care se mişcau, cu gâtul şi umerii rigizi. După o vreme, când se mai obişnuiră cu el, tinerii începură să-i vorbească deschis despre ei înşişi, în cele din urmă, unul încerca să îl seducă. Jim îşi pierdu cumpatul, iar refuzul lui fu violent. Continua totuşi să participe la petrecerile lor, fie şi din plăcerea de a spune nu.

Intro după-amiaza târziu, unul dintre băieţi, pe nume Leaper, intra în vestiar chiar când Jim îşi termina dusul. Leaper arunca o privire înăuntru.

Hei, Jim!

Jim îşi daţi săpunul din ochi.

Salut.

Leaper era unul dintre cei pe care îi refuzase, dar rămăseseră în relaţii bune.

Vrei să mergi la o petrecere? 60

Unde?

Jim închise apa, îşi lua prosopul şi trecu în vestiar, unde îl aştepta Leaper. Se şterse, conştient că era examinat cu un interes pasionat. Fu mai degrabă amuzat decât iritat.

La Ronald Shaw. În Beverly. Jim era uimit.

Actorul?

Unul şi acelaşi, şi se spune că e foarte *înţelegător,* spuse Leaper cu un gest feminin. La rugat pe un prieten al meu să aducă vreo câteva frumuseţi, aşa că m-am gândit la tine. Sigur, s-ar putea să fii singurul bărbat normal de-acolo, dar nu se ştie niciodată, poate găseşti şi vreo

roşcata demnă de atenţie pe margine.

Jim avea deja reputaţia de a fi făcut o pasiune pentru fetele cu parul roşcat, în timp ce el se îmbraca, Leaper continua sa trancaneasca vesel despre Ronald Shaw.

E o chestie să mergi la o petrecere data de Shaw. E un star adevărat și toate femeile de pretutindeni sunt moarte după el. Ce ironie, nu? Pai când am lucrat cu el la un film, la Metro.

Ca cei mai mulţi dintre băieţi, Leaper făcuse figuraţie în câteva filme şi adesea povestea despre starurile cu care lucrase.

au venit nişte fete de la Cercetaşi să-i dea nu mai ştiu ce premiu, iar el a zis: Luaţi monstruozităţile astea pubere de aici, duceţile în curtea din dos şi aliniatile cu spatele! Sigur, totul să muşamalizat, ca şi atunci când a luat-o pe cocoaşa într-un bar din Santa Monica, de la un puşcaş marin din Pendleton. Ascultama pe mine, tipul e teribil!

E relativ tânăr, nu? întreba Jim, pieptănandusi parul ud în oglindă.

Treizeci, poate. La ăştia nu poţi să spui. Dar e bine să fii pregătit, o să se dea la tine, ceea ce cred că no sati displaca deloc.

Numai sancerce, mârâi Jim la oglinda, realizând ca tenul ars de soare îl făcea să arate ca un locuitor al insulelor Marii Sudului din filme. Vin, bineînţeles.

Era gata pentru aventura.

61

LA VÂRSTA de treizeci şi cinci de ani Ronald Shaw era tulburător de chipeş, cu trăsături atât de obişnuite, că erau, în mod paradoxal, unice. Părul negru, cârlionţat, îi cădea peste fruntea clasica, joasa, dându-i un aer descris ca poznaş de admiratori şi Neanderthal de detractori. Cu ochii de un albastru deschis părea tipul irlandezului brunet, tip întâlnit mai ales printre evrei. Ronald Shaw se născuse cu numele de George Cohen. O vreme crezuse că va fi plăcut să fie confundat cu George M. Cohen, dar nu fusese. Şi aşa, George Cohen devenise Ronald Shaw, un irlandez tânăr şi focos ale cărui filme aduceau o grămada de bani. George Cohen din Baltimore fusese foarte bogat, dar acum ca Ronald Shaw era bogat, niciunul dintre ei nu avea să mai cunoască vreodată lipsurile. Zgârcenia lui Shaw era proverbiala; excepţie făcea doar mama sa din Baltimore. Toţi cititorii revistelor de cinema ştiau ca mama era partenera sa favorita şi motivul pentru care era încă burlac, motiv real, după cum ştie orice adept al teoriilor

freudiene.

Deşi era de ani de zile unul dintre cei mai cunoscuţi actori de cinema, nu-şi cumpărase o casă a lui la Hollywood. Prefera să închirieze locuinţe spaţioase, impersonale, unde, în spatele zidurilor groase şi protejat de sisteme de alarma sofisticate, putea să organizeze în voie petreceri în cinstea tinerilor săi prieteni, în felul acesta, păstra discreţia. Dar toată lumea homosexualilor ştia că e unul dintre ei. Desigur, se auzeau zvonuri şi despre alţi actori, dar dacă în alte cazuri chiar şi în mintea celor mai înflăcăraţi apologeti ai viciului socratic mai rămânea o urma de îndoiala, în cazul lui Shaw îndoiala nu încăpea. Numele lui era întotdeauna pomenit cu mândrie, invidie sau chiar patima în interiorul marii confrerii. Din fericire, femeile Americii nu aflaseră. Ele îl priveau ca pe un demn obiect al iubirii lor, inaccesibil dar companion util în vis, bărbatulpusti din reclame, adus la de treizeci de ori mărimea naturală pe ecran. 62

Ronald Shaw construise toate acestea şi, pentru că nu era decât o fiinţa omeneasca, găsea cele mai multe dintre relaţiile sale cu ceilalţi oameni dezamăgitoare. Partenerii sexuali sii alegea dintr-o combinaţie de frumuseţe fizica şi masculinitate dura. Fiecare noua poveste de dragoste începea ca şi cum lumea s-ar fi născut din nou şi se termina de cele mai multe ori în mai puţin timp decât îi luase Creatorului din Vechiul Testament să întindă deasupra cerul. Dacă vreun tânăr ajungea sa îl iubească nesocotind legenda, Shaw se simţea jignit şi ameninţat; dar dacă tânărul continua să rămână sub vraja personalităţii lui, se plictisea curând. Totuşi, Shaw era fericit şi, dacă nu i s-ar fi povestit despre dragostea romantica, nici prin gând nu i-ar fi trecut să ia ideea de cuplu în serios.

Jim fu impresionat de măreţia casei lui Shaw. Decoratorul făcuse toată treaba pe gratis; din nefericire, idila luase sfârşit înainte de a ajunge la dormitoare. Totuşi, parterul era un succes, un dezmăţ în stil baroc spaniol cu un salon gigantic, ale cărui ferestre dădeau spre Los Angelesul care scânteia la vest. Deasupra căminului cât o gură de peştera atârna un portret al lui Shaw, jumătate din mărimea naturală. Originalul acestei scânteietoare opere de arta stătea în centrul încăperii, dirijând graţios circulaţia petrecerii. Grupul era ciudat, în primul rând, bărbaţii erau în număr triplu fata de femei. Jim recunoscu pe câţiva dintre actorii de mâna a doua: Ronald Shaw nu avea nevoie de prea multă susţinere. Femeile erau toate elegante, cu voci subţiri,

bijuterii masive şi pălării înalte, încărcate de pene. Leaper, care le ştia pe toate, îl asigurase pe Jim ca nu erau lesbiene. Pur şi simplu trecuseră de vârsta la care mai puteau atrage bărbaţi normali şi, încă dornice de atenţie, se lăsau înghiţite de lumea coaforilor şi a croitorilor de lux. Aici puteau bârfi, prefacându-se că fac dragoste şi evitând plictiseala, dacă nu disperarea.

Nu-i aşa cai grozav? murmură Leaper, uitând, în entuziasmul său, de rolul de ghid sofisticat pe care să asumase.

Jim înclina din cap.

63

Undei Ronald Shaw?

Leaper îi indica mijlocul încăperii. La început, Jim fu dezamăgit. Shaw era mai scund decât se aşteptase, dar arăta bine, asta nu i se putea nega. Spre deosebire de ceilalţi, purta un costum de culoare închisă, care dădea siluetei sale suple demnitate. Pentru moment, era înconjurat de femei. Bărbaţii tineri erau ceva mai circumspecţi; se ţineau la marginea petrecerii, în aşteptare.

Hai sati fac cunoştinţa cu el, spuse Leaper. Traversară pana la grupul de invitaţi şi aşteptară ca

Shaw să termine anecdota pe care tocmai o spunea. Apoi, în timp ce restul izbucneau într-un zgomotos hohot de rasete ascuţite, Leaper spuse grăbit:

Va amintiţi de mine, nu-i aşa, domnule Shaw? Shaw îl privi cu ochi goi, dar Leaper continua sa vorbească.

Domnul Ridgeway mă rugat să vin astaseara şi l-am adus cu mine şi pe prietenul meu, Jim Willard. Doreşte foarte mult să vă cunoască.

Ronald Shaw îi zâmbi lui Jim.

Îmi pare bine.

Avea o mână uscata şi ferma.

Îmi. Îmi plac filmele dumneavoastră, spuse Jim, spre groaza lui Leaper.

Era o dovadă incredibila de lipsa de rafinament. Cu starurile, trebuia să te prefaci ca nu eşti impresionat. Dar admiraţia nul jignea pe Ronald Shaw. Surâse, arătându-şi dantura alba.

Eşti amabil. Haide, o sati găsim ceva de băut.

Plin de gratie, Shaw se desprinse din grupul de femei şi împreună traversară pana în colţul opus al încăperii.

Jenat, Jim simţea acut toate privirile îndreptate asupra sa. Dar Shaw era în largul său. Senin, opri un chelner şi lua un pahar de pe tavă.

Sper câţi place *martini.*

Adevărul e ca nu beau prea mult.

Nici eu. 64

Shaw vorbea pe un ton jos, confidenţial, ca şi cum singura persoana din lume a cărei companie şi bune păreri şi le dorea era uluitul Jim. Şi, deşi nu punea decât întrebări banale, glasul lui cald făcea aceste fraze familiare să pară încărcate de semnificaţie, pana şi inevitabilul Eşti actor?

Jim îi spuse iute ce făcea.

Shaw zâmbi.

Un sportiv! Nu, serios. Pari cam tânăr ca să fii instructor.

Stăteau în picioare lângă o fereastră larga. Cu colţul ochiului, Jim observa ca restul oaspeţilor se pregăteau sal înconjoare pe Shaw, capturandul din nou. Nu mai aveau prea mult timp. Shaw simţea şi el.

Cum spuneai că te cheamă? îi spuse.

Trebuie, zise Shaw privind oraşul de la picioarele sale, trebuie să vii să mă vezi într-o zi. Când eşti liber?

Joi după-amiaza nu lucrez, răspunse Jim, uimit el însuşi de promptitudinea reacţiei.

Atunci ce-ar fi să treci pe-aici joi? Dacă nu m-am întors de la filmari, poţi să înoţi în piscină. De obicei, pe la cinci termin.

Sigur, îmi va face plăcere.

Îşi simţea stomacul contractat de teama şi de emoţia aşteptării.

Ne vedem joi.

Şi, cu o înclinare politicoasa a capului, menita sa însele auditoriul, Shaw se lasa înconjurat de tineri.

Leaper se apropie de Jim. Ochii îi sclipeau.

Ei, ai intrat în horă. Iai căzut cu un tronc. Jim îi întoarse spatele, furios.

Mai taci din gura!

Pe mine nu mă păcăleşti. L-ai prins în gheara. A văzut toată lumea. Toţi vor să ştie cine eşti. Aşa că le-am spus că eşti perfect normal, şi acum le lasa gura apa şi mai tare. Ai dat lovitura, băiete. Uite cum te sorb din ochi.

Jim se uita, dar nu surprinse pe nimeni fixandul cu privirea.

Deci, ce tia spus Shaw?

— Nimic.

Da, cum să nu. Ei, de data asta ai face bine să te laşi. Poate să facă multe pentru tine.

Regret, n-am de gând să încep să trăiesc cu el. Sau cu oricine altcineva.

Leaper îl privi, sincer mirat.

Bine, poate nu eşti homosexual, dar asta e o ocazie excepţionala. O mulţime de oameni visează să poată avea aşa ceva. Ai putea câştiga o avere de pe urma lui.

Jim rase şi se îndepărta, încerca să se arate relaxat şi în largul său, dar nu era niciuna, nici alta. Curând va trebui să ia o decizie, mai exact joi. Ce era de făcut? Tot restul serii acţiona mecanic, cu inima bătându-i. Când veni vremea saşi ia rămas-bun, Shaw îi zâmbi şi îi făcu cu ochiul. Roşind, Jim îi întoarse spatele, în autobuzul care îi ducea înapoi acasă, nu-i adresa niciun cuvânt lui Leaper.

EXISTENTA EROTICA a lui Jim Willard se desfăşura mai ales în vis. Pana în ziua aceea petrecută cu Bob pe malul răului visase femei în aceeaşi măsura ca şi bărbaţi, şi între cele două nu păruse să existe vreo graniţa. Dar din acea zi de vara încoace, Bob rămase constant iubitul din vis, iar fetele încetaseră sa mai încalce teritoriul idilei lor masculine. Ştia bine ca ceea ce visa el nu erau visele unui bărbat normal. Dar, în acelaşi timp, nu făcea nicio legătură între ceea ce făcuseră el şi Bob şi lucrurile pe care le făceau noile sale cunoştinţe. Prea mulţi dintre ei se comportau ca nişte femei. Adesea, după ce petrecea mai multă vreme printre ei, se studia în oglindă ca să vadă dacă pe chipul sau în comportarea sa se vedea ceva feminin, mulţumit de fiecare dată sa 66

constate că nu. În cele din urmă, hotărî că era unic. Era singurul care făcuse ceea ce făcuse el şi nutrea simţămintele lui. Chiar şi tinerii eleganţi, cu parul lung, căzuseră de acord ca probabil nu era deal lor. Şi totuşi, femeile se aşteptau să facă dragoste cu ele şi, atunci când nu o făcea nu-şi putea explica nici măcar sieşi de ce *nu o* făcea, atribuiau aceasta vreunei lipse a lor, nu a lui. Dar pe măsură ce se familiariza tot mai mult cu lumea lui Leaper, se descoperea tot mai fascinat de poveştile pe care le auzea despre legăturile lor. Nu se putea închipui făcând ce făceau ei. Dar voia să afle mai multe despre ei, poate numai

dintr-o dorinţă morbida de a şti cum se putea ca ceva ce fusese atât de natural şi de întreg pentru ei doi să fie atât de absolut corupt de aceste creaturi cu aparenta feminină.

Intro stare de nehotărâre, Jim se duse să îl vadă pe Ronald Shaw, şi ceea ce bănuise că se va întâmpla se întâmpla. Se lasa sedus, sub impresia faimei lui Shaw şi a frumuseţii sale fizice. Actul îi era cunoscut, doar ca de data aceasta fu pasiv, prea timid pentru a fi el cel care ataca. Cu Bob luase iniţiativa, dar aceasta se întâmplase intro ocazie diferita şi într-un moment mult mai important.

Idila începu. Shaw era îndrăgostit, sau cel puţin vorbea de dragoste şi de cum îşi vor petrece restul vieţii împreună ca doi greci din vechime, ştii tu, Ahile şi celălalt, cum îl cheamă, care au fost un cuplu celebru. Nu aveau nevoie de publicitate. Hollywoodul era un mediu necruţător şi trebuiau să fie extrem de prudenţi. Dar printre aceia care ştiau de ei, vor fi adoraţi ca perechea perfecta, doi tineri desăvârşiţi împlinind un vis al copilăriei dincolo de zidurile împodobite cu stucatura ale casei din Mulholland Drive.

Deşi flatat de declaraţiile de dragoste ale lui Shaw, Jim nu era impresionat de corpul bărbatului mai în vârsta. Avea o reţinere ciudata în a atinge un trup matur, indiferent cât de arătos era. Se părea ca puterea de al atrage nu o aveau decât cei de aceeaşi vârstă cu el. Totuşi, dacă închidea ochii, îi plăcea, pentru ca atunci se gândea la Bob. Şi astfel începu idila.

67

sau relaţia lor, cum vor spune cei familiarizaţi cu psihanaliza. Pentru Jim era o experienţă noua, nu în întregime plăcuta.

Primul moment de fricţiune cu lumea fu acela în care îi comunica lui Otto Schilling ca pleacă. Acesta se arata uimit.

Nu înţeleg, spuse. Nu înţeleg de ceai vrea să pleci de aici. Te plătesc mai bine în altă parte?

Jim înclina din cap.

Schilling îi arunca o privire pătrunzătoare.

Unde? Cum?

Jim se simţea încolţit.

Păi, să vedeţi, Ronald Shaw, actorul, şi tot ceilalţi adauga el vag, vor să mă duc să dau lecţii pe terenurile lor, aşa că le-am spus ca mă duc.

Unde o să stai?

Jim simţea transpiraţia scurgându-i-se pe coaste.

O să stau cu Shaw.

Schilling dădu din cap şi Jim se blestema pentru ca nu minţise. Toată lumea ştia de Shaw. Îi era ruşine.

N-am ştiut că eşti aşa, spuse Schilling încet, îmi pare rău de tine. Nu e nimic rău în faptul că te vezi cu un om ca Ronald Shaw, nu e nimic rău în faptul că eşti cum eşti, dar să te laşi întreţinut, asta e rău.

Vreţi să mai fac ceva înainte de plecare?

Nu, îi răspunse Schilling obosit. Spune-i domnului Kirkland ca pleci, atât.

Îi întoarse spatele.

Zdruncinat, Jim urca în camera lui şi începu să îşi împacheteze lucrurile. Leaper veni după el.

Felicitări! exclamă el. Nu e nimic ca norocul începătorului.

Ce tot dai din gura?

Jim continua sa împacheteze, furios.

Hai, mai las-o. Toată lumea de pe circuit vorbeşte că te muţi cu Shaw. Ei, cum e tipul?

Nu ştiu.

Îşi simţea faţada de normalitate sfărâmanduse. 68

Şi ce-o să-i fii, bucatar?

Îi dau lecţii de tenis.

Suna stupid chiar şi în propriile lui urechi. Leaper necheza batjocoritor. Dar Jim se agaţa de povestea lui, explicând ca Shaw avea să-i plătească cincizeci de dolari pe lună, ceea ce era adevărat.

Să mă inviţi din când în când, spuse Leaper pe când el termina de împachetat. Putem să jucăm la dublu.

Jim îl ţintui cu privirea. Un singur lucru îl nedumerea: crezându-l pe Jim heterosexual, Leaper avea convingerea ca orice băiat normal va accepta să trăiască cu un actor celebru, dacă i se oferea şansa, în lumea lui, toţi bărbaţii erau tarfe şi toate tarfele erau bisexuale.

La sosirea lui Jim, Shaw şedea pe marginea piscinei. Aceasta era ca un buric în mijlocul terasei de cărămida roşie, flancata de două saune, ca turnurile crenelate ale unui castel medieval. Shaw îi făcu cu mana şi Jim se apropie.

A fost o despărţire curata? îl întreba cu voce profunda, dispreţuitoare.

Destul de curata. I-am spus lui Schilling ca vin să te învăţ pe tine şi pe câţiva alţii tenis.

Ai pomenit numele meu?

Da. Nu trebuia să o fac. Îmi pare rău. Pentru ca a înţeles perfect ce se petrece. N-a spus nimic, dar m-am simţit ca un gunoi.

Shaw ofta.

Habar n-am de unde naiba se ştiu atât de multe despre mine. E o mare porcărie.

Ca mai toţi homosexualii, Shaw era mirat ca lumea vedea dincolo de mască.

Probabil pentru că sunt atâţia care sunt geloşi din cauza mea. Era trist, dar şi mandru. Pentru ca mă cunoaşte toată lumea şi pentru că am o grămada de bani, toţi îşi închipuie că sunt şi grozav de fericit, ceea ce mă enervează, pentru că nu e adevărat. Ciudat, nu? Am tot ce mi-am putut dori vreodată și totuși nu sunt. E foarte rău să nu ai pe nimeni de care să te

69

simţi apropiat. Am încercat să o conving pe Mamma sa vina aici, dar nu vrea să plece din Baltimore. Aşa ca iatama, singur-singurel, vorba cântecului. Cel puţin până azi.

Surâse brusc. Jim îi zâmbi, aproape fără să vrea. Nu putea să nu-şi spună ca individul avea tot cesi putea dori cineva şi ca, dacă nu-şi găsise până atunci un iubit, asta era doar din vina lui.

Se descheie la cămaşa. Ziua era calda, soarele plăcut. Rămase neclintit, încercând să nu contemple tristeţea vieţii lui Ronald Shaw. Dar Shaw insista.

Ştii, nu cred că am mai întâlnit vreodată pe cineva ca tine. Cineva atât de natural şi de neintrigant. De asemenea, n-am crezut ca poţi fi convins. Nu pari genul.

Jim era incantat să audă toate astea, aşa îi mai revenea, măcar pentru moment, încrederea în bărbăţia sa. Shaw zâmbi.

Dar mă bucur ca lucrurile au ieşit aşa cum au ieşit. Jim zâmbi la rândul său.

Şi eu.

Îi detest pe ceilalţi, pe toate reginele astea prefăcute. Shaw ridica un umăr, scuturandusi corpul într-o mişcare curioasa, feminină, bătaie de joc la adresa întregii categorii.

Unii sunt simpatici.

Nu mă refer la ei ca oameni, spuse Shaw. Ma gândesc la sex. Dacă unui bărbat îi plac bărbaţii, atunci o să vrea un bărbat, dacă îi plac femeile, vrea o femeie. Sfatunci, cui îi trebuie o ciudăţenie care nu e niciuna, nici alta? Pentru mine e un mister, casca Shaw. Poate ar trebui să mă psihanalizez.

De ce?

Shaw îşi examina critic bicepşii; aspectul fizic era esenţial.

Nu ştiu. Uneori.

Dar nu-şi continua gândul. Braţele îi cazura moi.

Sunt toţi o gasca de prefăcuţi, fără excepţie. Nu spun decât lucruri pe care le ştie toată lumea. Nu, ceea ce contează cu adevărat e să fii tare. În lumea asta trebuie să fii dur. Pentru slăbănogi nu e loc, cum îmi spunea Mamma. Şi avea dreptate. Aşa am ajuns acolo unde sunt azi, dur şi fără văicăreala. 70

Jim era impresionat de asprimea discursului, îi amintea de propria sa situaţie.

Tia convenit, spuse, să fii dur. Tu aveai talent. Ştiai ce vrei. Dar eu? Eu nu sunt altceva decât un jucător de tenis ceva mai bun decât ceilalţi. Ce-mi rămâne de făcut? Duritatea n-o să mă ajute să joc mai bine.

Shaw îl privi, cu un efort evident de a lua lucrurile în serios.

Păi, nu ştiu.

Începu să privească undeva, în depărtare.

Ai vrea să se să joci? Jim ridica din umeri.

Eu? De ce?

Nu se poate spune că eşti manat de o ambiţie arzătoare. Nu, un asemenea lucru trebuie sal doreşti atât de tare, încât să te doară.

Şi Shaw îşi relua monologul favorit, cronica propriei ascensiuni în societate, fără ajutorul nimănui decât al Mammei. În cercul strâmt al iubirii de sine, Shaw era mulţumit, iar Jim nu regreta câtuşi de puţin faptul că era la periferia acestei lumi egoiste, îl acceptase pe Shaw complet, fără reţineri critice. La urma urmelor, relaţia dintre ei era doar o oprire temporara intro călătorie al cărei punct terminus avea să fie Bob.

Când Shaw îşi încheie imnul închinat propriilor izbanzi, Jim zise, cu o undă de admiraţie nu în totalitate falsă:

Probabil ca îmi lipseşte ceva. Nu exista niciun lucru pe care să mi-l doresc atât de tare.

Shaw îşi mângâie dunga verticala de păr negru de pe piept.

Putem sati găsim un rol de figuraţie, fără probleme. Apoi, cine ştie?

Cine ştie?

Jim se ridică şi se întinse. Shaw îl urmări, mulţumit şi excitat.

Puneţi slipul, îi spuse el şi îl conduse pe Jim în turnul castelului.

71

DOUĂ LUNI TRECURA în linişte. Lui Jim îi plăcea casa spaţioasa, cu încăperi ca în filme, în zilele când Shaw era la studiouri, juca tenis cu diverşi prieteni care voiau sal cunoască pe noul iubit al actorului şi în acelaşi timp să îşi îmbunătăţească lovitura de rever. Era plăcut surprins să descopere că era într-un fel o celebritate, măcar în această lume, iar interesul pe care îl stârnea mai compensa din ruşinea pe care o simţise în faţa lui Schilling.

Îi plăceau petrecerile lui Shaw şi învăţase repede să se facă util. Ştia cum să se poarte cu beţivii, cum să prepare băuturi şi să îi facă actorului cate un semn discret atunci când era un moment propice pentru o anecdota, îl impresionau profund oamenii aceştia frumos îmbrăcaţi, care beau mult şi vorbeau fără întrerupere despre viaţa lor sexuală. Candoarea lor brutala îl soca şi în acelaşi timp îl incanta. Nu se temeau de nimic, cel puţin nu când erau în spatele zidurilor cu stucatura ale domeniului lui Ronald Shaw.

Jim descoperi în Shaw nu numai un tovarăş plăcut ci, mai important, o sursă de informaţii. Afla secretele Hollywoodului unde, după cum se spunea, toţi marii actori erau homosexuali, iar puţinii care nu erau astfel erau ţinuţi sub cea mai stricta supraveghere. Câteva femei se învârteau în acest cerc sacru, chemate adesea să îndeplinească rolul de escorta. Li se spunea bărbi, dar nu întotdeauna puteai avea încredere în ele. intro seara, una dintre ele, ameţita, încercase să se culce cu Shaw şi, când acesta o împinse la o parte, începuse să arunce obscenităţi tuturor celor prezenţi. Fusese data afară şi nimeni nu o mai văzuse vreodată.

Pentru motive publicitare, Shaw apărea regulat la cluburile de noapte în compania unor femei, de cele mai multe ori tinere actriţe în devenire. Făcea aceasta pentru a oferi satisfacţie directorului studiourilor, un om de afaceri speriat, al cărui coşmar era ca strălucitoarea cariera a proprietăţii sale celei mai preţioase se va sfârşi într-un scandal. 72

Jim ţinea la Shaw chiar dacă nul credea când, noaptea, îi făcea declaraţii de dragoste, în primul rând, discursurile curgeau cu prea multă uşurinţa, astfel încât pana şi neexperimentatul Jim îşi putea da seama că actorul joaca un rol. Nul deranja. Nu era îndrăgostit de Shaw şi nici nu pretindea că este. Ideea de a fi îndrăgostit de un bărbat i se părea atât ridicola, cât şi nenaturala; în cel mai bun caz un bărbat îşi putea găsi fratele geamăn, ca Bob, dar asta se întâmpla rar şi era alta poveste.

Într-o zi, Shaw îl lua pe Jim la studiouri. De regulă, nu ieşeau în public împreună, dar astăzi Shaw găsi că era vremea ca Jim să îl vadă la lucru.

Studiourile erau o îngrădire imensa cu platouri albe, ca nişte garajemamut. La poartă, Shaw fu salutat respectuos, în timp ce un grup de tinere îşi fluturau carnetele cu autografe spre el, scoţând ţipete ascuţite.

Dincolo de porţi era o altă lume, populata cu figuranti costumaţi, oficiali, tehnicieni, muncitori. Se turnau douăzeci de filme simultan. Nimic altceva pe lume nu conta aici.

Parcară în faţa unui bungalou încadrat de flori de nalba.

Cabina mea.

Shaw intra în pielea profesionistului, înăuntru, întins pe o sofa, stătea un bărbat chelios.

Puiule, ai întârziat. Am sosit acum o jumătate de ora, cum ne-am înţeles. Şi până acum am citit *Variety, Reporter,* ba chiar şi scenariul.

lartama, Cu.

Shaw îl prezenta pe Jim bărbatului de pe sofa.

Cu e regizorul filmului meu.

Dacă aşa se cheamă ce fac eu aici, în locul ăsta mizerabil, se vaita Cu. De ce-am plecat din New York? De ce n-am rămas la Group Theatre?

Pentru că nu te-au mai vrut, iubitule. Shaw zâmbi, în timp ce îşi scotea haina.

Uitate la el. Bucatica cu bucatica, cel mai prost actor din America, îi spuse cu lui Jim. Tot ce are e zâmbetul ăla

adorabil şi nişte oribili muşchi pectorali. sau pectoriali, cum li se zice pe-aici.

Eşti gelos, iubitule?

Shaw, rămas în chiloţi, îşi încorda celebrii pectorali. Cu gemu dezgustat, închizând ochii.

Nu rezist! îi arata o uşă.

Du-te şi îmbrăcate. Machieza te aşteaptă de la şapte. Shaw trecu în încăperea alăturata, lăsând uşa întredeschisa.

Deci care e programul?

O scenă noua, atât. Scenaristii au muncit la ea toată noaptea. Au scris aceasta minunata scena pe lista de bucate de la Cotton Club. O sati placa.

Ma arata viteaz?

Cum altfel? Curaj teapan, un sfincter beton. tot ceti doreşti.

Un ce beton?

Ascultama pe mine, dacă vreodată vreunul dintre voi ăştia iese educat, acela va fi sfârşitul marelui vis american. Nu-i aşa, puiule?

Cu îi arunca o privire pătrunzătoare lui Jim.

Aşa e, spuse Jim.

Aşa e, îl imita Cu. Ce naiba caut eu aici? întreba el către tavan.

Câştigi o mie cinci sute de dolari pe săptămâna, se auzi glasul lui Shaw din încăperea învecinata. Şi asta e nimic pentru un regizor bun, dar pentru tine.

Aşa mă răsplatesti pentru ca vin pana aici ca să te ajut cu aceasta noua şi foarte importanta scena, în aşa fel încât, când va veni vremea sa te confrunţi cu camera, să ştii şi tu ce ai de făcut? Da, asta mie răsplata. Tu o sati bălmăjeşti vorbele ca întotdeauna şi publicul american se va trezi iar cu o gogoaşa de făcut bani în poala. Bănuiesc că vrei să te faci actor, nu?

Privirile pătrunzătoare se întoarseră din nou spre Jim. Aa. 74

Desigur! Unde altundeva pe lume poate un individ fără minte şi lipsit de talent să devină bogat şi celebru numai pentru ea.

Shaw intra, îmbrăcat într-un costum din secolul al optsprezecelea.

Numai pentru că sunt un sex-simbol, spuse el incantat. Uite ce picioare, iubitule. Sati lase gura apa numai la gândul lor.

Se bătu, cu mulţumire evidenta, peste o coapsa musculoasă.

Asta vor acolo, în sala întunecata, şi asta le dau.

Păstreazale, te rog.

Jim nu văzuse niciodată un actor complet machiat. Transformarea îl umplea de uimire. Acesta nu era bărbatul pe care îl

cunoştea, ci altcineva, un străin fermecător. Ca întotdeauna, Shaw era conştient de efectul pe care îl produce, îi zâmbi complice.

Ce fel de film e? întreba Jim.

Un rahat, spuse cu încet.

Amuzament vulgar. O să se ridice la vreo patru milioane, numai aici. E un *remake* după un roman clasic franţuzesc de Dumasfiul, adauga Shaw pe un ton artificial, tonul pe care vorbea cu reporterii la bufet.

Dumasfiul a fost un Ronald Shaw al zilelor lui, Dumnezeu sal ierte.

Cu se ridica în picioare.

Hai pe platou. Zeita-Scroafa e deja acolo.

Shaw îi explica lui Jim ca Zeita-Scroafa era partenera lui, o actriţa celebra, a cărei prezenta garanta succesul filmului. Combinaţia dintre ea şi Shaw era considerata foarte bună.

E mahmura? întreba Shaw pe când ieşeau din bungalou pe aleea principala a studiourilor.

În zori, ochii îi erau ca două rubine, zise cu visător. Iar rrăsufirea ca adierea verii pe deasupra câmpiilor din Jersey.

Shaw se strâmba.

Avem vreo scenă de amor?

75

Un fel de răspunse regizorul, întinzându-i foile. Uite. Direct de pe lista de bucate de la Corton Club. O sati placa la nebunie.

Din mers, Shaw studie concentrat cele două pagini. Jim observa ca toată lumea aceasta elegant îmbrăcata din studiouri îl măsura pe Shaw cu invidie, lucru care îl umplu de mândrie, prin contaminare, în faţa platoului, Shaw îi înapoie scenariul lui Cu.

Il ştiu.

Vrei să spui ca l-ai memorat, ceea ce nu e exact acelaşi lucru.

Cel mai rapid tip din branşa. Se întoarse spre Jim.

Am o memorie fotografica. Atunci când joc, vad întreaga pagina ca şi cum as tineo în mână.

Şi cam aşa şi iese, îl tachina Cu. Shaw reproduce pana şi greşelile de tipar. Ţii minte când ai spus: Dar unde este sosul tău?

Mai las-o moarta, spuse Shaw şi glumele luară sfârşit odată cu intrarea pe platou, adevăratul sau domeniu.

Zeita-Scroafa, uimitor de frumoasă, stătea întinsa pe o planseta

înclinata, ca să nu-şi sifoneze costumul. La vederea lui Shaw striga, cu glasul acela răguşit care o făcuse celebra:

Salut, Butch!

Ai primit noua scena? întreba plat Shaw. Actriţa ridica foile.

E mai proasta decât cea veche.

Atunci a venit vremea Oscarului, spuse Shaw amuzat.

Oscarul? Dacă nu ajungem actori de radio după premiera porcăriei ăsteia, se cheamă că am avut noroc.

Arunca scenariul pe jos. Cu se apropie.

Gata, toată lumea?

Il urmară ascultători pana în centrul platoului. Acolo le vorbi pe ton scăzut, ca un antrenor de box înainte de începerea meciului. O dată regulile stabilite, Cu striga: La locuri! Figurantii îşi ocupara poziţiile, unii conversând în grupuri 76

de câte trei, patru, alţii gata să migreze de la un grup la altul când va începe acţiunea. Se auzi o sonerie şi cu striga: începeţi să vă mişcaţi, copii! Datii drumul! Pe platou se lasa liniştea. Camera se apropie de actriţa principala şi ea se întoarse zâmbind; apoi, zarindul pe Shaw în stânga ei, se arata surprinsa.

De ce ai venit?

Glasul îi era limpede, întrebarea vitala.

Ştiai că am să vin.

Vocea lui Shaw suna cald, vibrant. Jim aproape ca nu o recunoştea.

Dar. soţul meu.

Am avut eu grija de el. laţi mantia. Iute! Trebuie să plecăm în noaptea asta spre Calais.

Tăiaţi! striga Cu.

Zgomotul se instaura din nou în încăpere.

Hai se mai tragem o dată. Shaw, nu uita sati tii umărul stâng mai jos când intri în raza camerei. Draga mea, încearcă sati aminteşti că trebuie să fii surprinsa când îl vezi. La urma urmelor, eşti convinsa ca bărbatul tău la aruncat la închisoare. O.K. Încă o dată.

Jim îi urmări lucrând la aceasta scena timp de câteva ore. La sfârşitul zilei, îşi pierduse cu totul interesul pentru actorie.

VENI DECEMBRIE, iar lui Jim îi era greu să îşi închipuie că e iarna, căci soarele continua sa încălzească şi copacii erau tot verzi. Şi putea juca tenis în fiecare zi. Începuse să câştige bani şi să îşi facă o

reputaţie ca instructor. Fotograful care venise să facă poze casei lui Shaw îl prinse şi pe el în obiectiv. Pozele apărură intro revista pentru fani. Ca rezultat, Jim începu să primească o mulţime de oferte pentru lecţii, pe care le accepta. Ofertele de alta natura le respinse categoric.

77

Deşi era mulţumit ca Jim câştiga, lui Shaw îi displăcea atunci când acesta trebuia să plece de acasă, intro seara, când băiatul se întoarse târziu, după cina, Shaw îl acuza de nepăsare şi ingratitudine. Ţipară unul la altul până când Jim se retrase în camera lui, furios că e tratat ca un obiect posedat. Lucrurile nu se îmbunătăţiră nici ceva mai târziu, când Shaw veni după el, ca saşi ceara scuze şi ca să facă dragoste, îi spuse ca iubirea pe care o avea de dăruit era imensa, dar fără speranţa, pentru ca un sentiment de o asemenea profunzime nu putea primi răsplata cuvenita. Jim nu se putu opri saşi spună ca, în realitate, actorul avea mult mai puţin de dăruit decât s-ar fi crezut.

Stand întins în întuneric, cu braţul sub capul lui Shaw, se întreba dacă ar trebui să își facă curaj și să-i spună ca dorea să fie liber să meargă unde dorea și să se întâlnească cu cine dorea, fără să trebuiască saşi caute scuze fata de un iubit care nu iubea cu adevărat. Dar Shaw îi ghici starea de spirit.

Îmi pare rău că sunt aşa gelos, Jimmy, dar pur şi simplu nu suport să te ştiu cu altcineva. Contez enorm pe tine pentru clipele de oboseala, când vreau să scap de toţi paraziţii ăştia. Tu nu eşti ca ceilalţi. Serios. Doamne, cum mi-ar plăcea să pot să abandonez toate astea într-o zi! Să evadam din oraşul ăsta de falsuri şi să plecăm undeva, la tara, poate să cumpăram o ferma. Atunci Mamma ar putea veni să locuiască cu noi. Sigur, cu ea în casa ar trebui să fim atenţi, dar ne-am descurca. Da, mi-ar plăcea grozav. Ţie nu?

Jim făcu o mişcare în întuneric. Braţul de sub capul lui Shaw începuse să-i amorţeasca. Strânse pumnul, încercând să repună sângele în circulaţie.

Nu ştiu, Ronnie. Nu ştiu dacă vreau să mă stabilesc într-un loc de pe acum.

Ah, ofta Shaw întristat, teatral. Ţie puţin îţi pasa, nu-i aşa? E aceeaşi istorie: te-ai ridicat de la pământ, acum vrei să zbori mai departe. Târâturi din toate ţările, unitiva. Datorită mie, acum poţi să trăieşti din lecţiile tale de tenis, dacă asta sunt cu adevărat. Pentru tine eu nu mai contez.

78

Shaw se trase Să marginea patului, iar Jim se bucura saşi simtă sângele circulând din nou în braţul amorţit.

Nu e adevărat, Ronnie. Îmi eşti foarte drag, dar pana la tine n-am mai avut prea multe experienţe de felul ăsta. Totul e nou pentru mine nu-i spusese lui Shaw despre Bob, şi cred că eşti nedrept. Nu poţi să-mi ceri să renunţ la tot ce înseamnă viaţa mea, când mâine tu poţi sati găseşti pe altcineva la care să ţii mai mult, sfatunci, eu cui rămân?

Şi dacă mă părăseşti, ceai să faci? Glasul lui Shaw era distant.

Poate am să deschid o scoala de tenis, nu ştiu. De aia strâng bani.

Realiza ca spusese prea mult. N-ar fi vrut ca Shaw să ştie că îşi economisea grijuliu banii, trei mii de dolari până acum.

Doar nu trai pus deadevărat în cap să pleci? Acum glasul îi era plângăret.

Nu, dacă tu nu vrei, răspunse Jim simplu, reparandusi gafa.

După micul dejun, în ziua Crăciunului, Shaw îi telefona mamei sale, la Baltimore, şi vorbi cu ea timp de o jumătate de ora, fără să se gândească la cât avea sal coste. Urmară cadourile, în faţa pomului. Jim primi o racheta de tenis australiană, scumpa. Urma prânzul la ora unu, punctul culminant al zilei. Shaw invitase zece sau doisprezece oaspeţi, prieteni vechi, bărbaţi fără familie, care nu aveau unde se duce de Crăciun. Jim îi cunoştea pe toţi, cu excepţia unui tânăr cu par nisipiu, care discuta pasionat cu Cu. Pe fereastră, văzu un palmier. Nu, acesta nu era un Crăciun adevărat, îşi spuse în timp ce îl saluta pe Cu, care arata ca un vizir persan dintr-unul din propriile filme. Ameţit şi vesel, el îl prezenta pe Jim tânărului cu par nisipiu.

Jim Willard, el e marele Paul Sullivan.

Îşi dădura mana şi Jim se întreba de ce era Paul Sullivan atât de mare. Se scuza şi se duse sal ajute pe Shaw să servească băuturile. Shaw era îmbujorat, intro dispoziţie bună.

79

Grozava petrecere, nu, Jimmy? Jim dădu din cap.

Cinei tipul ăsta, Sullivan? Ar trebui sal cunosc?

De obicei, Shaw avea grija ca Jim să ştie cine erau cei din jur şi ce făceau, astfel încât să le poată acorda tratamentul cuvenit. Era procedura-standard la Hollywood, în ierarhia banilor, fiecare primea respectul celorlalţi conform salariului.

E scriitor. Scrie cărţi şi a venit aici să lucreze cu cu la un film. E un snob, ceea ce va sa zica e ca un junghi în coaste, tot timpul critica Hollywoodul. Ăştia sunt tipii care papa banii pe care-i facem noi, apoi se plâng. El e un caz tipic.

La masa, Shaw taie curcanul. Se servi şampanie. Toată lumea era fericita. Şi, pentru urechea neatenta a lui Jim, conversaţia suna sclipitor. Chiar dacă era, în cea mai mare parte, despre filme: cine mai semnase ce contract pentru ce film, şi de ce.

Sullivan şedea alături de el la masă. Era un tip tăcut, cu ochi întunecaţi şi un nas uşor cam. Avea buzele prea pline şi urechile prea mari. Dar era plăcut.

Sunteţi scriitor, nu? îl întreba respectuos Jim, dorind să facă impresie bună.

Sullivan înclina din cap.

Am venit aici pentru un film, dar.

Avea o voce tânăra, subţiratica. Lasa deliberat fraza în suspensie.

Nu va place să faceţi filme?

Sullivan îi arunca o privire lui Cu, aşezat vizavi de el.

Nu, răspunse el în şoapta. Nu-mi place deloc. Eşti unul dintre ei?

Jim clatina din cap.

Scrieţi cărţi, nu-i aşa? Sullivan aproba.

Romane?

Romane, poezie. Nu cred că ai citit vreuna. O spusese cu tristeţe, nu ca să se apere.

Nu, nu cred, îi mărturisi Jim. Nu prea am timp să citesc. 80

Cine are, în oraşul ăsta blestemat?

Poate le place ceea ce fac, spuse Jim, nesigur. Nu se gândesc decât la filme.

Ştiu.

Sullivan rontaia o tulpina de ţelina, iar Jim îl urmărea, întrebându-se dacă individul îi plăcea. Cei mai mulţi dintre cei care îl vizitau pe Shaw erau făcuţi din acelaşi aluat. Spuneau tot ce le trecea prin cap despre toate alea, inclusiv despre ei înşişi şi de obicei aveau despre ei înşişi o părere mult mai buna decât restul lumii. Opţiunile lor sexuale erau evidente, spre deosebire de Sullivan, care părea perfect normal.

Sunteţi de pe coasta de est? îl întreba Jim. Sullivan înclina din

cap.

Originar din New Hampshire, dar locuiesc la New York. Apoi Sullivan îi puse o mulţime de întrebări, la care Jim răspunse cinstit. Semăna puţin cu un interogatoriu. Nu mai întâlnise pe nimeni care să pună atâtea întrebări. Pana la desert, îi povestise mai tot ce era important despre viaţa lui. Cât despre Sullivan, avea douăzeci şi opt de ani pentru Jim asta însemna că e bătrân, căsătorit o dată şi divorţat, realizare impresionanta care explica de ce nu semăna cu restul tinerilor care îl vizitau pe Shaw. Într-un fel nemarturisit, Jim se bucura. După masa, oaspeţii se adunara în salon. Ca de obicei, în jurul lui Shaw se strânse un grup întreg. Dar Sullivan nu făcea parte din el. Rămăsese singur, pe o canapea de lângă fereastra, răsucind leneş în mâinile lui mari o tabachera de argint. Jim i se alătura.

Ce loc frumos, spuse Sullivan. Casa asta, sau.

Totul. E idilic. Ca și cum ai intra în rai, înainte de vreme. Un climat perfect, culorii vii, case superbe. Şi oameni frumoşi, cu chipuri bronzate, danturi albe și nimic în capete.

Ca mine?

Da. Nu!

Sullivan izbucni în ras. Deodată, arata ca un băieţel. Jim era fermecat.

81

Ca gazda noastră, spuse Sullivan. Îmi cer scuze, n-ar fi trebuit să spun asta. Trăieşti cu el, nu?

Da.

Atunci înseamnă că e un tip de treabă.

Este, spuse Jim, conștient că ar fi trebuit să spună mai mult, dar fără să se simtă în stare.

Şi pe deasupra dai lecţii de tenis?

Aşa îmi câştig traiul.

Încerca să nu lase să se vadă că era întreţinut, dar fără succes. Lucrurile erau evidente.

Şi ce vrei să faci, în cele din urmă?

Să mă fac profesor. Să cumpăr nişte terenuri. Dar pentru asta îmi trebuie bani.

Şi *altfel,* ştii ce vrei?

Nu, mărturisi Jim. Nu ştiu ce vreau.

Nici eu.

Sullivan surâse, ceea ce îi aminti lui Jim de Bob. Şi se ridica să plece.

Vrei să jucăm tenis într-o zi?

Îşi luase inima în dinţi. Stabiliră o zi şi Sullivan îşi lua la revedere. Abia acum, Jim realiza ca Shaw nu-i scăpase din ochi.

CINCI

JIM ŞI SULLIVAN se întâlneau zilnic, fără ştiinţa lui Shaw, care bănuia, dar nu era sigur de ce se întâmpla. Cei doi se vedeau la hotelul unde stătea Sullivan, în fiecare zi, la prânz, singura perioada a zilei când acesta putea lipsi de pe platou. Jim sosea de obicei primul, urca în camera şi făcea un dus, după antrenamentul de dimineaţa. Apoi se întindea pe pat în aşteptarea lui Sullivan, cu inima bătându-i cu putere, surprins să constate că era excitat nu numai de faptul ca făceau dragoste, ci şi de Sullivan ca persoana, îl intriga faptul ca nu discuta niciodată relaţia lor, ceea ce îi spulbera teoria conform căreia toţi homosexualii vorbeau fără încetare despre viaţa lor amoroasa, ca Shaw. Aceasta reticenta venea ca o uşurare, pentru cât avea să mai dureze, în cele din urmă însă, cuvintele deveniră necesare. Contractul lui Sullivan cu studiourile se apropia de sfârşit, în curând avea să plece din California. Asta însemna ca trebuiau să se înţeleagă bine unul pe celălalt înainte de a-şi face planuri, *dacă* aveau saşi facă vreunul.

De câte ori ai mai făcut asta?

Întrebarea lui Sullivan era neaşteptata. Jim ezita, apoi spuse adevărul.

De trei ori. Cu trei persoane diferite. Sullivan înclina din cap.

Am bănuit.

Cum adică?

Era un compliment sau o insulta?

83

Nu ai urmat drumul obişnuit. Am văzut asta de prima dată. Ca şi Shaw, de altfel. Cred că de aia a şi dorit sate. muţi cu el.

Era prima data când Sullivan pomenea numele lui Shaw.

Şi care e drumul obişnuit?

Sullivan se întinse pe spate, cu ochii în tavan.

Începe în scoala. Eşti puţin altfel decât ceilalţi. Uneori timid, un pic fragil; alteori precoce, frumos, atletic, îndrăgostit de propria imagine. Apoi începi să ai vise erotice despre un alt băiat ca tine cu care faci cunoştinţa şi pe care vrei să în faci prieten, iar dacă el e destul

de ambivalent şi tu suficient de agresiv, vă simţiţi minunat împreună, experimentaţi. Şi aşa începe. Pe urma faci cunoştinţa cu alt băiat, apoi cu altul, în timp ce înaintezi în vârsta şi, dacă ai o natură dominanta, te transformi într-un vânător. Dacă eşti pasiv, devii sotie. Dacă eşti foarte efeminat, e posibil să intri într-un grup de persoane asemenea ţie şi să accepţi să fii marcat şi cunoscut pentru ceea ce eşti. Exista vreo zece tipuri şi multe drumuri diferite, dar de cele mai multe ori aşa încep, prin faptul că eşti altfel decât ceilalţi.

Eu sunt un tip obişnuit, spuse Jim, aproape convins.

Serios? Poate. Oricum, tu ai început târziu şi nu cred că te-ai amestecat prea mult cu restul. Nu cred că vei putea vreodată să iubeşti un bărbat. Aşa ca sper sati găseşti femeia potrivita.

Sullivan se opri. Jim nu-i răspunse. Nu-i povestise despre Bob, şi totuşi Sullivan îl descrisese perfect, ca şi pe ceilalţi de altfel, variaţiuni minore la ceea ce trebuia să fi fost un tipar familiar. Odată cu cunoaşterea de sine venea spaima. Dacă într-adevăr era la fel ca ceilalţi, ce viitor putea avea? O deriva fără sfârşit, promiscuitatea, înfrângerea? Nu, nu era cu putinţa. El era altfel, Bob era altfel. La urma urmelor, nu reuşise el să-i păcălească pe toţi, chiar şi pe cei ca el, chiar şi pe Sullivan? Hotărât, exila revelaţia nedorita în acel colţ al minţii unde arunca toate amintirile neplăcute şi apoi, eliberat de adevăr, se descoperi jignit de unul dintre lucrurile pe care le spusese Sullivan. Să fie adevărat ca nu 84

se implica afectiv în relaţiile sale? Poate cu Shaw şi cu Sullivan, dar nu cu Bob. Nimeni nu resimţise singurătatea şi disperarea mai puternic ca el, după plecarea lui Bob. Da, era perfect capabil să iubească, cel puţin pe cineva care i-ar fi putut fi frate. Şi chiar dacă era departe de a fi imaginea geamănului mult căutat, Sullivan era măcar ceva mai înţelept decât Shaw şi mai puţin pretenţios, iar Jim se simţea bine cu el, deschis şi chiar afectuos.

După părerea mea, tu eşti tipul cel mai puţin norocos. Sullivan se rostogoli pe burta şi îl privi pe Jim.

Atragi pe mulţi, dar nu eşti capabil să faci nimic. Nu cu adevărat. A, poate într-o zi o să găseşti o femeie care sati fie pe plac, dar nu un bărbat. Tu nu eşti ca noi, ceilalţi, care suntem în căutarea unei oglinzi. E incitant, într-un fel, dar e şi foarte trist.

Nu înţeleg, spuse Jim.

Înţelegea perfect, dar nu voia saşi dezvăluie secretul: amintirea

unei colibe pe malul răului, într-o zi va retrăi toate acestea şi cercul existentei lui se va închide, între timp, avea să cunoască lumea, o să se distreze şi o saşi ascundă cu grija taina fata de aceia care ar fi vrut ca el să iubească.

În februarie, contractul lui Sullivan expira, fără a mai fi reînnoit. Coincidenta făcu ca, în aceeaşi perioadă, Shaw saşi găsească un băiat nou. Jim încerca să evite obligatoria scena a despărţirii, dar Shaw aştepta clipa aceasta de două luni şi scena trebuia jucata până la capăt.

Ştiind ce îl aşteaptă, Jim îşi făcuse bagajele de dimineaţa şi încercase să plece, dar Shaw insistase să ia o cina de pe urma, cu el în rolul lui Iuda. Aşa ca rămăsese.

Shaw tacuse mai tot timpul mesei, cu fruntea apăsata de cununa de spini. Abia după cafea deschise vorba, începu pe un ton sumbru, mai degrabă trist decât supărat.

Presupun că o să părăseşti oraşul, împreună cu Sullivan. Jim aproba tăcut, iar Shaw zâmbi blând.

Ce păcat, Jim. Ma bizuiam pe tine. De data asta chiar am crezut că am dat peste ceva ce-o să dureze, într-un fel, eu sunt un inocent. Am crezut că eşti altfel, dar nu eşti. Nu te

85

condamn adauga repede, dornic să pară corect, ştiu că e greu să trăieşti cu unul ca mine, când sunt atâţia înjur care încearcă să ne desparta. Dumnezeu mie martor ca ştiu cate tentaţii te înconjoară. Numai un om foarte puternic le poate rezista, un caracter puternic. sau un îndrăgostit. Ceea ce tu nu ai fost. Nu e vina ta. Nu te învinuiesc. Cum aş putea? Pentru că nu voia să fie întrerupt, Shaw prezenta ambele puncte de vedere. La urma urmelor, dragostea e un lucru de care foarte puţini oameni sunt capabili. Eşti prea tânăr şi ar fi trebuit să înţeleg asta. Tu nu te poţi iubi decât pe tine însuti şi acum, că ai obţinut tot ce doreai să obţii din relaţia asta, eşti gata să faci un pas mai departe, spre scriitorul ăsta, alienatul ăsta, la fel de incapabil să iubească. Da, am auzit o mulţime de lucruri despre Sullivan, continuă Shaw sumbru. Desigur, tu n-ai să crezi nimic din ce am auzit eu. Trebuie să descoperi singur, îţi spun toate astea acum, pentru ca încă ţin la tine şi ca sati arat ca nu-ţi port ranchiuna. Ba chiar sunt fericit, pentru ca l-am găsit pe Peter, care se va muta aici.

Făcu o pauză, dând cuvântul apărării. Dar apărarea tăcea. Jim îl privea politicos, întrebându-se când ar putea să se ridice şi să plece

fără să îl jignească.

Dezamăgit, Shaw încerca să umble pe ape.

Sunt sigur ca Peter va fi în stare să-mi întoarcă sentimentele. Sau măcar sper. Ghinionul trebuie să se spargă într-o zi. Ah, nas vrea să pară că te acuz, Jim. Ştiu cât de greu trebuie sati fi fost. Nu ai ţinut niciodată la mine, şi măcar ai fost onest; niciodată nu mi-ai spus ca tii. Dar pentru ca niciodată nu mi-ai spus nici ca nu ţii, am sperat, ba din când în când chiar am crezut, ca mă îndrăgesti un pic. Abia acum, ca îl am pe Peter, pot să privesc la ceea ce a fost între noi, la relaţia noastră, cu detaşare şi înţelegere absoluta. Văd că nu erai destul de matur, şi aici e probabil vina mea, pentru că am încercat să obţin imposibilul.

Jim recunoscu replica finala din unul dintre filmele mai recente ale lui Shaw. Fragmente de scenariu îşi făceau mai tot timpul loc în conversaţia lor. 86

Sper, continuă Shaw întorcând şi obrazul celălalt, că vei înţelege toate astea înainte de al rani şi pe Sullivan. Da, recunosc ca mai rănit, mai rănit foarte adânc, dar nu tio reproşez. Este singura mea calitate pe care n-ai să o găseşti la nimeni altcineva. Iert întotdeauna. Dar are să o facă şi Sullivan? Jim încerca să pară interesat de întrebare, care avea să îşi găsească repede un răspuns, de asta era convins, într-adevăr. Pentru ca, vezi tu, Paul Sullivan e o persoană mai puţin obişnuita, nu încape niciun fel de îndoiala. Motivul pentru care l-au adus aici a fost că e un snob, şi deci exotic, sau cel puţin aşa stau închipuit. E un *intelectual* şi bănuiesc ca în Greenwich Village e foarte bine văzut, chiar dacă nu scris în viaţa lui un bestseller, sau măcar vreo carte pe care să o fi citit cineva. Eu unul ştiu că nu. Nu că am prea mult timp pentru lectura, dar cel puţin i-am citit pe clasici: pe Walter Scott, pe Dumas, pe Margaret Mitchell şi toţi ceilalţi, cunoscuţi într-adevăr.

Se întrerupse, conştient ca făcea prea mult caz de popularitate.

În fine, nu contează dacă e sau nu un scriitor bun. Important e dacă e capabil de sentimente, dacă e destul de matur ca sati treacă cu vederea defectele. Mi s-a spus ca să purtat destul de crud fata de un băiat. Dar sunt convins ca tu vei avea mai mult noroc. Vreau să fii fericit, crede-mă. Asta vreau.

Zâmbetul radios de pe fata lui Shaw aproape reuşea să-i ascundă ura din priviri.

Se auzi un zgomot pe hol şi în prag apăru un tânăr cu părul negru.

Shaw se ridica din morţi.

Intra, Peter, şi iati o cafea. Jim tocmai îşi lua rămas-bun.

SULLIVAN ERA PRIMUL OM din câţi întâlnise Jim căruia propria suferinţă îi provoca plăcere. Obsedat de eşec, personal şi profesional, şi incapabil să se descarce în scene

87

ca cele ale lui Shaw, el nu avea decât o singură ieşire, scrisul. Dar chiar şi aici era atât de studiat şi de inhibat, încât nu reuşea să comunice decât o uşoară amărăciune, o furie trecătoare împotriva lumii care, una peste alta, îl tratase corect. Crescuse intro familie iubitoare pana când, la vârsta de şaisprezece ani, renunţase la catolicism. Avuseseră loc nenumărate discuţii, dar fusese de neclintit. Pana şi preotul familiei renunţase, uluit de aceasta apostaza nedorita. Nimeni nu bănuise ca părăsise Biserica pentru că era homosexual. O bună perioada de timp încercase să exorcizeze demonul pervers, cerându-i cu furie lui Dumnezeu să îl elibereze de aceasta înclinaţie îngrozitoare. Se rugase fără oprire, în cele din urmă însă, Dumnezeu îl dezamăgise, şi atunci îşi întorsese chipul către Diavol. Studiase un manual de vrăjitorie, ţinuse o liturghie neagra şi încercase saşi vândă sufletul diavolului pentru a scăpa de patima. Dar, cum nici diavolul nu avea nevoie de el, Paul Sullivan abandonase definitiv religia.

O vreme, fusese fericit. Măcar aşa, demonstrase că poate fi liber. Dar fericirea lui nu dura mult. La şcoala se îndrăgosti de un tânăr sportiv, îi trebuiră câteva luni până saşi adune curajul să vorbească cu el. În tot acest timp, nu putea decât să stea alături de el în clasa, sal urmărească jucând fotbal şi să aştepte, în fine, intro după-amiaza târzie, când toată lumea plecase acasă, se întâlniră în faţa şcolii. Celălalt deschise conversaţia. După aceea totul păru simplu. Deşi era slabut şi timid, Paul fusese întotdeauna acceptat în rândul băieţilor. Şi pentru că se bucura de admiraţia celorlalţi datorită lecturilor sale, reputaţia sportivului nu va avea nimic de pierdut dacă îi devenea prieten. Aşa începuse totul, învăţau împreună ce înseamnă sexul şi Paul fusese fericit cum nu avea să mai fie vreodată, fericit ca Raiul şi Iadul îl renegaseră.

În anul următor însă, totul se schimbase. Sportivului îi plăceau fetele şi el le plăcea lor, aşa ca Paul fu abandonat, cu suferinţa de rigoare. Deveni şi mai timid, şi mai retras ca înainte. Nu avea niciun prieten. Părinţii erau îngrijoraţi.

Mama era convinsă ca toată suferinţa i se trăgea din negarea lui Dumnezeu şi a Bisericii. O lăsase să creadă asta, incapabil să-i mărturisească ce îl despărţea de ceilalţi şi îl făcea în mod obscur să se simtă superior restului lumii heterosexuale, măcar pentru că avea un secret pe care ei nici nu-l bănuiau şi o perspectivă asupra vieţii care lor le era interzisă. În acelaşi timp însă, se detesta ca, pentru a se simţi întreg, avea nevoie de trupul unui alt bărbat.

Femeile se simţeau atrase de el, în special cele mai în vârsta. Se purtau frumos cu el şi, ca rezultat, Paul învaţă multe despre femei, intro vreme când băieţii de vârsta lui nu cunoşteau decât trupuri de fete. Dar şi aici era un preţ de plătit. Pe nesimţite, însoţitoarele amabile începeau să aibă convingerea ca intimitatea conversaţiei putea duce şi la altceva. Ori de câte ori se întâmpla aceasta, îşi lua zborul.

La şaptesprezece ani, Paul intra la Harvard. Pentru prima dată în viaţă, se găsea într-un mediu tolerant, îşi făcu repede un număr de prieteni, toţi hotărâţi să scrie cărţi, încurajat de ei, se concentra asupra scrisului. Când tatăl îi propuse să se pregătească pentru Ştiinţe Economice, reacţiona atât de violent, încât subiectul fu uitat pentru totdeauna.

La colegiu, scrise primul roman, despre un tânăr care voia să devină romancier în anul acela era popular Thomas Wolfe. Cartea îi fu respinsa de toţi editorii cărora le-o trimise. Scria şi poezii; câteva îi apărură în reviste obscure. Convins că era deja poet, abandona Harvardul fără saşi fi luat vreo diploma, pleca la New York, rupse legăturile cu familia, începu să schimbe slujbele una după alta şi scrise un roman despre un tânăr din New York, care schimba slujbele una după alta. Proza era nerafinata, vederile politice marxiste şi anticatolicismul autentic. Cartea se publica, iar el se trezi cu reputaţia unui tânăr promiţător, care trăia la New York, împreună cu alţi tineri promiţători.

Într-o zi, din spirit de fronda fata de propria sa natura, Paul se căsători cu o fată de vârsta lui. Căsătoria nu se consuma. Ura trupurile femeieşti. Fetele îi plăceau, nu şi corpu

89

rile. Îşi amintea cum, în copilărie, o urmărea pe mama sa dezbrăcându-se, oripilat de trupul ei căzut. De atunci încoace, toate femeile erau asociate cu imaginea mamei, nu numai tabu, ci şi

inestetica. Sotia îl părăsi şi căsătoria fu anulata.

Avusese multe legături. Unele de dragul uşurarii fizice, altele de plictiseala, câteva din dragoste, sau ce credea a fi fost dragoste. Sigur, tipul sau preferat era tipul simplu, sportiv, bisexual, care prefera siguranţa familiei plăcerilor incerte ale homosexualităţii, aşa ca sfârşea de cele mai multe ori în vreun bar unde se găsea întotdeauna cate un băiat dispus să își petreacă noaptea cu el, cu sânge rece cum sar spune, oferindu-i în bătaie de joc suferinţa pe care începuse să o aştepte şi, în secret, să o dorească. Locuia singur şi se întâlnea cu puţina lume. Călătorea destul de mult şi scria romane. Punea totul în ele. Dar rezultatele erau dezamăgitoare. Cărţile îi erau lăudate, dar nu luate în serios. Câştiga suficient ca să aibă din ce trai, dar nu era un scriitor de succes. Nutrea un dispreţ sincer pentru cărţile proaste care se vindeau bine şi în secret îi invidia pe autorii lor, condamnaţi de critica, dar bogaţi. Şi totuşi, continua sa scrie. Nu era nimic altceva de făcut, nicio alta existenta nu-i era la îndemâna cu excepţia surogatului cuvintelor aşternute pe hârtie.

Pe măsură ce îmbătrânea, Paul se deschidea tot mai mult suferinţei, şi nu era dezamăgit. Ba chiar aceasta îi dădea puteri. Dar amărăciunea nul mai părăsea, iar în adâncul inimii rămăsese copilul care celebrase o liturghie neagră. Era convins în secret ca, mai devreme sau mai târziu, diavolul avea să-i permită să cunoască iubirea completa, împărtăşita, nu conta dacă din partea unei femei sau a unui bărbat. Siar fi dat şi sufletul pentru ea.

După o vreme, se obişnuise atât de tare cu starea sa lipsită de pasiune, încât trebui să își caute metode noi şi mai subtile pentru a se autotortura. Hotărî să o ia pe urmele acelor spirite legendare, damnate, care își abandonaseră arta în schimbul unei suferinţe înstărite printre crângurile de portocali ale Californiei. După negocieri îndelungate nu e niciodată uşor să închizi pra90

valia, unul dintre studiourile de filme accepta să plătească preţul cerut de agentul său, iar el se muta la Hollywood, deprimat să constate că îi plăcea. Din fericire, îl întâlni pe Jim şi descoperi că era încă vulnerabil. Legătura lor era foarte promiţătoare, cu toate datele unui dezastru potenţial.

După ruptura cu Shaw, Jim pleca la New Orleans, cu Sullivan. Aici traseră la un hotel mare în partea noua a oraşului, de unde explorau Cartierul Francez cu străzile sale înguste, murdare, clădirile

joase, balcoanele cu balustrade de fier, ferestrele alungite, acoperite cu obloane şi, bineînţeles, cu miile de baruri şi restaurante, înghesuite mai ales pe Bourbon Street, unde jazzul și bluesul răsunau zi și noapte, o stradă bântuita de lume: marinari şi fermieri, vanand fetele cu părul negru, sârmos, care chicoteau şi îi priveau impertinent, bătând apropouri la distracţia ce avea să urmeze.

Diminetile, Sullivan lucra la un nou roman povestea unei iubiri neîmpărtășite, spusa pe un ton dulce-amarui, iar Jim pleca să vadă oraşul. După-amiaza mergeau împreună la Y.M.C.A., să înoate în piscină.

Seara vizitau barurile pentru homosexuali, prefacându-se că sunt doar doi turişti inocenţi, fără a reuşi să păcălească pe nimeni.

Mai cu seamă un bar, Chenonceaux, îi intriga. La marginea Cartierului, pe o stradă liniştita, ocupa aproape în întregime o clădire veche de piatra, cu pereţii cojiţi de tencuiala. La un capăt al încăperii, într-un cămin de piatra, ardea un foc mic, pe mese erau lumânări şi tonomatul canta melodii lente, cunoscute. Rezultatul era atât de liniştitor, încât pana şi cei mai turbulenţi clienţi se comportau civilizat când erau la bar şi strigatele amuţeau, înjurăturile erau înăbușite, gesturile potolite.

Jim şi Sullivan stăteau întotdeauna lângă foc, de unde puteau vedea bărbaţi şi femei venind și plecând, îndeplinindu-și ritualurile de împerechere, sub ochi străini.

Cu ochii la aceasta menajerie, Sullivan vorbea pe ton jos, spunea lucruri pe care nu le-ar fi rostit în niciun alt loc.

91

Iar Jim îl asculta, aşteptând, ca întotdeauna, să afle cate ceva nou despre el însuşi. Dar Sullivan vorbea numai despre ceilalţi.

În martie Jim împlini douăzeci de ani şi se surprinse meditând la lucrurile pe care le făcuse şi le văzuse de când părăsise Virginia: era ca și cum ar fi căutat cu tot dinadinsul experienţele cele mai stranii, pentru a avea ce povesti când va fi bătrân şi va sta într-un magazin din Virginia, de vorba cu alţi bătrâni, din care niciunul nu traise asemenea aventuri. Desigur, nu va putea povesti chiar totul. Uneori se întreba dacă şi Bob ducea acelaşi fel de viaţă. Era Bob la fel ca el? Spera că nu. Dar, dacă era să fie fraţi gemeni, atunci trebuia să fie la fel. Nu-i venea uşor să se hotărască, într-o zi, va afla răspunsul. Deocamdată însă, îşi îngăduia experienţa.

Ziua de naştere a lui Jim fu sărbătorita la Chenonceaux de către patron, un tip gras, mamos, care fusese pe vremuri decorator în New York, dar acum era reformat. Nu-i cunoştea decât după numele mici, dar bănuia că sunt bogaţi, sau importanţi, sau amândouă, şi era mult prea discret pentru a cere informaţii care nu i se dăduseră de bunăvoie. Şi-apoi, cei doi erau ţinta admiraţiei celorlalţi, clienţi, iar asta făcea ca afacerile să prospere.

Paul, Jimmy, ce mai faceţi?

Îi zâmbi lui Jim, care era favoritul său, iar Jim îi răspunse cu un suras. Patronul îi era drag, în ciuda felului lui mamos de a se purta.

Ce vreţi?

Comandară bere, pe care le-o aduse el însuşi. Apoi se aşeza la masa lor.

Ce mai zice bârfa? întreba Paul.

N-o să credeţi, dar băiatul ăla înalt şi palid, ăla care-i făcea ochi dulci lui Jim. ei bine, a fugit cu un şofer de camion, *negru!* E de tot hazul să-i vezi împreună. Sunt foarte legaţi şi înţeleg ca negrul îl bate des. Zău, e de tot hazul!

Cazura de acord că era într-adevăr amuzant, iar Jim vru să ştie dacă erau mulţi negri aşa; dintotdeauna crezuse că nu. 92

Grasul îşi dădu ochii peste cap.

Sunt cu zecile, literalmente cu zecile! Sigur, să fii negru în America nu e deloc uşor. Aşa ca un pic de ici, puţin de dincolo, nu e de mirare ca ajung cum ajung. Şi apoi, mulţi dintre ei sunt destul de primitivi, nu-i interesează ce fac, atâta vreme cât se simt bine.

Ar trebui să fim toţi aşa, spuse Sullivan.

Grasul se încrunta; gândirea, de orice fel, era un efort.

Dar trebuie să mai păstram măcar *unele* convenţii, un pic de ordine, altfel lumea o s-o ia razna, or să înceapă crimele şi toate alea.

Nu mă gândeam decât la tabuurile sexuale, care n-ar trebui să fie treaba codului penal.

Poate n-ar trebui, dar uite că sunt! Numai eu ştiu de câte ori m-au ridicat poliţiştii în civil, după ce-mi făcuseră *toate* avansurile. Poate să te coste şi o sută de dolari ca să scapi. Sunt nişte escroci, mai ales aici.

E o greşeală! Jim ştia că Paul se enervase. De ce ar trebui să ne ascundem? Ceea ce facem noi e natural, chiar dacă nu normal, ce-o mai fi fiind şi aia. În orice caz, ce fac oamenii din propria lor voinţa e treaba

lor şi a nimănui altcuiva.

Grasul zâmbi.

Dar ai curajul să mărturiseşti lumii ce eşti? Paul ofta, uitându-se în jos, la propriile-i mâini.

Nu, răspunse el, nul am.

Şi atunci ce putem face, dacă suntem cu toţii prea speriaţi?

Să trăim demn, presupun. Şi să încercăm să învăţăm a ne iubi, cum se spune.

E bine siasa, spuse grasul. Trebuie să mă întorc la bar.

Chiar îţi pasa? întreba Jim. Îţi pasa chiar atât de mult de restul lumii?

Paul ridica din umeri.

Uneori, da. Uneori îmi pasa foarte mult.

Îşi băură berile, privind la restul clienţilor. Pentru mai multe motive, femeile aproape îţi făceau mila. În special una, cunoscuta sub numele de Maiorul. Cu parul cărunt tuns

scurt, bărbăteşte, îmbrăcată într-un *deuxpieces* cu o cravată sobra, făcea mare caz de fetele drăguţe, mai ales de cele timide, nesigure pe ele.

Uite, spuse Jim, arătându-i o, uite pe cineva onest. Ai vrea să fii ca ea?

Nu asta am vrut să spun. Îmi doresc puţina onestitate simpla şi acceptare. Motivele pentru care un om e aşa cum e sunt misterioase, şi în niciun caz de competenta legii.

Jim schimba subiectul.

Cât vrei să stăm la New Orleans?

De ce? Te-ai plictisit?

Nu, dar într-o zi va trebui să încep să muncesc. Scoala aceea de tenis, de care ţi-am vorbit.

Calmeazate. Ai tot timpul pentru asta. Economisesteti banii. Distreazate. Aşteaptă.

Jim se simţea uşurat la gândul ca nici el, nici Sullivan nu susţineau că vor trai împreună o veşnicie. Nici nu-i trecea prin cap cât de greu îi venea lui Sullivan, care era aproape îndrăgostit, să se prefaca aşa detaşat. Pentru că nu se pricepeau unul pe altul, fiecare îşi putea face iluzii în legătura cu celălalt, începutul obişnuit al iubirii măcar, dacă nu al adevărului. Li se alătura o frumoasă blonda lesbiana, care

semăna puţin cu o reproducere în ghips a lui Apollo din Belvedere. Fata avea mare căutare.

Salut, băieţi! Aveţi ceva de băut şi pentru preferata voastră?

Aveau.

ZILELE TRECEAU IUTE şi lui Jim îi plăcea traiul la întâmplare. Era fericit dimineaţa, când se trezea: era fericit seara, când se ducea la culcare, cu gândul la ziua ce avea să vină. Ştia că viaţa lui nu are niciun tel şi era cum nu se poate mai mulţumit. 94

Brusc, războiul din Europa urca pe primul plan pana şi în atenţia clienţilor barului Chenonceaux. Dezbăteau eventuala invazie a Marii Britanii şi părea ca fiecare avea cate o amintire legată de Stratford, de Marble Arch sau de garzile din Knightsbridge. Unul cate unul, erau mai absorbiţi de bucatica de istorie pe care o traversa secolul.

Pe la sfârşitul lui mai, începuseră să se plictisească de New Orleans. Jim începu să vorbească despre New York, în timp ce Paul susţinea că ar trebui să plece în America de Sud; dar nu insista: nu era decât un semn al dorinţei sale de a mai sta o vreme cu Jim. Apoi, pe neaşteptate, hotărârea le fu impusa din afară.

Intro seara la Chenonceaux, în timp ce stăteau de vorba cu barmanul, Jim zări o femeie care intrase, singura. Era oachesa, exotica, bine îmbrăcata, imposibil de categorisit. Ceru politicos ceva de băut. Atrăsese atenţia proprietarului.

Of, Doamne! Asta a greşit barul, pot să jur. Se ridica în picioare.

O să ne pierdem reputaţia dacă încep să vină şi civilii aici. Traversa încruntat încăperea. Apoi femeia îl recunoscu pe Sullivan, în acelaşi timp în care el o recunoştea pe ea.

Paul! exclamă ea şi, luândusi paharul, se apropie de ei.

Indiferent cine era, Paul era incantat să o vadă. Io prezenta lui Jim, iar ea îi zâmbi cu interes, dar fără curiozitate, lucru pentru care îi fu recunoscător.

O urmări în timp ce vorbea: sprâncenele natural arcuite, ochii căprui, părul negru. Subţire, cu o siluetă fragila, avea mişcările unei dansatoare.

Vorbea despre Amelia, fosta sotie a lui Sullivan.

Pe unde mai e acum? întreba Paul.

Cred că tot la New York.

Avea un accent propriu, delicat şi evocator.

Crezi că vrea să se recăsătoreasca?

Ma îndoiesc. Dar cine ştie? Lucrează pentru o revistă. Tocmai am văzut-o săptămâna trecută. A căpătat o viziune larga. *universala.* No mai interesează măruntişurile, cum

95

ar fi căsătoria dintre două fiinţe umane. Nu se mai gândeşte decât la mase și la spiritul istoriei. Acum e violent împotriva rușilor, pentru că sunt de partea lui Hitler. Acum zece luni era stalinista. Ma tem ca a abandonat complet ideea unei existente private. E o persoană publica, o forţa formidabila. Jim asculta interesat. Sullivan nu vorbea prea des despre scurta sa cariera de bărbat însurat.

Biata Amelia, spuse Sullivan în cele din urmă, nu i-a fost dat să fie fericita. Câştiga bine?

Maria înclina din cap.

Cred și eu. În lumea aia a ei e foarte bine văzuta.

Şi tu ce-ai mai făcut, Maria? Rase.

Ca de obicei, nimic. Așa sunt foarte ocupata. Am stat în Franţa pana a izbucnit războiul, apoi m-am întors la New York, unde am fost foarte cuminte.

Mai ştii ceva de Verlaine?

Se încrunta ușor, trasând ceva pe masa cu degetele lungi.

Înţeleg că e în armată. Nu, nu mai am vesti de la el. Nu l-am văzut de câţiva ani.

Mai pictezi?

Nu, spuse ea. Cum a fost Hollywoodul? Paul zâmbi.

Perfect, pana mi-au cerut să scriu ceva. Pe urma a trebuit să plec.

Maria rase.

Acelaşi Don Quijote?

Ma tem ca da.

Sullivan era evident incantat să fie considerat lipsit de simt practic, dar cu un suflet pur.

Tăceau. Jim studia chipul neted, îngrijit, al Mariei Verlaine, conştient ca devenea tot mai frumoasa pe măsură ce o privea, în fine, Sullivan o întreba ce făcea în New Orleans.

Sunt *en route.*

Spre un loc anume sau în general?

În general. Dar în clipa aceasta, spre Yucatán.

Ce loc ciudat. 96

Am motivele mele. Tata a murit în iarna trecută şi mi-a lăsat o plantaţie de ceva din care se fac frânghiile. Acum am o ofertă să vând locul şi au nevoie de mine acolo.

E civilizat?

Nu, dar e aproape de Mérida, care e un oraş în toată regula.

Sullivan se întoarse către Jim şi îl văzu privind-o pe Maria Verlaine. Se încrunta, dar niciunul dintre ei nu observa.

Şi tu, întreba Maria, tu eşti tot *en route?* Sullivan ridica din umeri.

N-am o destinaţie deocamdată. Jim şi cu mine ne lasam duşi de val.

Înţeleg.

Părea ca într-adevăr înţelege. Spuse:

Nu vrei să vă lăsaţi duşi de val împreună cu mine? Se spune ca Mérida e fascinanta, plină de ruine şi, dacă te plictiseşti de făcut turism, poţi lua oricând avionul până în México City. Hai, spune ca mergi! îmi salvezi viaţa!

Aşa se hotărârea că vor călători împreună, înapoi în camera de hotel, Jim îi ceru lui Sullivan amănunte despre Maria. Sullivan era neobişnuit de comunicativ.

A fost măritata cu un francez, un soi de gigolo. Au divorţat. A avut câteva legături, de obicei cu artişti, întotdeauna nefericite. Sigur, e genul de Isolda. De asemenea, o atrag bărbaţii dificili, mai cu seamă homosexualii, care o găsesc la rândul lor atrăgătoare. Tu nu? Eu da. M-am şi culcat cu ea, acum mulţi ani.

Jim se întreba dacă era adevărat.

Pare drăguţa, spuse el prudent.

O sati placa, îţi promit.

Se urcară în pat. Sullivan era grozav de incantat de el însuşi, îşi pusese în pericol relaţia cu Jim. îl pusese deliberat faţă în faţă cu singura femeie care l-ar fi putut atrage. Exista acum o şansă serioasa de a-l pierde, iar gândul acesta îi conferea o plăcere profunda, amara. Va suferi. Va cunoaşte durerea. Cu grija şi răbdare infinita, începu saşi distrugă propria fericire.

ŞASE

YUCATÁN ESTE UN ŢINUT PLAT, acoperit cu păduri pipernicite şi câmpuri de sisal. Mérida, capitala sa, se afla în apropierea Golfului

Mexic. Plantaţiile de sisal înconjoară oraşul şi, de la înălţime, călătorii pot vedea piramidele albe de la Chichén Itzá şi Urmal, oraşele antice mayaşe. Atât în ceea ce priveşte ghidurile de călătorie.

Pe drumul cu maşina de la aeroport la hotelul din centrul oraşului, şoferul le arata catedrala, o biserică baroca cu ziduri cu stucatura crăpata, ce trona deasupra unei piete pline cu copaci umbrosi. Aici, localnicii şedeau pe bănci de piatra, oameni scunzi cu chipuri oachese, mai degrabă indiene decât spaniole. Băieţi în zdrenţe alergau de colo-colo, lustruind pantofi şi jucând pietre.

Pe vremuri o casă particulara, hotelul era o clădire mare şi pătrata, rozalie, în interiorul căreia se simţea un miros ca intro veche cutie de trabucuri, mucegait şi statut. Un haiduc înalt, cu o mustaţa groasa, le ura bun venit. Era directorul, care îl cunoscuse pe tatăl Mariei Verlaine. Cu un fast demn de nişte capete încoronate, îi conduse în camerele lor.

Jim şi Sullivan primiseră un apartament de trei încăperi, decorat ca un bordel franţuzesc provincial, cu un candelabru de sticla fumurie, pardoseala de gresie şi două paturi largi, acoperite cu plase de ţânţari, ca nişte giulgiuri.

Va place, da? 98

Da, le plăcea. Din ce în ce mai mult. Jim se obişnui chiar şi cu somnul de prânz. Cât despre Maria, ea evadase în sfârşit dintr-o lume care începuse să o plictisească; în acelaşi timp, se simţea bine în compania lui Jim, conştienta acum ca flirtul era inevitabil. La rândul său, el se simţea atras de ea, dar nu putea spune în ce fel. Pentru el era un joc nou. Trebuia să înveţe regulile din mers. Între timp, primele mutări fuseseră deja făcute.

Printr-o intuiţie curioasa, Sullivan ştia exact ce avea să se petreacă. Era un fel de Dumnezeu. Pregătise contextul, nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să aştepte deznodamantul.

După prima săptămâna de expediţii turistice, ieşirile în oraş se rarira. Dimineaţa, tot felul de oameni veneau să discute afaceri cu Maria. Sullivan citea, iar Jim pleca sa înoate la baile cu ape minerale. Nu era posibila nicio alta activitate mai grea, căldura era de nesuportat.

Apoi Sullivan începu să bea. Jim era şocat, pentru ca până atunci nul văzuse band decât rareori. Acum bea constant ziua întreaga, aşa încât, când venea seara, nu mai putea face altceva decât să se ducă la

culcare. Politicos, chiar dacă nesigur pe picioare, se scuza, insistând ca Jim să rămână să-i ţină companie Mariei.

Intro seara, după ce Sullivan se dusese să se culce, Jim şi Maria rămaseră împreună pe terasa. Luna noua strălucea alba şi clara în noaptea întunecata şi o briza făcea să foşnească frunzele palmierilor.

Ştiu cât îţi e de greu, tatona Maria starea lui de spirit. Paul e un tip ciudat, ia totul în tragic. Totul pe toţi. Dacă lauzi vreun alt scriitor îl răneşti, chiar dacă scriitorul e Shakespeare. Dacă spui câţi plac bruneţii îl răneşti, pentru ca el nu e brunet. Iar acum s-a retras complet din calea lumii. Nu ştiu de ce. Pe vremuri era altfel. Era mai. plin de viaţă. Se simţea dăruit cu intuiţie, o intuiţie mai profunda decât a oricui altcuiva, pe care o considera un dar sacru, ceea ce şi este, doar ca în cazul lui nu era chiar atât de profunda pe cât credea el.

99

Dar e foarte bun, nu-i aşa? vru să ştie Jim.

Da, spuse Maria repede, e foarte bun. Dar nu destul de bun. Nu atât de bun pe cât ar fi vrut să fie. Cred că asta îl doare.

E chiar aşa de important să fii un scriitor mare? Ea zâmbi.

Este, pentru aceia care considera că este important şi care au renunţat la orice altceva pentru a ajunge mari.

Şi Paul a renunţat la multe?

Cine ştie? E oare capabil să iubească? Era o întrebare directa, iar Jim roşi.

— Nu. nu ştiu. Cred că da.

Dar nu era deloc sigur că ştia ce este dragostea. Presupunea că trebuie să semene cu ce simţea el pentru Bob, un sentiment care, pe măsură ce înainta în vârsta, devenea tot mai puternic, ca şi cum absenta însăşi l-ar fi menţinut pur, într-un fel. De asemenea, ceea ce simţea el avea şi virtutea lucrului nespus, un secret numai al lui. Zâmbi gândindu-se la toate astea şi Maria îl întreba:

Ce ţi se pare aşa amuzant?

Ma gândeam ce departe sunt de Virginia, de oraşul unde am crescut. Ma gândeam ce diferita e viaţa mea de a tuturor celor de-acolo.

Il înţelesese greşit.

Te deranjează foarte tare faptul că eşti altfel decât ceilalţi? Era pentru prima dată când făcea referire la legătura lui cu Sullivan şi îşi atrase furia lui Jim, iritat de faptul că era însemnat.

Nu sunt chiar atât de mult diferit de ei.

lartama.

Înţelegând ca făcuse o greşeală, puse o mână pe braţul lui.

Am călcat în străchini.

Jim o iertase, dar nu complet. Ar fi vrut să o rănească într-un fel, să o arunce pe pat şi să o posede împotriva voinţei ei, să se convingă şi pe el, dar şi pe ea, că nu era la fel cu toţi ceilalţi. Venele de pe gât îi zvâcneau. Pe când discutau încet despre lucruri minore, i se făcu teama.
100

Sullivan citea când Jim urca în cameră. Sub plasa de ţânţari, silueta i se desluşea fantomatic.

Te-ai distrat bine?

Ce vrea să zica asta? Jim era gata de bătălie.

Ştii bine ce vrea să zica. Cu Maria. E o femeie atrăgătoare, nu?

Sigur, sigur.

Îşi arunca hainele pe jos; noaptea era foarte caldă. Deodată, se simţea obosit.

Să vezi când ai s-o cunoşti mai bine. E grozava la pat.

Taci din gură.

Aşteaptă. Atât îţi spun, aşteaptă.

Ranji ca şi cum ar fi fost beat. Jim îi azvârli o înjurătura. Apoi stinse luminile şi se sui în patul lui. Nu reuşi să adoarmă decât după câteva ceasuri.

MARIA VERLAINE era o femeie ciudata, subtila, greu de înţeles. La patruzeci de ani arata ca o fetiscana, supla, plină de speranţe, visătoare, aflata în acea permanenta căutare a absolutului care îi obsedează pe romantici şi îi nedumereste pe restul. Trecuse de la o legătura la alta atrasa de ceea ce era sensibil, delicat, imposibil. Imaginaţia sa putea schimba cel mai obişnuit bărbat într-un amant de vis, cu condiţia ca momentul să fie bine ales şi răspunsul respectivului, adecvat. Cu timpul însă, imaginaţia ostenea. Realitatea îşi făcea loc şi legătura se sfârşea, de obicei, cu fuga. Ea mergea însă mai departe, ca un cavaler dedicat unei cauze pierdute; la urma urmelor, legenda sa favorita era aceea a lui Don Quijote şi a drumului sau în urmărirea imposibilului, îşi făcuse din aceasta un crez în viaţă. Dar, odată cu trecerea timpului, se descoperea din ce în ce mai atrasă de bărbaţii mai tineri decât ea, de băietani a căror delicateţe

era aproape feminină. Adesea adolescenţii puteau răspunde blândeţii cu blândeţe, înţelegerii cu înţelegere şi, desigur, ca şi ea, credeau în dragoste. De regulă însă, trăgea linie atunci când era vorba de homosexuali. Locuise prea mult timp în Europa. Prea mulţi dintre contemporanii ei căzuseră în mrejele celor care formau lumea marilor creatori de moda sau a decoratorilor, iar ea se jurase că nu se va lasa prinsă în aceeaşi capcana, chiar îi lasa să o amuze, să o facă să rada, să o ia drept confidenta. Ei însă, cu bunătate, nu cu maliţie, încercau să o dezbrace de sexul ei, să facă din ea una dea lor. Din fericire, avea un adevărat geniu al fugii. Ştia când să dispara, fără să provoace suferinţa, în consecinţa, ei îi oferiseră o viza temporara de intrare în lumea lor, iar ea se bucura din plin de statutul de turist.

Acum se simţea atrasa de Jim, care i se părea exotic. Nu simţise niciodată o asemenea atracţie pentru un bărbat obişnuit, şi cu atât mai puţin pentru un băiat. Din punct de vedere estetic, o satisfăcea. Îi placuse întotdeauna tipul de zeu nordic. Ochii albaştri, părul blond, pielea alba, toate acestea o intrigau. Oare erau capabili să simtă ceva aceşti nordici auriţi? Erau umani? Dar, mai ales, prezenta lui o mişca. Era atât de complet închis în sine, de taciturn, de necomunicativ, nu avea nimic altceva de oferit decât propriul trup, pe care îl folosea aproape ca pe o ofranda menita sa îmblânzească un zeu sălbatic. Îl voia. Dacă exista vreun mister nordic, aurit, voia sa se împărtăşească din el. Nu ezita decât din pricina lui Paul. La un semn al lui, s-ar fi retras. Dar semnul nu venea, iar ea citea în lipsa lui acceptul.

Intro după-amiaza, pleca împreună cu Jim, intro trăsura, spre piscina unde înotau adesea. Sullivan rămăsese la hotel.

Cât crezi ca mai durează pana pui afacerea pe roate? o întreba Jim.

Nu ştiu. Zău ca nu ştiu. Ăştia de aici se mişca foarte încet. Poate câteva săptămâni. Trebuie să te fi plictisit îngrozitor.

Nu, nu m-am plictisit. Cel puţin, nu încă. Chiar îmi place vremea caldă. Dar aş vrea să ajung la New York înainte de venirea toamnei.

102

Şi să începi iar să joci tenis?

Da. Îmi place să muncesc.

La New York ai să stai cu Paul?

Iată, întrebarea fusese formulata. Jim rămase pe gânduri.

Poate. Dar sunt de capul meu. Iată şi răspunsul.

Ceai făcut la Hollywood?

Am dat lecţii de tenis. Nu prea mare lucru.

Hollywoodul trebuie să fie interesant. N-am stat niciodată prea mult acolo. L-ai cunoscut pe.

Menţiona câteva nume, iar el îi răspunse cu da sau nu. Apoi, subtil, trecu la nume de homosexuali cunoscuţi; la cele mai multe, răspunsul lui fu da, în cele din urmă, ajunseră la Shaw.

L-am întâlnit o dată la New York. Mi să părut a fi doar un omuleţ vanitos.

Când ajungi sal cunoști, nu e chiar atât de rău Jim era un tip loial. Nu e prea fericit. Dumnezeu ştie de ce, are de toate.

Mai puţin ceea cesi doreşte.

Nici nu cred că ştie cesi doreşte, ca cei mai mulţi dintre noi.

Maria era amuzata; îl subestimase.

Probabil că ai dreptate. Nu mulţi ştiu. Şi pentru aceia care ştiu, ceea ce vor nu e așa uşor de obţinut.

Eu cred că mi-aş dori să am bani, spuse Jim. Atâta cât să pot să trăiesc, măcar.

Doar atât?

Da. ar mai fi ceva. Ce?

Asta e secretul meu, rase el.

Vara trecea. Maria își încheiase afacerile, dar rămăseseră pe loc. Sullivan continua sa bea. Jim înota împreună cu Maria şi vizita ruinele. Canicula era aproape materiala. Simplul act al traversării unei străzi te umplea de transpiraţie.

103

Dar stăteau pe loc și nimeni nu vorbea de plecare, nici măcar Jim.

Toţi trei aşteptau.

Într-una din zile vizitară ruinele de la Chichén Itzá şi rămaseră peste noapte la un han din apropiere, unde făcură cunoştinţa cu un cuplu din Seattle, pe nume Johnson. Erau tineri, inocenţi şi plini de viaţă. Doamna Johnson Eu citesc tot fusese incantata sa îl cunoască pe Sullivan. De fapt, nu-i citise decât una dintre cărţi şi uitase despre ce era vorba în ea. Chiar şi aşa însă, o umplea de bucurie faptul că avea ocazia sa întâlnească un scriitor în carne şi oase.

În seara aceea, după cina, rămaseră afară, sub palmieri, şi doamna Johnson duse tot greul conversaţiei. Erau cu toţii în mod

plăcut ameţiţi. Maria şedea cu mâinile în poala, privind la ruinele din depărtare; piramide şi clădiri, pătrate, împodobite, ce arătau monstruos la lumina stelelor. Jim încerca saşi mascheze căscaturile. Ar fi vrut să meargă să se culce. Sullivan sorbea din *tequila* şi din laudele doamnei Johnson.

Tare va invidiez pe voi, scriitorii. Va distraţi aşa de bine, umbland din loc în loc. Ştii, am visat şi eu să mă fac scriitoare. Ceva cam ca Fannie Hurst. Dar până la urmă sa ivit ceva mai important de făcut.

Îşi privi iubitoare soţul.

Da, spuse Sullivan, sunt convins.

Eşti căsătorit, domnule Sullivan? lartama că intru în detalii personale.

— Sunt divorţat.

Vai, ce păcat. S-ar putea să li se pară ciudat, dar, pana m-am căsătorit cu George, parca nici n-am trăit. Dar probabil că te vei căsători din nou, domnule Sullivan. Vreau să zic, un bărbat aşa distins şi încă tânăr.

Nu cred. Aşa spun toţi!

Doamna Johnson continua sa palavrageasca vesela despre căsătorie şi plăcerile ei ameţitoare. 104

Întotdeauna când era cu oameni obişnuiţi, care presupuneau automat ca toată lumea le împărtăşeşte gusturile, Jim se simţea în mod ciudat superior. Dacă ar şti, îşi spuse, zâmbind în întuneric, îi arunca o privire Mariei, care continua sa sada neclintita, ca statuia pe care o văzuseră în ziua aceea printre ruine, o zeiţa cu masca unui craniu. La vederea siluetei de piatra, Paul izbucnise în ras. Găsea semnificativ faptul ca singura zeiţa din ierarhia mayaşa era Moartea.

Şi dumneavoastră sunteţi scriitoare, doamna Verlaine? Cei doi Johnsoni hotaraseră ca grupul de trei, călătorind împreună, era probabil în regulă, chiar dacă puţin neobişnuit. Iar dacă nu era în regulă, atunci era cu atât mai interesant.

Nu, răspunse Maria. Eu nu sunt nimic. Ah.

Doamna Johnson se întoarse către Jim, apoi hotărî să nu-l mai întrebe; părea prea tânăr ca să fi făcut ceva care să merite pomenit.

Domnule Sullivan, nu găsiţi ca indienii de aici sunt absolut fermecători?

În ce fel?

Păi, sunt aşa de simpli şi totuşi. misterioşi. Eu cred că sunt fericiţi, chiar dacă sunt săraci. Ar fi cu siguranţa o greşeală să-i educam. Lear aduce numai nefericire.

O vreme, conversa pe tema indienilor. Apoi, inevitabil, trecura la filme.

Doamna Johnson văzuse aproape tot atâtea filme cate cărţi citise. Cea mai mare bucurie io aducea un film făcut după o carte pe care o citise, îşi amintea toate personajele şi îi displăceau ecranizările infidele.

Desigur, actorul meu preferat e Ronald Shaw. Are atâta forţa, întâmplător am citit intro revista le citesc la coafor, le au întotdeauna şi am văzut că se căsătoreşte cu Carlotta Repollo, actriţa spaniola, care e cu mulţi ani mai bătrână ca el. Ce păcat, nu vi se pare?

Sullivan îi azvârli o privire lui Jim, care roşi. Maria era, la rândul ei, amuzata. Trei actori, ascunşi în spatele măşti

105

lor lor, jucau o piesă în faţa unui public care nu va şti şi nu va putea niciodată să aprecieze calitatea spectacolului.

Aş vrea să văd ruinele, anunţa Maria pe neaşteptate.

La lumina stelelor? întreba Sullivan batjocoritor. La urma urmelor, de ce nu? Conduo tu, Jim.

Pai.

O privi pe Maria.

Cred că ar trebui să mergem cu toţii, spuse ea.

Nu, mergeţi voi doi. Voi sunteţi romanticii.

Cei doi Johnsoni priviră trioul, conştienţi de implicaţiile nerostite. Apoi Maria se ridica de la masa, iar Jim o urma. Ieşira din micul pătrat luminat electric, pierzanduse în întuneric. Lumina stelelor nu arunca umbre în noaptea răcoroasa. Ca două duhuri fără trup, coborâră panta acoperita cu iarba tăiata şi, în aceeaşi clipă, fără cuvinte, se aşezara alături pe rămăşiţele de piatra ale vreunui zeu uitat.

Jim ridica ochii spre stelele albe, sclipitoare pe cerul întunecat. Inspira adânc, în aer plutea parfumul de salvie şi mirosul uscat al pietrei arse de soare.

Se întoarse către Maria şi o văzu aşteptând. Constata surprins că nu-i e teama.

Aici te simţi ca mort, spuse ea.

Glasul îi răsuna îndepărtat, rece, printre ruine. Mort?

Într-un fel pasnic. Totul să sfârşit, inevitabil, ca unul dintre bolovanii ăştia; nu mai urmează nimic.

Asta dacă aşa arata moartea.

Aşa trebuie să arate.

Tacura vreme îndelungată, în fine, Maria spuse:

Am jucat fiecare cate un rol. Da.

Şi am minţit.

Pe Paul?

Pe Paul. Pe noi înşine. Ofta. Mi-ar plăcea să ştiu mai multe despre oameni. Mi-ar plăcea să pot înţelege de ce lucrurile sunt aşa cum sunt.

106

Nimeni nu ştie.

Jim se descoperea uimit încercând să fie înţelept.

Nici eu nu ştiu de ce fac ce fac, sau măcar cine sunt.

Nici eu nu ştiu cine eşti.

Se priviră, două chipuri palide, indistincte.

Sunt eu. Atât. Mărginit.

Mărginit? Nu chiar. Ba chiar eşti totul, bărbat, femeie, copil. Poţi fi ce vrei să fii.

Şi ce sunt acum?

Până acum câteva clipe erai un copil.

Şi acum ce sunt?

Nu ştiu.

Începu să tremure; începu să spere. Poate acum avea să se întâmple.

Ţie teama?

Nu. Nu teama.

În clipa aceea, nici nu-i era.

Ai putea să mă săruti?

As putea să te sărut, spuse el.

Şi o săruta. O săruta pe Zeiţa Morţii.

Pe urma totul se schimba; se schimba, dar rămase la fel, pentru ca, în cele din urmă, nu se întâmpla nimic. Jim eşua. Nu putea împlini actul. Nu-i stătea în puteri. Totuşi, în felul ei, relaţia cu Maria era o poveste de dragoste. Petreceau cât mai mult timp împreună. Erau fiecare confidentul celuilalt. Dar, în ceea ce privea contactul fizic, Jim nu putea suporta moliciunea trupului de femeie. Maria era stupefiata.

Pentru că avea un aer masculin şi era în mod evident atras către ea, găsea neputinţa lui cu atât mai misterioasa. Părea sa nu mai fie nimic de făcut, decât să urmeze să se iubească fără să se atingă. Sullivan însă acceptase legătura lor de suprafaţa ca pe una reala, şi agonia pe care o trăia din aceasta pricina era delicioasa.

Veni noiembrie, iar ei tot nu se clinteau din Mérida.

Jim și Maria își petreceau mai tot timpul împreună. Sullivan refuza să-i însoţească în timpul zilei, începuse să

107

bea imediat după micul dejun; după-amiaza târziu era de cele mai multe ori în verva, dar spre sfârşitul cinei devenea inevitabil morocănos și acru. Vieţile lor se opriră până în decembrie, când Statele Unite intrară în război cu Japonia, reintrând astfel în rândul lumii. Sullivan înceta sa mai bea. Stand pe terasă, după cina, începură sa facă planuri. Și Jim, şi Sullivan erau agitaţi, treziţi din nou la viaţă. Maria era trista.

Nu vreau să mă gândesc, spuse ea. Toată viaţa mea a fost un război, abia început, abia încheiat. Parca n-ar exista scăpare.

Sullivan se opri din plimbarea nervoasă de la un capăt la altul al terasei.

Va trebui să ne întoarcem, îi spuse el lui Jim.

Jim aproba din cap, prins de dramatismul noii situaţii.

Vreau să mă înscriu voluntar înainte să mă recruteze ei, spuse el, incantat de vorbe, dacă nu și de înţelesul lor.

N-are nicio noima, protesta vehement Maria. Dacă eram bărbat, eu fugeam în desert, mă ascundeam, dezertam.

Sullivan zâmbi.

Acum cinci ani exact asta aş fi făcut şi eu.

Siacum de ce nu?

Pentru că aşa înseamnă. că fac ceva. Ea se întoarse spre Jim.

Eşti de acord?

Rezolva o mulţime de probleme.

Poate.

Nu părea convinsa.

Ar trebui să ne întoarcem cât mai repede, spuse Sullivan.

Şi ceai să faci?

Ma fac soldat. Sau corespondent de război. Ce voi putea.

Se pare, spuse Maria, ca vacanta noastră mexicana a luat sfârşit.

Mi-a plăcut.

Şi mie.

Privind-o, Jim se simţi cuprins de o căldura neaşteptata, ameninţarea războiului şi despărţirea io aduceau mai aproape. 108

Şi mie, repeta Sullivan batjocoritor. Mi-a plăcut fiecare clipă. Am fost un trio interesant, nu?

Da?

Tonul Mariei era sec.

Se hotărârea să se întoarcă în State prin Guatemala City.

Zburau confortabil pe deasupra norilor, a munţilor şi a junglei întunecate. Era plăcut să pluteşti peste pământul fierbinte, aburind, ca şi cum n-ar mai fi fost fiinţe pământene, ci ceva mai presus deatat, entităţi elementare, pentru care nicio piedica nu era de netrecut cu ajutorul unei perechi de aripi argintii.

Jim se şi vedea în aviaţie, zburând peste continente şi oceane, capabil să se mişte pe suprafaţa pământului fără să lase urme. Tânjea după zbor.

După Yucatán, Guatemala City venea ca o izbăvire. Oraşul era răcoros, iar străzile păreau veşnic proaspăt spălate. Oamenii erau veseli şi aerul bun. Şi, oriunde te uitai, se ridicau vulcanii ascuţiţi, străbătuţi de vinele albastre ale umbrelor şi încoronaţi de nori de ploaie.

De la hotel, Sullivan trimisese telegrame tuturor prietenilor care lucrau pe la ziare şi care l-ar fi putut ajuta să capete un post de corespondent de război. Apoi, o dată legătura cu lumea reala stabilita, Jim şi Sullivan urcaseră împreună în camera lor.

E pe sfârşite, spuse Sullivan privind spre fereastră, la munţi.

Jim despacheta.

Călătoria?

Călătoria, desigur.

Da, spuse Jim, înţelegând. Presupun că ne vom desparţi când ajungem la New York.

Sullivan surâse.

Ma îndoiesc ca Armata o să vrea să ne trimită la război împreună.

109

Totul are un sfârşit. Ma întreb de ce.

Nu ştii? întreba Sullivan dispreţuitor. Chiar nu ştii? Tu ştii?

Bineînţeles. Atunci când te îndrăgosteşti de altcineva, legătura anterioara moare, nu-i aşa?

Adică, Maria?

Da, Maria.

Paul, lucrurile sunt foarte complicate. Nu sunt aşa cum par.

Dar nu reuşi să-i mărturisească întregul adevăr; era mult prea umilitor.

Din fericire, pe Sullivan nul interesau faptele; propria intuiţie îi era de ajuns; indiferent de detalii, rezultatul trebuia să fie același.

Oricum, am ştiut tot timpul că aşa se va întâmpla. Am lăsat lucrurile să meargă.

De ce?

Dar Sullivan nu putea recunoaşte ce îl făcea să se comporte aşa.

Pentru ca, spuse el conştient că e neconvingător, mi să părut că era cel mai bun lucru care putea să li se întâmple. E o femeie minunata. Ea te poate scoate din lumea asta.

De ceas vrea să mă scoată?

Pentru prima dată, Jim se recunoştea drept ceea ce era.

Pentru ca n-ai să fii niciodată potrivit pentru o astfel de relaţie, şi cu cât îţi găseşti mai repede drumul către altceva, cu atât va fi mai bine pentru tine.

Poate.

Jim îl privi pe Paul. Cearcănele întunecate de sub ochi îi dispăruseră. I se părea atrăgător şi acum, când totul se terminase, îşi vorbeau blând. Dar, până la urmă, amândoi fuseseră atât de lipsiţi de onestitate, încât niciunul nu putea regreta ceea ce tocmai lua sfârşit.

În ultima seara, cinara la un restaurant special recomandat acelora care doreau mâncăruri locale, fără diaree. Pereţi coloraţi viu, cu scene cu vulcani, conchistadori, flori, lacuri. 110

Încăperi pline de zgomotul unei mici orchestre de marimba. Perechi de turişti dansând.

În tot restul mesei, Jim trai bucuria lipsită de regrete a şcolarului care pleacă în vacanţa.

Băură vin chilian, şi până şi Maria se înveseli. Dar, spre sfârşit, când muzica deveni trista şi sentimentala, când toţi bausera prea mult vin alb, devenită la rândul lor trişti şi sentimentali. Era însă felul acela de tristeţe apropiata de fericire. Fiecare se simţea în siguranţa, învăluit în propriul sau eşec. Îndoielile pieriseră. Granitele se trasaseră şi

fuseseră acceptate.

E prea trist, spuse Maria în timp ce orchestra zdrăngănea La Paloma. Am fost atâta vreme împreună. Am jucat atâtea jocuri.

Adevărat, răspunse Sullivan sumbru. Dar e şi o uşurare să vezi ca lucrurile se termina.

Unele lucruri. Maria îşi învârtea paharul de vin în mâini. După mine, dragostea e întotdeauna tragica, pentru oricine, întotdeauna.

Dar asta face ca viaţa să fie interesanta. Cum putem aprecia un lucru pana nul pierdem?

Fără întuneric nu exista lumina?

Exact. Şi fără plăcere nu exista suferinţa.

Ce mod curios de a pune lucrurile, îl privi, aproape ghicindu-i secretul.

Chiar aşa, continua el grăbit, mai sunt şi alte lucruri în viaţa decât dragostea. Uitate la el. El nu e niciodată îndrăgostit. Nu-i aşa?

Ba bineînţeles că sunt. Îndrăgostit de ceea ce-mi doresc. Jim se gândea la Bob. Maria era surprinsa.

Ceti doreşti?

Răspunse Sullivan în locul lui.

Ceva ce nu poate avea, ca noi toţi. Se întoarse spre Maria:

Tu ai găsit vreodată ceea ce trai dorit?

Sigur, o vreme.

Dar nu prea mult.

111

Nu, nu prea mult. Ca noi toţi, am dat gres.

De ce?

Poate că-mi doresc mai mult decât e dispus să ofere un bărbat. Și uneori am de dat mai mult decât e dispus un bărbat să primească.

Shaw era aşa, spuse Jim brusc. Sau mai bine zis, aşa credea el că e.

Shaw era un idiot, comenta Sullivan.

Toţi suntem, spuse Maria trista, până la urmă. Tacura. Marimba clampanea în continuare. Mai băură nişte vin. În fine, Sullivan se ridică şi se îndrepta spre toaleta. Pentru prima dată de când sosiseră în Guatemala, Jim era singur cu Maria. Ea se întoarse către el.

Plec mâine.

— Nu vii cu noi?

Nu. Nu sunt destul de tare. Ştii, uneori mă gândesc ca totuşi

exista un Dumnezeu, unul răzbunător şi crud, care îi pedepseste pe cei fericiţi. Cu tine am fost fericita câtă vreme am crezut.

Nu reuşi să sfârşească.

Oricum, vor trece ani până să poţi iubi o femeie. Eu nu am timp să aştept.

Dar ştii ce simt pentru tine.

Da, răspunse ea, cu glasul golit de orice emoţie. Ştiu ce simţi.

Se ridica.

Mă duc înapoi la hotel. Se ridică şi el.

Te mai văd înainte de a pleca? Nu.

La New York?

Poate.

Atunci o să te pot vedea. O să vreau să te văd. Nu vreau să te pierd şi pe tine.

O să ne vedem, când o să fiu mai fericita. Noapte bună, Jim.

112

Noapte bună, Maria.

Ieşi grăbita din restaurant, cu dantela neagra a rochiei foşnindu-i în jurul gambelor. Sullivan reveni.

Unde e Maria?

A plecat la hotel. E obosita.

A, da? Atunci, hai să mai bem ceva. Băură.

Deşi întristat, Jim se bucura de aceasta pauza sentimentală. Cei doi îl secaseră, îl scoseseră din matca lui. Acum privea cu nerăbdare înainte, spre libertate. Eliberat de actul războiului, avea să fie izbăvit prin acţiune. Abia aştepta saşi înceapă viaţa.

ŞAPTE

JIM ŞI SULLIVAN sosira la New York la mijlocul lui decembrie. Aproape imediat, Sullivan obţinu o slujbă intro asociaţie jurnalistica, iar Jim se înrola în armată. Niciunul dintre ei nu o mai întâlni pe Maria Verlaine; dispăruse complet.

Mai întâi, Jim se prezenta la un centru de recrutare din Maryland, unde fu trimis la paza contra incendiilor pana ce armata avea să hotărască ce să facă cu el. Vremea şi micile tiranii îi umpleau tot timpul, nemailasându-i vreme pentru autocompătimire, ci numai pentru a trece indiferent de la o zi la alta, fără a-şi face prieteni.

Se trezi târziu intro după-amiaza, după o lungă noapte de veghe la furnale, şi intra la nimereala în sala de recreatie a garnizoanei. Vreo

zece recruţi proaspeţi urmăreau un meci de biliard între doi membri permanenţi ai companiei. Manat de singurătate, Jim hotărî să rupă tăcerea îndelungata. Se întoarse spre soldatul de lângă el, un bărbat înjur de patruzeci de ani, civil incurabil, cu o mustaţa mica şi ochi trişti.

De când eşti aici? îl întreba.

Bărbatul îl privi recunoscător, puţin surprins.

Păi, de aproape de o lună.

Avea o voce educata, care nu semăna cu lătraturile guturale ale celor mai mulţi dintre soldaţi, recrutaţi din mahalale sau de prin fundul ţării.

Tu?

De două săptămâni. M-am înrolat în New York. De unde eşti?

114

Din Ann Arbor, Michigan. Lucram la Universitate. Jim era impresionat.

Profesor?

Bărbatul înclina din cap.

Profesor universitar asociat, de istorie.

Şi ce cauţi aici? Credeam ca cei ca tine ajung direct maiori.

Profesorul rase crispat.

Aşa credeam şi eu. Dar m-am înşelat, în epoca lui Demos, numai bădăranii ca sergentul nostru ajung în vârf.

Te-ai înscris voluntar?

Da. Sunt căsătorit, am doi copii, dar m-am înscris voluntar.

De ce?

Trăiam cu ideea stranie că aş putea fi util.

Pentru prima dată de când se înrolase, Jim se simţi în stare să compătimească pe un altul. Era mulţumit de aceasta manifestare laudabila a caracterului său.

Ghinion, spuse el. Şi ce crezi cor să facă cu tine?

Or să mă înfunde undeva ca funcţionar. Pare să fie destinul meu.

N-ai să ajungi ofiţer?

Poate. Am ceva prieteni la Washington. Dar am sentimentul ca mi-am pierdut toată încrederea în povestea asta. Sigur, în Armata Potomacului, lucrurile stăteau mult mai prost. Războiul Civil, adauga el a scuza.

În schimb, acum e mai rău în luptă.

Auziseră cu toţii povesti despre ororile din Filipine, unde

trupele americane fuseseră înfrânte atât de dramatic.

Poate, spuse profesorul, dar îmi vin greu să cred. Ce se întâmpla aici e un iad, sau un coşmar din care nu poţi scapa. Suntem guvernati de nebuni.

Se apropiară doi băietani voinici, cu fete roşii, de la tara. Erau stângaci şi bine dispuşi.

Hei, dom' profesor, parcă ţi s-au înecat corăbiile. Ai ajuns la fundul sacului?

115

Salut, băieţi. Nu, încă n-am ajuns la fundul sacului. Doar ca trec de la pace la război în felul meu, mai încet.

Unul dintre băietani făcu un banc pe seama cuvântului pace şi profesorul rase împreună cu ei, dornic să fie ca ei. Pe Jim îl întrista sal vadă purtându-se ca un măscărici. Important era sa rămâi tu însuti. Chiar dacă încă nu ştia nici el prea bine cine este, refuza să se prefaca a fi la fel cu toţi ceilalţi. Şi acum, îl durea să vadă pe un altul sacrificându-şi mândria, mai ales atunci când nu era nevoie.

Profesorul îi făcea să rada pe cei doi băietani, cu istorioare despre serviciul lui de douăzeci şi patru de ore la bucătărie. Din când în când, aceştia îi aruncau cate o privire lui Jim, să vadă dacă râdea. Cum însă el nu răspundea, îl dezaprobau. Din fericire, era mai voinic decât ei.

Sergentul-major, un tip scund, de vreo treizeci de ani, intra în încăpere; se aşternu liniştea, cu excepţia clinchetului bilelor de biliard.

Vreau doi oameni, spuse el. Vreau doi voluntari ca să cureţe împuţitele alea de latrine. Nu ştiu care-i scârba care sta bătut joc de ele, dar vreau doi voluntari.

Îşi aţinti privirea asupra lui Jim şi a profesorului.

Voi doi, spuse.

Sigur, dom sergent, sari profesorul în picioare, întotdeauna bucuros să mă ofer voluntar!

Le trebuiră două ore ca să cureţe latrinele, timp în care Jim învaţă o mulţime despre istoria Americii, despre tiranie şi despre armatele democratice.

ÎN FEBRUARIE, Jim fu transferat în Georgia. În următoarele trei luni îşi făcu instructajul de bază. Partea fizică a vieţii în armata îi plăcea; îi plăcea să fie activ, în ciuda umilinţelor minore, care continuau sal sâcâie. 116

În mai fi mutat la aviaţie, ca persoana cu îndatoriri generale eufemismul obişnuit pentru un om la toate şi trimis la o bază aeriana din Colorado, unde fu alocat pe lângă cartierul general al unei escadrile care, la rândul ei, făcea parte din Brigada a Doua Aeriana, care se ocupa cu pregătirea piloţilor şi a bombardierelor. Din cele două sute de oameni din unitatea lui, cei mai mulţi lucrau la cartierul general. Mai în vârsta decât soldaţii obişnuiţi, toţi aceştia locuiau în mod normal împreună cu familiile lor, în afara unităţii, în Colorado Springs.

Jim şi colegii săi infanterişti fusera primiţi de sergentul-major, un bărbat înalt, slăbănog, fost comis-voiajor de aparatura electrocasnica.

Acum sunteţi în aviaţie, spuse, încercând să pară impunător. Poate aţi auzit ca pe-aici nu suntem la fel de duri ca prin alte părţi, dar astea's gogoşi, mati auzit? Aţi auzit ce vă spun? Aici ţinem foarte mult la disciplina. Pentru ca aici e un cartier general important, și vă invit să nu uitaţi asta. Avem un general dur. Așa că fiţi cuminţi şi tinetiva de treaba și totul o să fie O.K.

Dar aviaţia nu era nici pe departe la fel de dura ca infanteria. Disciplina era spasmodica. Funcţionarii erau aceiași ca peste tot, funcţionari, iar Jim îi dispreţuia, în ciuda baracilor de lemn acoperite cu carton gudronat şi a mâncării proaste, viaţa nu era neplăcuta, în primele luni, el şi ceilalţi infanterişti se ţinură la distanta de restul celor din aviaţie, încercau saşi păstreze cu mândrie identitatea, dar până la urmă fuseseră asimilaţi.

Zilele semănau între ele. În zori, deşteptarea, înregistrata pe disc, se dădea la megafon, în timp ce oamenii cascau înjurând, sergentul trecea ca o furtună prin baraci, urland la cei încă adormiţi. O rupeau la fuga prin aerul îngheţat către latrine, preţ de vreo douăzeci de metri. Urma micul dejun în sala de mese. Jim înghitea nepăsător mâncarea grasa, fără să aibă habar ce baga în gură. Apoi sergentul împărţea câteva sarcini celor cu îndatoriri generale. Munca

117

era de obicei grea construiau baraci, încărcau camioane cu gunoi, reparau pistele. Era grea, dar nu multă. Adesea, Jim avea zile întregi la dispoziţie, zile în care se putea duce pe pistele lungi, unde urmarea avioanele Bl7 şi B24 decoland şi aterizând. Echipajele de pe bombardiere erau evident cuprinse de fascinaţie fata de ceea ce făceau, spre deosebire de restul, angajaţi pasivi în acţiuni pe care nu le

pricepeau. Pe Jim îl impresionase mai cu seamă unul dintre piloti, un băiat vesel şi blond, foarte popular în rândul echipelor de întreţinere. Canta cântece cunoscute cu un glas puternic, fără inflexiuni, participa la umorul lor grosolan şi era un tovarăş plăcut, într-o zi, Jim se trezi faţă în faţă cu el. îl saluta, dar pilotul se mulţumi să-i zâmbească, sal bată pe umăr şi să-i răspundă: Salut. Ca între băieţi. Jim era fermecat. Dar aici se opri totul, îi despărţea diferenţa de rang. Trist.

Jim nu-și făcuse prieteni. Evita adunările grobiene de seara, din baraca, în schimb urmarea filme şi citea cărţi, între care şi una a lui Sullivan, care i se păru opera unui străin; ceea ce şi era. Uneori mergea în Colorado Springs, pe deplin conștient de privirile cercetătoare ale celorlalţi soldaţi, în aşteptarea unui răspuns, îi ignora; nul interesa amorul.

În fine, fu redistribuit. Unul dintre ofiţerii de la personal, care ştia că fusese instructor de tenis, îl trecu în Serviciile Speciale, ca instructor de educaţie fizica. Viaţa sa se îmbunătăţi. Se înţelegea bine cu căpitanul Banks, ofiţerul de la Servicii Speciale, jucător de fotbal şi fost pilot lăsat la sol pentru motive de sănătate. Căpitanul Banks parca plutea visător prin birou, semnând hârtiile necesare fără a avea habar ce face. Ca cei mai mulţi dintre ofiţeri, renunţase la mai toată puterea sa în favoarea sergentului major.

Sergentul Kerviński era un bărbat slabut, brunet, care purta un diamant mare pe degetul mic şi vorbea repede, roşind des. incantarea cu care primi vestea ca Jim avea să facă parte din secţia lui era vizibila cu ochiul liber. Ma aşteaptă belele, îşi spuse Jim. 118

Detaşamentul de Servicii Speciale era constituit din cei care aveau în subordine posta şi biblioteca, aranjau spectacole de teatru şi emisiuni radio sau editau ziarul. Laolaltă cu aceste activităţi de tip mercurial, pentru educaţia fizica unitatea dispunea de serviciile a cinci sau şase tineri tăcuţi. Pentru ca toate eforturile de a menţine disciplina erau sistematic sabotate de funcţionari, Jim ducea o viaţă lejera. Foarte rar se mai prezenta cineva la exerciţiile de dimineaţa, iar instructorii aveau la dispoziţie sala de gimnastica, ceea ce le convenea, dat fiind că erau toţi îndrăgostiţi de mişcare.

În ciuda acestei vieţi plăcute, Jim tânjea să fie trimis în misiune, chiar dacă ştia că în armatele moderne acţiunea e rara, cu excepţia trupelor de linie şi a piloţilor de vânatoare. Totuşi, gândul pericolului îl umplea de avant. Se voia eliberat. Ca el mai erau câţiva dintre cei cu

îndatoriri generale. Şi ei detestau rutina şi lipsa de activitate, dar nu constituiau majoritatea. Fiecare funcţionar avea măcar un ofiţer care îi promisese că o să facă în aşa fel încât să nu fie trimis în afara ţării sau, dacă acest lucru nu era posibil, să fie trimis într-un loc mai sigur, ca Anglia. Funcţionarii nu erau nişte eroi şi recunoşteau deschis aceasta. Singur sergentul Kerviński era altfel. Visul sau era să fie trimis pe o insulă languroasa, cu plaje albe şi fără femei. Când Jim ceru să fie trecut pe lista cu primii care urmau să fie trimişi în misiune, Kerviński îi povesti despre ideea lui de Paradis, adăugând:

Ştiu ce e în capul tău, pe cuvânt ca ştiu, şi o să te pun pe lista. Poate or să ne trimită pe amândoi undeva, în Mările Sudului. Hai să mergem la cină.

Se aşezara împreună la coada, în aşteptarea mâncării grele, apoi la una dintre mesele lungi, de lemn. Deasupra capului lui Kerviński era un calendar cu fotografia unei femei cu sani opulenţi. O privi cu dezgust. Apoi se întoarse către Jim şi făcu prima mutare exploratorie.

Asta da, femeie.

Asta da, femeie, repeta Jim sec.

119

Am impresia ca n-ai avut timp sati găseşti o femeie, o nevastă, spuse vesel Kerviński. Vreau să zic, dacă ai călătorit atâta.

Ştia cate ceva din povestea lui Jim.

Nu, n-am avut timp.

Abordarea era cu atât mai puţin plăcuta cu cât sergentul nu era deloc o persoană atrăgătoare.

Ştiu şi eu, se zice ca nimic nu-i mai grozav decât să ai o sotie. Nu şi pentru mine. La urma urmelor, e mult mai ieftin să cumperi lapte decât să ţii o vaca, nu-i aşa?

Jim mormăi.

Cum a fost de fapt la Hollywood? îl întreba curios Kerviński.

Ca oriunde altundeva.

Odată le aratase câtorva colegi o revistă cu fotografia lui în ea. Fuseseră suficient de impresionaţi pentru ca după aceea sal antipatizeze, învăţase lecţia şi acum nu mai pomenea nimănui despre trecutul său.

Înţeleg, spuse Kerviński roşind, ca l-ai cunoscut pe Ronald Shaw şi pe o mulţime de alte staruri. Cum era?

Shaw era cunoscut întregii lumi subterane.

Nul cunosc prea bine, răspunse Jim evaziv. Am jucat tenis cu el de câteva ori.

Am auzit o mulţime de istorii ciudate despre el, dar nu văd cum ar putea fi reale.

Zău? Ce fel de istorii?

Acum era maliţios. Sergentul roşi violent.

Aa. istorii. Felul de poveşti pe care le auzi întotdeauna despre tipii de la Hollywood. Nu văd cum ar putea fi adevărate.

Lumea vorbeşte.

Apropo, spuse Kerviński examinând o bucată de varza verde şi apoasa, înţeleg ca luna asta se fac avansari.

Da?

I-am recomandat căpitanului sati dea o tresa. Baga varza în gură.

120

Mulţumesc mult, spuse Jim, aşteptanduse la ce era mai rău.

Kerviński mesteca gânditor.

Ar trebui să ieşim intro seara sa mâncam în oraş. Ştiu un restaurant grozav în apropiere de Broadmoor. Noi, burlacii, ar trebui să ne ţinem aproape, adauga el cu un ras scurt.

Ar fi frumos, zise Jim sperand ca, atunci când, în cele din urmă, va refuza, Kerviński nu va fi prea supărat.

Atunci, continuă Kerviński, știu şi câteva fete. Sunt foarte drăguţe şi am convingerea ca or sati placa. Ai apucat să cunoşti vreo fata până acum?

Jim clatina din cap.

Ei, înseamnă ca bietele fete din Colorado n-au avut nicio șansă. Unde ţie spiritul cavaleresc sudic?

Jim intra în pielea idiotului sudic.

Ştiu eu, adevărul e ca nu prea ies.

Între noi fie vorba, nici eu. Iar astea de aici nu sunt nici pe jumătate ca cele deacasa.

Îi făcu cu ochiul, iar pe Jim îl cuprinse dezgustul. Chiar dacă în armata nu-ţi puteai permite să afirmi cinstit asemenea lucruri, existau totuşi şi modalităţi mai directe de seducţie, în ritmul acesta, sergentul va avea nevoie de câteva săptămâni ca să ajungă la subiect, ceea ce poate era mai bine. Îi promise că vor cina împreună curând; apoi se scuza şi se întoarse în baraca, unde găsi un grup de bărbaţi aşezaţi pe

patul lui. Cei mai mulţi erau funcţionari şi nu prea tineri; stăteau la taclale, în ciuda gestului sau prietenos, se mutară pe alte paturi, îşi scoase cămaşa şi se întinse. Tăcea. Palavrageala continua. Ca de obicei, nota dominanta era aceea de văicăreala. Aparent, toţi cei de fata pierdeau sume extraordinare de bani pe perioada cât erau în armată; şi, desigur, toţi ofiţerii erau nedrepţi şi toate femeile necredincioase.

Jim stătea întins pe pătura grosolana, cafenie, privind la căpriorii întunecaţi. Baraca era întotdeauna întunecata; niciodată lumina sau căldura nu era suficienta. Se răsuci către soba cu carbuni şi văzu ca în baraca apăruse un personaj nou.

121

un caporal tânăr care şedea pe patul cel mai apropiat de soba şi asculta politicos, conştient ca, dacă vrea să fie acceptat în grup, orice om trebuie să înceapă prin a asculta atent o mulţime de discuţii pe câteva teme mai importante şi să accepte aşa cum accepţi legile naturii faptul ca fiecare lucru va fi repetat de o sută de ori, adesea cu aceleaşi cuvinte, ca un refren.

Unul dintre sergenţii mai importanţi secretarul ofiţerului cu personalul le povestea despre general.

Asta ar trebui dat afară din armata. Mai alaltăieri intra în birou simi zice: Sergent, zice, câţi oameni avem la Weatherley Field? Niciunul, zic, escadrila de vânatoare ni i-a luat pe toţi ieri. Habar n-aveam ca una dintre bazele lui fusese transferata cu o zi înainte. A încercat se dreaga după aia, zicând că a crezut ca transferul nu să efectuat încă. Dar asta va da o idee de felul în care îi merge mintea, dac-ai merge. Nu se gândeşte decât la disciplina. Ca şi cum n-ar fi destul că trebuie să conducem escadrila în locul lui. Habar n-avea ca aia de la Weatherley fuseseră transferaţi!

Cu toţii fuseseră de acord ca generalul era prea strict şi nu cine ştie ce inteligent. Sau, după cum se exprima un alt sergent, al cărui trecut strălucea de victorii indefinite: Tareas vrea sal vad pe el intro slujba civilă. Pun pariu ca nici treiscinci de marafeti pe săptămâna nu câştiga.

Ceilalţi aprobara solemn ca, în lumea lor, generalul ar face mult mai puţine parale decât ei şi ca n-ar putea câştiga nici măcar treizeci şi cinci de dolari.

Apoi conversaţia trecu la femei.

Unora le plăceau cele plinute; altora cele mici de statura; unora

blondele, altora brunetele şi câtorva le plăceau roşcatele. Dar tuturor le plăceau femeile şi, vorbind, îşi aminteau de sotii, de iubite, de visele lor, şi ochii le sclipeau. Jim era amuzat, dar şi mirat: aveau toţi aşa succes la femei? Niciunul nu era prea arătos. Erau ori prea graşi, ori prea slabi, şi se întreba cum ar fi putut o femeie să ţină la vreunul dintre ei. Şi totuşi, nu încetau să vorbească despre cuceririle lor, laudanduse pentru a-i impresiona pe cei care se laudau dol22

vadă ca tot ce spuneau trebuia să fie adevărat. Chiar şi aşa, gândul la aceşti funcţionari îndrăgostiţi era deprimant.

Apoi, unul aduse vorba de homosexuali. Din câte ştia Jim, în garnizoana nu exista niciunul, poate doar cu excepţia soldatului care deschisese discuţia. Era mic şi îndesat, cu o voce piaţa, neplăcuta.

Mai ieri vine unul la mine, la closetul de la cinematograful din oraş, ca să merg cu el. Eu! I-am spus cretinului tot ce cred eu despre el. I-am zis ca dacă no şterge mai repede îi rup gâtul, asta i-am zis, şi mama, cea mai tulito!

La auzul povestit, ceilalţi înclinara din cap, apoi fiecare reiata una identica, cu diferenţa ca, în unele cazuri, protagonistul chiar îşi pocnise interlocutorul. Jim încerca să îşi stăpânească rasul, întotdeauna, cel mai urat era cel căruia i se făcuseră avansurile.

Îl privi pe caporalul cel tânăr. Era un băiat brunet, cu ochii cenuşii şi un trup suplu, ce părea musculos. Privindu-l printre pleoapele întredeschise, Jim simţi dorinţa. Pentru prima dată după multe luni, voia sa facă dragoste, îl dorea pe tânărul caporal. Mental, îl viola, se culca cu el, îl adora; aveau să fie fraţi şi să nu se mai desparta.

Oraşul ăsta e plin de poponari, dondănea soldatul în continuare. Niciodată nu poţi fi destul de prudent.

Dar, pentru ca deja începuse o alta conversaţie, nul mai auzi nimeni în afara lui Jim. Soldatul se uita la el, căutând aprobarea.

Nu-i aşa?

Aşa e, spuse Jim, cu ochii în continuare la caporal, care casca somnoros.

Jim se împrieteni curând cu caporalul, al cărui nume era Ken Woodrow şi care era din Cleveland, avea douăzeci şi doi de ani şi era în armata de un an şi jumătate. Absolvise o scoala de secretariat şi ambiţia lui era să lucreze într-o zi pentru un mare industriaş. De preferat în Midwest, acolo unde sunt oameni adevăraţi. Ken îi spuse totul despre el.

123

Iar Jim asculta atent, îndrăgostit, incapabil să se gândească la altceva decât cum să facă să se culce cu el. De la Bob încoace, nul mai excitase nimeni în felul acesta. Dar cu Bob avusese un sentiment de identificare, ca doi gemeni care se completează unul pe celălalt; în cazul lui Ken nu simţea decât o nestăpânita pofta trupească. Trebuia sal aibă.

Se vedeau zilnic. Şi totuşi, Ken părea să fie complet aerian, întrebările cu perdea se loveau invariabil de răspunsuri inocente. Era îngrozitor de iritant, între timp, sergentul Kerviński îi urmarea mohorat, cu bănuieli negre: era mai cu seamă supărat pe Jim, care continua sa refuza să ia cina cu el în oraş.

În fine, incapabil să mai aştepte fie şi o clipă, Jim îl convinse să meargă cu el în Colorado Springs. Era o seară rece de noiembrie. Aveau permisie pe toată noaptea. Vor dormi la un hotel. Ceva trebuia să se întâmple.

Colorado Springs era plin de soldaţi. Veneau nu numai de la baza aeriana, dar şi de la unitatea vecină de infanterie, umplând străzile, barurile, cinematografele, sălile de biliard şi de bowling, în căutare de sex şi de distracţie.

Ken şi Jim mâncară la un restaurant italian. La masa alăturata, două fete cinau singure.

Vezi cum se uita fata aia la mine? îi șopti Ken incantat. Crezi că ar trebui să le invitam la noi la masa?

Ah, nu, răspunse Jim, ca și cum ideea l-ar fi plictisit. Nu mă vad în stare. Am muncit din greu azi, sunt frânt.

Asculta, tu nu ieşi niciodată în oraş cu fete, nu-i aşa? spuse Ken, ca şi cum abia îi venise ideea.

Jim aştepta întrebarea aceasta de câteva săptămâni. Avea minciuna pregătită.

Nu, ştiu o fată aici, în oraş. Ma întâlnesc regulat cu ea, singur.

Ken dădu înţelept din cap.

Pricep. Eşti discret. M-am gândit eu că aşa trebuie să fie, pentru că eşti de ceva vreme aici şi n-ar fi natural să nu ai vreo puicuta pe undeva.

124

Înclina de câteva ori din cap. Îşi mâncară spaghetele. Apoi Ken relua:

Şi n-are vreo prietena? Ştii la ce mă gândesc.

Cine?

Prietena asta a ta din oraş. mai are prietene?

A, nu. Sau cel puţin, nu cred. Adică, o să trebuiască sa o întreb. Nu iese prea mult în lume.

Şi unde ai cunoscut-o?

Pe Kim îl irita nevoia de a inventa.

La U.S.O., dar, cum îţi spuneam, nu iese prea des în oraş. Lucrează la Telefoane, adauga, încercând să facă lucrurile să sune cât mai veridic.

Aha.

Ken tăcu o clipă, învârtind furculiţa între degetele sale lungi.

Săptămâna trecută am cunoscut o fată. Era mortala şi avea un apartament pe lângă Pikes Peak. Dar eram aşa de beat ca, la sfârşit, n-am mai ştiut unde sunt, şi nici nu mi-a spus cum o cheamă, aşa ca acum nu mai ştiu de unde să o iau. As da orice se mai găsesc. E groaznic să fii într-un oraş plin de soldaţi şi să nu cunoşti pe nimeni.

E greu.

Jim realiza că aşa nu ajunge nicăieri. Cu fiecare fragment de informaţie, normalitatea lui Ken devenea tot mai evidenta, încă de la început, ştiuse că era logodit cu o fată din Cleveland şi ca voiau să se căsătoreasca imediat ce se va termina războiul, în ciuda logodnei însă, lui Ken îi făcea plăcere să vorbească despre alte fete şi îi spusese nu o dată, solemn, lui Jim ca bănuia că ar putea fi hiperactiv din punct de vedere sexual, pentru ca nu-şi putea lua gândul de la femei. Pentru că nu avea nicio dovadă că ar fi fost homosexual, Jim nu putea decât să spere în ambivalenta unui tânăr care îl simpatiza.

Atunci, zise Ken în cele din urmă, cu ochii la cele două fete, hai să mergem să ne imbatam undeva, dacă nu vrei să agaţam ceva.

125

Făcură un tur al barurilor. Jim avu grija sa nu se îmbete. Bău un singur pahar la fiecare două ale lui Ken. De fiecare dată când intrau undeva, Ken intra în conversaţie cu câte o femeie dar, pentru ca Jim se declarase obosit, nu ducea lucrurile mai departe; avea să fie un tip mişto şi să se îmbete.

La puţina vreme după miezul nopţii era într-adevăr beat: nu mai putea pronunţa cuvintele ca lumea şi ochii îi erau sticlosi. Ca să stea în picioare, se ţinea de bar. Clipa sosise.

Poate ar fi mai bine să rămânem în oraş în noaptea asta, spuse Jim.

Sigur, sigur. bună idee.

Aerul nopţii era înviorător. Jim îl ajuta pe Ken să meargă fără să se împiedice. Intrară într-un hotel frecventat de soldaţii cu permisie până a doua zi.

Pat dublu sau două paturi? întreba recepţionerul.

Care e mai ieftin? întreba Jim, care cunoştea deja răspunsul.

Dublu.

Semnară în registru. Camera era la fel ca orice alta camera dintr-un hotel de mâna a doua.

Mamaaa, ce beat sunt!

Ken se privi în oglinda, îşi privi chipul congestionat şi ud de transpiraţie, parul încâlcit deasupra ochilor injectaţi.

Şi eu la fel.

Urmărindul, Jim ar fi vrut să fie într-adevăr destul de beat ca să facă ce avea de gând să facă.

Mamaaa!

Ken se aşeza pe patul mare, cu o adâncitura în centru.

Ce bine era dacă aveam un aranjament. Adică un aranjament cu una dintre fetele alea pe care le-am văzut, şi să ai şi tu unul. N-ar fi fost grozav? Patru într-un pat. Am avut odată un prieten căruia îi plăcea chestia asta. A încercat să mă convingă şi pe mine, dar mie îmi place intimitatea. Nu mi-ar plăcea să se uite cineva la mine. Tu ce zici?

Nici mie. 126

Ken se întinsese pe pat, îmbrăcat, şi închisese ochii. Jim îl zgâlţâi. Mormăi incoerent, într-un impuls, Jim îl descalţa de pantofi şi de ciorapii umezi; Ken nici nu clinti. Dar când ajunse la centura, deschise ochii şi surâse. Arata ca un băieţel corupt.

Asta da, serviciu, spuse el, mişcândusi degetele goale de la picioare.

Credeam că ai adormit. Hai, dezbracarea.

Îşi scoasera hainele şi rămaseră în chiloţii kaki de uniforma. Apoi Ken se arunca la loc în pat.

Somnul după beţie e grozav, spuse el, şi închise din nou ochii, parand să adoarmă.

Jim stinse lumina, întunericul era absolut. Inima îi bătea rapid. Simţea căldura corpului lui Ken în apropiere, îşi mişca încet mana pe

sub pătura pana îi atinse coapsa; aştepta, odihnindu-şi uşor degetele pe carnea tare.

Ken se trase mai încolo.

Potoleşte-te, spuse, pe un ton treaz, limpede. Pulsul se zbătea cu furie la tâmpla lui Jim. Sângele îi navali spre cap. Se întoarse pe o parte. Dimineaţa avea să fie mahmur.

IARNA ERA RECE ŞI GREA. Zăpada cădea şi se topea, dar desertul rămânea uscat, iar vântul ridica necontenit praful. Lui Jim îi era mai tot timpul frig. Zilele şi le petrecea cât mai mult la soare, ferit de vânt. Dar noaptea îi era permanent frig.

Nici el, nici Ken nu lăsau să se vadă ca s-ar fi întâmplat ceva ieşit din comun, dar Ken era vizibil stânjenit, iar Jim, furios. Se evitau, şi Jim constată că nu-l mai putea suferi pe acela care îi starnise vise atât de pasionale. Se simţea singur. Nu avea prieteni. Pana şi sergentul Kerviński se dove

127

disc a fi nestatornic şi îşi îndrepta acum atenţiile asupra unui alt instructor de educaţie fizica, nou sosit.

Pe perioada acestei ierni aspre, Jim se desfata intro adevărata orgie psihanalitica. Nu se gândea decât la el însuşi şi la viaţa lui, ca şi la motivele pentru care era aşa cum era. Îşi reevalua copilăria.

Nusi iubea tatăl; asta ştia mai bine decât orice altceva. Primele sale amintiri erau triste, amintiri ale unor pedepse nemeritate. Pe de altă parte, la mama sa ţinuse. Ciudat era ca nu-şi amintea cum arata, deşi îşi amintea glasul ei: moale, cu accent sudic, ostenit. Undeva, în fundul memoriei, era o vreme minunată a siguranţei, o vreme când ea îl ţinea în braţe, când îl mângâia şi îl săruta. Toate acestea se încheiaseră la naşterea fratelui său, sau măcar lui aşa i se păruse. Mama nu-şi mai manifestase dragostea după aceea.

Amintirile legate de scoala erau vagi. Fusese o vreme când lui Jim îi placusera fetele. Când avea paisprezece ani, îi plăcea una cu sani mari, Prudence. Schimbau biletele şi colegii chicoteau spunând că sunt îndrăgostiţi. Avea vise erotice în care Prudence era prezenta, dar care încetaseră pe la cincisprezece ani, când începuseră sal intereseze sportul şi Bob. Începând din acest moment, pe lume nu mai existase nimeni altcineva decât Bob.

Urmaşe viaţa pe mare. Încă îl mai treceau fiorii când se gândea la noaptea petrecută la Seattle, cu Collins şi cu cele două fete. Se

minuna şi acum cât de puţin înţelesese atunci. Dar se întreba ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi dus aventura până la capăt. Era pe jumătate convins ca, dacă va putea avea vreodată o femeie, va deveni normal. Nu avea argumente, dar aceasta era convingerea lui.

Amintirile legate de Shaw erau plăcute şi, ori de câte ori se gândea la el, zâmbea, în ciuda dramatismului scenei de despărţire, învăţase multe de la el; şi, prin el, cunoscuse o mulţime de oameni care încă îi mai puteau fi de folos. Constata în același timp ca îl compătimeşte, un sentiment plăcut, pentru că îţi oferă întotdeauna o perspectivă diminuata a obiectului. 128

Sullivan şi Maria Verlaine îi erau încă prea aproape pentru a-i psihanaliza. Dar ştia că, în felul său, fiecare dintre ei fusese important pentru el. Ţinea mai mult la Maria chiar dacă acum realiza că nu va putea face niciodată dragoste cu ea, fie şi numai pentru ca discutaseră prea mult despre asta. Vorbele luaseră locul actului. La rândul lui, Sullivan păruse să dispara în spatele unei perdele de cuvinte, de sentimente supraverbalizate, dar nedefinite.

Cât despre Bob, acesta dispăruse. Nimeni nu ştia unde este, după cate spunea doamna Willard, care îi scria regulat lui Jim, despre boala tatălui său, despre căsătoria lui Carrie, despre faptul ca John intrase la universitate. Dar Jim era sigur ca Bob va apărea într-o zi şi ca împreună vor continua ceea ce începuseră în ziua aceea, pe malul răului. Până atunci, viaţa sa era suspendata, în aşteptare.

Incapabil să mai rabde frigul iernii, se duse la Kerviński. Acesta era aşezat la biroul său, înconjurat de sergenţii atât de teatrali, tinerei necopţi care ştiau o mie de povesti incomode cu personaje celebre.

Jim, ce pot să fac pentru tine? îi zâmbi larg Kerviński.

Domnule sergent, mă întrebam dacă am vreo șansă să fiu trimis în misiune.

Kerviński ofta.

Zău, Jim, nu ştii cei bun. Conform ordinelor curente, urmează să pleci în aprilie. Dar cine ştie? Oricum, nici eu şi nici altcineva nu putem face nimic. Hotărârea o ia Washingtonul.

Ma întrebam dacă nas putea fi inclus în echipajul vreunuia dintre bombardierele care pleacă de aici.

Poate. Dar nu vor pleca din ţara decât la primăvara viitoare. Spune-mi, de ce vrei să pleci?

E prea frig. O să îngheţ de tot. Sergentul rase.

Ma tem că va trebui să rabzi împreună cu noi, ceilalţi. Voi, ăştia din sud, sunteţi aşa de înfierbântaţi, adauga el, spre amuzamentul celorlalţi sergenţi.

129

Veni Crăciunul, şi, odată cu el, un crivat. Timp de două zile baza fu maturata de vânt şi de zăpada. Nu se vedea nimic la mai mult de câţiva metri în toate direcţiile. Oamenii se rătăceau pe drumul de la o baraca la alta. Ziua era ca noaptea. Când se opri crivatul, baza arata ca un peisaj alb, selenar, cu troiene mai înalte decât clădirile şi cratere care sclipeau în soare.

La clubul pentru cei înrolati voluntar se ridicase un pom de Crăciun, în jurul căruia oamenii se adunau, beau bere şi îşi aminteau trişti sărbătorile din alţi ani. Plictisit, Jim se apropie de pianul pe care, cu un deget, un caporal încerca o melodie. Abia când ajunse lângă pian, văzu ca cel care cânta era Ken.

Salut, spuse Jim. Momentul era stânjenitor.

Bună, răspunse Ken sec. Cam plictiseala. Jim aproba dând din cap.

Plus ca mie nici nu-mi place berea.

Îmi amintesc. Ai fost ocupat în ultima vreme? Ken îşi continua melodia intonata cu un deget.

Numai încercând să nu mor de frig.

Credeam că ai fost o dată în Alaska.

Dar de-atunci am fost şi la tropice, iar vremea rece nu pot să o sufăr.

De ce nu te transferi în Louisiana? Avem o bază noua acolo.

Cum?

Ken intona acum Imnul Marinei.

Păi, dacă vrei, pot sati aranjez cu sergentul de la Personal, îmi e prieten bun.

Chiar te rog.

O sal întreb mâine.

Mulţumesc.

Deşi incantat, Jim era totodată bănuitor. De ce era Ken atât de doritor sal ajute? Voia sal vadă plecat din Colorado?

În ziua următoare, îl întâlni pe sergentul Kerviński accidental, la biblioteca. Sergentul citea o revistă dedicata lumii filmului. 130

Buna, Jim, spuse acesta roşind. Am impresia ca azi suntem

amândoi intelectuali. Apropo, Ken mi-a spus că aţi vorbit despre Louisiana.

Da, recunoscu Jim, mirat. Nu ştiam că va cunoaşteţi.

A, da, surâse Kerviński. Chiar astaseara mergem să mâncam împreună în Springs. Nu vrei să mergi cu noi?

Întrebarea fusese pusă în aşa fel, încât era limpede ca ultimul lucru pe care că dorea Kerviński era ca Jim să accepte invitaţia.

Nu, mulţumesc. Nu astaseara. Ken e un tip de treabă.

Aşa e. Prima data l-am remarcat când voi doi eraţi prieteni, când abia venise aici, îţi aminteşti? O persoană atât de sincera.

Da. Da, e O.K.

Deodată, Jim începu să se înfurie. Făcu o pauză, în căutarea unei cai de aşi rani succesorul. Tot ce putu spune fu:

Din câte ştiu, urmează să se însoare curând. Kerviński era senin.

A, nu cred că exista vreun pericol imediat. Deocamdată se distrează mult prea bine. Şi apoi, e mai ieftin să cumperi lapte decât să ţii o vaca.

Jim îi arunca o privire încărcata de ura. Sergentul însă nu dădu niciun semn că ar fi receptat sentimentele lui.

Ştii că o să trimitem destul de mulţi oameni în Louisiana. În sfârşit, Jim pricepu.

Da, Ken o să încerce să facă în aşa fel încât să fiu unul dintre ei. Credeţi ca şi căpitanul Banks va fi de acord?

Sigur. Bineînţeles, ne va părea rău tuturor să te pierdem. Jim era stupefiat, încercarea lui cu Ken dăduse gres. A

lui Kerviński izbutise. Părea cu neputinţa şi totuşi ceva se întâmplase, iar acum amândoi ardeau de nerăbdare sal vadă plecat.

Mulţumesc, spuse şi ieşi din biblioteca nutrind gânduri ucigaşe.

Dar Jim nu fu transferat în Louisiana. În ziua de Anul Nou făcu o gripa. Se duse la spital, unde îl internară, cu o infecţie

131

streptococică a faringelui. Timp de câteva zile delira, torturat de amintiri, de cuvinte şi fraze pe care le repeta pana începu să înjure cu voce tare, răsucindu-se în pat. îl visa pe Bob, un Bob ameninţător, subtil schimbat, care fugea atunci când încerca sal atingă. Uneori între ei se afla răul; dar, când încerca să îl traverseze înot, era izbit de stancile ascuțite, în timp ce în urechi îi răsuna rasul dispreţuitor al lui Bob.

Alteori auzea glasul lui Shaw, care vorbea la nesfarsit despre dragoste, spunând aceleaşi vorbe în acelaşi fel, pana când Jim ajunse să ştie cum se va sfârşi o frază o dată ce auzise primul cuvânt. Dar nu putea în niciun fel opri vocea aceea, cu desăvârşire înnebunitoare.

Sau amintirile în care apărea mama, ţinându-l în braţe. Chipul nu-i mai era cenuşiu şi ridat, ci tânăr, aşa cum fusese pe vremea când era copil, la adăpost. Pe urma apărea tatăl sau, iar el aluneca din braţele mamei, şi tatăl îl bătea, în timp ce apa râului îi mugea în urechi.

Durerea din gât era ascuţita ca o lamă cercetătoare de cuţit, dublându-i coşmarurile. Rămase în această stare bântuita de vise un timp care i se păru nesfarsit, în a treia zi însă cronologic febra ceda şi visele dispărură, iar el se trezi intro dimineaţa, epuizat şi slăbit. Ce era mai rău trecuse.

Era intro camera mica a spitalului garnizoanei. Pe fereastra vedea munţii înzăpeziţi. Era conştient că e singur şi, timp de o clipă, se întreba dacă nu cumva era ultimul om rămas pe lume, apoi însă sunetul înăbuşit al unor voci îi readuse speranţa şi o soră intra în încăpere.

— Vad că ne simţim mai bine astăzi.

Îi lua pulsul şi îi baga un termometru în gură.

Ştii că ai fost bolnav serios câteva zile.

O spusese pe un ton acuzator, în timp ce îi scotea termometrul.

În sfârşit, normala. Ce-i drept, te-am cam îndopat cu sulfamida.

De când sunt aici?

Vocea îi era slaba şi, când vorbea, avea dureri. 132

Azi e a treia zi. Şi nu trebuie să vorbeşti. Doctorul va veni curând.

Puse un pahar cu apa lângă pat şi ieşi.

Doctorul era vesel, îi examina gâtul, dând din cap mulţumit.

Bun. Bun. În câteva săptămâni vei putea pleca.

Se părea că fusese foarte aproape de moarte. Nul surprindea. Avusese clipe, în delirul său, când ar fi murit bucuros.

În fine, cea fost mai rău a trecut. Dar s-ar putea să mai treacă vreo câteva săptămâni pana sa te poţi întoarce la activităţile tale.

Zilele treceau uşor şi plăcut. Era perioada cea mai confortabila din întreaga cariera militară a lui Jim. Citea reviste şi asculta aparatul de radio. După o vreme, fu transferat într-un salon cu alţi douăzeci de convalescenţi. Era perfect mulţumit de existenta aceasta, dar apoi

începură durerile, mai întâi genunchiul stâng, apoi în umărul stâng, dureri constante, ca de măsea cariata. După o serie de analize, doctorul se aşeza pe marginea patului şi începu să îi vorbească pe ton scăzut, pe când ceilalţi încercau să tragă cu urechea.

Eşti sigur ca n-ai mai avut dureri din astea până acum?

Nu, domnule, niciodată.

Întrebarea îi fusese pusă de cel puţin zece ori.

Atunci mă tem că ai ceea ce se cheamă o artrita reumatoidă, spuse doctorul oftand. Ai făcuto în armată.

Sanitarul îi pusese deja acelaşi diagnostic, aşa că era pregătit pentru acest verdict. Chiar şi aşa însă, reuşi să adopte o mina uimită.

E grav, domnule?

Nu, în faza asta nu e. Va fi dureroasa. Nu se ştie prea mult despre artrite, dar sunt gata să pun pariu ca infecţia din gât a avut un amestec aici. Vei fi trimis intro zona cu clima calda, uscata. N-o să te însănătoşeasca, desigur, dar măcar o să te simţi mai bine. Pe urma probabil ca or să te lase la vatra, cu o pensie, pentru ca deja la radiografie se văd depozitele de calciu şi asta ti să întâmplat când îţi serveai tara în timp de război; aşa ca de aici înainte te aşteptata vremuri grele.

133

Unde or să mă trimită, domnule?

În desertul Californiei, poate în Arkansas sau Arizona. O să te anunţam.

Doctorul se ridica încet în picioare.

Am şi eu acelaşi lucru, spuse el chicotind. Poate or să mă lase şi pe mine la vatra.

Pleca, lăsândul pe Jim să se întrebe dacă mai exista cineva pe lume care să-i fie la fel de simpatic ca acest doctor.

Te trimit de aici? îl întreba un soldat negru din patul vecin.

Jim înclina din cap, încercând să îşi ascundă satisfacţia.

Ce bafta ai! Tare mi-ar plăcea să mă trimită şi pe mine, oriunde.

E greu.

Negrul începu să-i vorbească despre intoleranta şi discriminare. Era convins ca, nici dacă murea, doctorii albi nu aveau sal îngrijească aşa cum trebuie. Spre exemplu, îi înşira o poveste lunga despre un negru care se dusese de câteva ori la doctor cu o durere de spate, iar doctorul îi spusese că nu are nimic, într-o zi, când soldatul şedea în

sala de aşteptare şi asistenta intrase în cabinet să îl anunţe pe doctor că este acolo, îl auzise clar pe medic spunând: Bine, trimitel pe ţigan înăuntru. Medici albi erau intoleranţi şi rasisti. Asta ştia toată lumea. Dar intro buna zi.

Pe când negrul îi vorbea despre nenorocirile rasei sale, Jim nu se gândea decât la propria sa fericire. De mult renunţase la ideea de a fi trimis în misiune. Din câte auzise, nu era cu nimic mai interesant decât serviciul în State. Acum abia aştepta să iasă din armata. Nu fusese de niciun folos în război. Curând avea să fie liber. Până atunci, gândul la aşteptata eliberare îl făcea să dorească să restabileasca legăturile cu aceia care însemnaseră ceva pentru el. împrumuta nişte hârtie de la soldatul negru şi încet, cu grijă, cu caligrafia sa copilăreasca, începu să îşi scrie scrisorile, de care se folosea ca de o plasa în care dorea să îşi recaptureze trecutul.

OPT

RONALD SHAW ERA OBOSIT şi în plus avea o durere inconfortabila în zona duodenului, despre care era convins că e un ulcer, dacă nu cancer, îşi vedea moartea cu ochii, cu lumini estetice, fotografii şi muzica de Brahms ca fundal sonor. Urma o trecere lenta către cortegiul funerar care străbătea Beverly Hills, urmat de fete înlăcrimate, cu carnetele de autografe în mâini.

Cu lacrimi în ochi, Shaw se întoarse spre oaza înverzita a BelAirului. Avusese o zi proastă la studiouri. Noul regizor îi displăcea, iar rolul era detestabil. Pentru prima dată era în umbra actriţei principale. Ar fi vrut sal şi refuzat, sau măcar să fi cerut să fie rescris, sau să se fi retras din viaţa artistica înainte de a muri de epuizare şi de cancer. Soarele vesel, strălucitor, nu făcea decât să înrăutateasca lucrurile; poate avea să facă o insolaţie.

Dar casa era răcoroasa. Scoase un mic suspin de uşurare, în timp ce majordomul îi ţinea uşa deschisa ca să intre.

O zi proastă, domnule? Majordomul era compătimitor.

Oribila.

Shaw îşi lua scrisorile şi se îndrepta spre piscina, unde făcea plaja George. George era un marinar din Wisconsin, cu parul atât de blond, că părea alb. Locuia împreună cu Shaw de o săptămână. Peste încă o săptămână urma să se întoarcă pe mare. Şi apoi? se întreba Shaw amar.

Salut, Ronnie, spuse băiatul, ridicându-se inrrun cot. Cum e la

ocna?

135

Groaznic, zise Shaw şi se aşeza pe marginea piscinei. Regizorul e un evreu de profesie, scârbos şi fără talent.

În ultima vreme, începuse să facă tot mai multe remarci antisemite, care mai degrabă îi amuzau decât să îi jignească pe cei din jurul său.

Am impresia ca unii dintre ei sunt cam scârboşi. George era un tânăr cu o natură fericita, care credea tot ce i se spunea. Shaw îi răvăşi leneş părul blond. Se cunoscuseră într-un bar din Hollywood, începuse să frecventeze barurile, o plăcere periculoasa, dar se plictisea şi nu mai avea linişte, conştient pana la morbiditate de timpul care trecea, de parul tot mai cărunt sub vopsea, de stomacul bolnav şi de viaţa care era pe sfârşite, deşi abia trecuse de patruzeci de ani. De ce? Hotarase ca trăia prea intens; cariera îl acaparase complet şi, desigur, fusese ghinionist în dragoste, înşelat şi trădat.

George se întinse la loc pe marginea piscinei, în timp ce Shaw îşi citea corespondenta. Deschise scrisoarea lui Jim. Scrisul nu îi era cunoscut şi de aceea, la început, crezu că e scrisoarea unei admiratoare. Apoi văzu că era semnata destul de oficial Jim Willard. Era incantat, flatat, bănuitor: dacă Jim voia bani, dăduse gres. Va fi răzbunarea lui Shaw, dar şi o lecţie pentru Jim, care abandonase o fiinţa umană adevărata de dragul unui scriitor egoist. Fu relativ dezamăgit să constate ca scrisoarea era prietenoasa, şi atât.

Îi scria că se afla într-un spital al armatei, dar că nu mai este bolnav. Spera să fie lăsat la vatra curând şi ar fi vrut sal revadă. Era o scrisoare neobişnuita, dar nu şi pentru Jim. El fusese întotdeauna un tip direct. Pe Shaw îl trecu deodată fiorul unei amintiri senzuale. Apoi observa ca George îl urmăreşte.

Ceai primit? îl întreba el. O admiratoare? Shaw surâse visător.

Nu, de la un puşti pe care l-am cunoscut odată, Jim Willard. Tiam arătat fotografia lui.

Ce s-a ales de el?

A intrat în armată, minţi Shaw destul de veridic, îmi scrie adesea. Presupun ca încă mă mai iubeşte, sau cel puţin 136

aşa declara. Dar eu nu mai simt nimic pentru el. Nu-i aşa că e ciudat?

George dădu din cap, impresionat. Shaw îl trimise în pavilion,

să-i aducă ceva de băut. În timp ce soarele de după-amiaza îi lumina chipul şi vântul parfumat îl răcorea, nefericirea se preschimba intro detaşare nu tocmai neplăcuta. Era cu desăvârşire singur pe lume. Gândul îl incita. Desigur, o avea pe mama lui, la Baltimore, şi câţiva prieteni la studiouri, ca şi milioanele de oameni care auziseră despre el și care ar fi fost incantaţi să îi fie prieteni; dar, după ce cucerise o lume întreaga, rămăsese tot singur. Acum îşi dădea seama că exista ceva măreţ în a fi un prizonier al celebrităţii. Lasa o lumina trista sa îi inunde privirea. Ce risipă, își spuse contemplând incapacitatea celorlalţi de a răspunde iubirii pe care o avea de dăruit. Nimeni nu putea egala intensitatea ei. Şedea împăcat, cu soarele vestului bătându-i în ochi, o figura tragica.

George se apropie cu cele două pahare.

Poftim.

Îi întinse băutura lui Shaw.

Îţi e bine, Ronnie?

A, da, mulţumesc.

Ginul era rece. Pe neaşteptate, stomacul îi fu cuprins de un spasm. O clipă se lasa cuprins de panică. Apoi însă râgâi și durerea dispăru; nu erau decât nişte gaze.

Domnul Willard era pe moarte, iar doamna Willard ar fi vrut să se sfârșească mai repede. Se părea ca anii de proasta dispoziţie permanenta îi distruseseră ficatul și îi slabiseră inima. Doctorii nu mai puteau alunga durerea decât cu mari doze de morfina.

Doamna Willard făcu o grimasă, intrând în camera bolnavului; mirosul medicamentelor şi al morţii era insuportabil. Domnul Willard zăcea întins pe spate, respirând cu zgomot. Chipul îi era galben și căzut, iar gura, altădată dominatoare, îi atârna deschisă. Ochii îi erau ca două bucăţi de sticla cenuşie din cauza morfinei.

137

Tu eşti, Bess? Glasul îi suna răgușit.

Da, draga. Cum te simţi? îi aranja pernele.

Mai bine. Doctorul zice că sunt mai bine.

În seara precedenta, doctorul îi spusese doamnei Willard ca soţul ei nu mai avea mai mult de o săptămână de trăit.

Ştiu. Mi-a spus și mie la fel.

O să mă pun pe picioare curând.

Domnul Willard nu voia să recunoască nici fata de el însuşi că

era pe moarte. Ceru vesti de la tribunal.

Se descurca, draga. Domnul Perkins îţi ţine locul până te faci bine şi poţi să te întorci la lucru.

Perkins e un tâmpit, spuse domnul Willard.

Dar sunt convinsă că face tot ce poate. La urma urmelor, doar îţi ţine locul.

Domnul Willard mârâi și închise ochii. Soţia sa privi rece la chipul gălbejit, uscat, întrebându-se unde oare era poliţa de asigurare. Nu reușise să o găsească nicăieri în casa, dar desigur că se menţiona în testament, care era depozitat în biroul avocatului. Cu ochii închişi, domnul Willard părea să fi adormit. Ieşi din încăpere.

Pe jos, în hol, stăteau câteva scrisori. Se apleca, gemand, să le ridice. Pe măsură ce îmbătrânea, îi venea tot mai greu să se îndoaie de șale. În clipa următoare însă uita de durere: una dintre scrisori era de la Jim.

O citi încet. Era în spital, ceea ce o alarma, dar o asigura ca acum se simte bine și că urmează să iasă în curând din armata. Promitea sa vina sa o vadă de îndată ce se elibera. Inima începu să-i bată mai tare.

Se gândi la fiul sau cel mare şi se întreba ce mai simţea pentru el după o despărţire atât de lunga, în cea mai mare parte fără niciun fel de comunicare.

Nul voise plecat de acasă, în noaptea în care plecase, plansese, deşi înţelegea ca băiatul nu mai putea locui în aceeaşi casă cu tatăl său. În felul ei tăcut, doamna Willard își del38

testase soţul încă din prima zi a căsniciei lor. În timpul discuţiilor din familie ţinuse cu Jim, dorind să îi poată spune că era de acord cu el, dar ca amândoi trebuiau să rabde lucrurile care nu mai puteau fi schimbate. Din păcate, nu-i spusese toate astea niciodată şi, pentru ca nu o făcuse, Jim plecase deacasa. Acum, desigur, era prea târziu. Jim nu-i va mai aparţine niciodată. Ar fi vrut să plângă, dar nu putea.

Stătea dreapta, cu scrisoarea în mână, întrebându-se ce se alesese din viaţa ei. Curând avea să fie singura, fără măcar un soţ pe care să îl urasca în ultimii ani de viaţă. Unde se duseseră toţi anii şi toate speranţele? îşi planse de milă, dar numai timp de o clipă. La urma urmelor, Came şi soţul ei locuiau în apropiere, la fel ca şi John, o dată ce va ieşi avocat.

Gândul întoarcerii lui Jim o înveseli considerabil. Se întreba cum

mai arata acum, că era bărbat în toată firea. Nu avea nicio idee, în afara unei fotografii dintr-o revistă pe care o aratase tuturor, lăsând impresia ca Jim era un adevărat star de cinema, impresie pe care nu se ostenise niciodată să o corecteze.

Doamna Willard continua sa viseze mulţumita la viitor. Ştia vreo două sau trei fete care ar fi putut fi sotii bune pentru Jim, dispuse să îl împartă cu mama lui. Cât despre un loc de muncă, putea prelua postul de instructor de educaţie fizica la liceu. Cunoştea ea destui politicieni care să îi faciliteze acest lucru. Da, viitorul putea fi frumos, hotărî lăsând scrisoarea deoparte şi întorcându-se în camera bolnavului, pe care îl găsi cu ochii deschişi. Privea ţinta în tavan.

Am primit o scrisoare de la Jim.

Ce zice?

A fost în spital nu e grav şi crede că va fi lăsat curând la vatra. Pe urma vrea să vină acasă.

Lefter, pesemne.

Domnul Willard se încrunta o secunda; era atât de slăbit, încât nici să se încrunte nu putea, prea multă vreme.

Ma întreb ce-o să facă după ce iese. Nu poate să se joace aşa la nesfarsit.

139

M-am gândit ca poate saşi ia o slujbă la liceu. As. am putea să-i facem rost de ceva, nu crezi? Sunt sigură ca judecătorul Claypoole o să se bucure să aranjeze ceva.

Mâinile scheletice ale domnului Willard mototolira cearşaful.

Cati ani are băiatul acum? Doamna Willard se gândi o secunda.

Douăzeci şi doi în aprilie viitor.

A crescut, spuse domnul Willard mohorat.

Da. Doamna Willard era incantata. Jim o să aibă grijă de ea. A crescut.

Nu pricep ce treaba are să umble creanga.

Dar experienţa o să-i folosească, şi ştii ce se spune despre buruiana sălbatica.

Domnul Willard închise ochii. Conversaţia îl obosea. Doamna Willard cobori în bucătărie, unde o găsi pe Carrie.

Ce face, mama?

E pe sfârşite. Câteva zile, cel mult. Slava cerului, nu are dureri.

Într-adevăr, trebuie să fim recunoscători.

Dintre ei toţi, Came era singura cu adevărat trista la gândul morţii apropiate a tatălui său. Tinuseră unul la altul. Dar tristeţea ei era oarecum atenuata de faptul că era însărcinata. Dintotdeauna plinuta, Carrie era acum de-a dreptul rotunda, mulţumita, arătând exact aşa cum era: o gospodina satisfăcuta, care îşi iubea soţul. Doamna Willard îi întinse scrisoarea de la Jim.

Carrie se arata incantata.

Sper să se întoarcă sa locuiască aici!

Şi eu.

Ma întreb cum mai arata.

O să aflăm când o salvedem. Cred că ar fi mai bine să te duci salvezi pe tata acum.

Carrie ieşi din bucătărie, iar doamna Willard se apuca de făcut supa pentru soţul său. Moartea lui avea să îi aducă o mare uşurare. Se întreba intro doară dacă nu va fi lăsat pol40

lita de asigurare la prietenul său, judecătorul Claypoole. Dar, desigur, vor afla totul din testament.

Londra era umeda şi rece. În timp ce trecea pe lângă Palatul St. James, în drumul către hotelul sau din Mount Street, Sullivan se simţea deprimat.

Luase cina cu H.G. Wells, pe care îl admira măcar ca persoana, dacă nu ca scriitor. Seara decursese plăcut; domnul Wells fusese în formă. Dar Sullivan era oarecum iritat de faptul ca acest mare om nu numai că nu-i citise niciuna dintre cărţi, dar nici măcar nu auzise de el. Sigur, Wells era bătrân, dar chiar şi aşa, era neplăcut, pentru că îi amintea de eşecul lui în plan literar.

Noaptea era întunecoasa, iar camuflajul o făcea şi mai întunecoasa. Pe străzi sufla un vânt rece. Tremurând, îşi încheie trenciul la gât. Când va ajunge la hotel, avea să bea ceva tare la bar, chiar dacă asta însemna să dea de Amelia, care era acum la Londra. Agresiva, vesela, dornica să lase trecutului ce era al lui, fosta sa sotie era insuportabil de plină de viaţă.

Sigur, uiteo, înalta şi neîngrijita, tronând în barul hotelului, înconjurata de un grup de corespondenţi de război ea însăşi făcea acelaşi lucru pentru o revistă cu orientare de stânga.

Paul, dragul meu, vinoncoace! Se supuse.

Ceilalţi îl salutara plini de respect. Măcar ei ştiau că e scriitor. Romancierii îi impresionau, chiar dacă nu luau prea în serios

activitatea lui jurnalistica, lucru pentru care nici măcar nu-i putea condamna.

Strânse mâinile celor de la masă. Îi cunoştea din auzite pe toţi. Aceia care nu erau stalinisti erau criptotrotkisti. Sullivan era apolitic. Dar Amelia era angajata total. Vorbea iute, apărândusi rolul de lider al grupului.

Paul e un drăguţ. Serios, întotdeauna am fost de părere că trebuie să ne purtam frumos cu foştii soţi, nu sunteţi de acord?

Întrebarea fusese pusă, dar nimeni nu-i răspunse.

141

Părerea mea e ca, dacă e să fim civilizaţi, trebuie să primim eşecul fără ranchiuna, în căsnicie sau în orice altceva, poate cu excepţia politicii. Era puţin ameţita. Nu vi se pare ca suna puţin ca cinicul acela adorabil, La Rochefoucauld? Totul suna ca el!

Rase tare, apoi se întoarse spre Sullivan.

Undeai fost astaseara?

Am luat cina cu H.G. Wells.

Câştigase repriza aceasta. Imediat, toată lumea vru să ştie amănunte despre Wells şi, o clipă, Amelia înceta sa mai fie centrul atenţiei; chiar şi atunci când ceru cu voce tare ceva de băut pentru fostul ei soţ, ochii rămaseră aţintiţi asupra lui.

A fost foarte plăcut. Am discutat mai mult despre literatura, îmi citise una dintre cărţi, ceea ce mă flatat. Nu ştiu dacă i-a plăcut, dar chiar şi aşa.

Poftim, Paul, spuse Amelia, întinzându-i un pahar. Lua o înghiţitură, iar ea umplu clipa de tăcere.

Cred, spuse întregii adunări, că vor mai trece ani până când Anglia va avea din nou un guvern laburist. Echipa Churchilllliveden e prea bine înfipta şi, fie vorba între noi, nu mas mira deloc dacă ar crea un fel de dictatura care să nu mai poată fi răsturnata decât printr-o revoluţie, şi ştiţi cât le ia englezilor ca să se revolte, indiferent pentru ce! Natie de masochisti.

Paul constata cu surprindere ca oamenii erau în stare să o ia în serios pe Amelia. Nici el nu-şi prea putea permite să-i critice: fusese căsătorit cu ea. Dar, când o cunoscuse el, era altfel. O fată tăcuta, gânditoare, care îl adorase pana când aflase ca o relaţie fizica între ei era imposibila. Apoi, într-o mişcare defensiva, devenise masculina şi agresiva. Era vina lui, ştia, sau cel puţin a felului lui de a fi, iar femeia

cu tupeu din fata lui era ceea ce rezultase. Oare nimic no să-i reuşească, niciodată?

Sullivan îşi termina băutura şi se ridica.

Te rog să mă scuzi, Amelia, dar trebuie să chiulesc de la restul orei.

142

O spusese politicos, dar constata mulţumit ca încă mai putea să o facă să sufere. Se oprise în mijlocul propoziţiei, ca un disc de pe care se ridicase acul. Îşi lua rămas-bun de la ceilalţi corespondenţi şi ieşi din bar. Pe când intra în holul hotelului, o auzi reluând.

Îşi ridica corespondenta de la recepţie şi lua ascensorul către camera sa, cu speranţa ca somnul nu-i va fi întrerupt de vreun raid aerian. Era ostenit. Abia când se baga în pat observa scrisoarea lui Jim pe noptiera. O citi de două ori, dezamăgit şi incantat în aceeaşi măsura. Jim urma să fie lăsat la vatra în curând şi dorea să îl vadă. Atât. Nimic despre Maria, însemna ca legătura lor va continua, dacă era vreo legătura? în lunile de când era în Anglia, se gândise adesea la Jim, îl visase, îl dorise. Ar fi putut-o lua de la capăt? Aceasta era întrebarea.

Adormi abia spre dimineaţa. Toată noaptea aceasta lunga se gândise la cărţile pe care le scrisese, ceea ce îl umpluse de tristeţe. Nu reuşise în nimic. Nu avea un iubit, nu avea familie, iar H.G. Wells nici nu auzise de el. Apoi însă, pe măsură ce i se făcea somn, se mai consola. La urma urmelor, era încă tânăr şi mai avea timp pentru a scrie o capodoperă, ca şi pentru al recâştiga pe Jim. Pana arunci, primul lucru pe care avea sal facă dimineaţa va fi să-i trimită domnului Wells unul dintre romanele sale, cu autograf.

Scrisoarea lui Jim o întrista pe Maria şi o făcu să se simtă oarecum stingherita. Fusese o proastă sa iubească un copil incapabil să-i răspundă la fel. Meritase să sufere, ceea ce şi făcuse, o vreme. Acum nu mai dorea decât legături cu bărbaţi normali, fără obligaţii complicate.

La New York, în ciuda austerităţii datorate războiului, lua adesea masa în oraş, cunoştea străini, făcea dragoste. Aflata în continua mişcare, încetase să se mai considere un personaj tragic. Şi acum, aceasta scrisoare neaşteptata îi amintea de vacanta stranie, umilitoare, petrecută la Yucatán împreună cu un băieţandru şi cu iubitul lui. Era la o vârsta la care

nu-i făcea plăcere să i se amintească vechile înfrângeri, în acelaşi timp însă, îi părea rău pentru Jim. Mai exact, faptul că se întorcea către ea nu era oare o dovadă a propriei ei puteri? Şi a maturităţii ei, faptul că îl putea accepta ca prieten? Da, îi va scrie. Se vor întâlni când el va veni la New York. La urma urmelor, nu avea de ce să se teamă, după cum nu avea ce pierde. Ce era mai rău trecuse.

Toată lumea era de acord ca Bob Ford arata foarte chipeş în uniforma Marinei Comerciale. Ofiţer secund pe o navă de tip Liberty, dintre toţi tinerii care plecaseră din oraşul sau era considerat cel mai norocos. Desigur, marina comerciala nu era acelaşi lucru cu armata, sau cu marina militară, dar era o realizare să fii făcut ofiţer secund la nici douăzeci şi cinci de ani. Întoarcerea acasă se transforma într-un mic triumf chiar dacă, în sensul propriu al cuvântului, pentru el nu mai exista acasă de când tatăl sau fusese internat la azilul pentru boli mintale, cu un an înainte, iar casa familiei fusese transformată în pensiune. Dar noul proprietar era dispus să-i închirieze vechea lui camera la jumătate de preţ, unde își petrecu cele două săptămâni ale permisiei, timp în care îi făcu curte lui Sally Mergendahl, motivul revenirii sale. Își scriseseră timp de cinci ani. În acest timp, Sally se transformase intro femeie drăguţa, tăcuta şi acum cuminte, încă de când era mica își pusese în cap să se mărite cu Bob, şi nimic nu o putuse face să se răzgândească. Acum răbdarea îi era răsplătita, intro seara, pe când o conducea acasă de la film, Bob aduse vorba despre căsătorie.

Eşti sigur că vrei să te însori? Ai să poţi să fii şi marinar, şi soţ?

Bob o privi. Stăteau sub un ulm înalt; chipul lui era în umbra, al ei luminat de un felinar în apropiere.

Sunt sigur că vreau să mă căsătoresc cu tine. Dar iubesc marea. E singurul lucru pe care îl ştiu.

Am vorbit cu tata, spuse Sally încet, şi el zice că te-ai putea descurca foarte bine în asigurări, ca el, și că e păcat ca 144

cineva cu o personalitate ca a ta a fost plecat pe mare, când ai fi putut să vinzi asigurări, împreună cu el, ca partener.

Crezi că o să-mi ofere o slujbă după război? Sally înclina din cap. Câştigase bătălia.

Atunci, dacă nu ai nimic împotrivă, hai să ne căsătorim chiar acum.

Cred, spuse Sally Mergendahl, cred că e o idee foarte bună.

Dimineaţa nunţii era una de duminica. Clopotele băteau şi cei mai mulţi dormeau o oră în plus. Dar Bob se trezi devreme. Se bărbieri atent, îşi puse uniforma cea mai nouă şi cobori la micul dejun. Proprietăreasa era extaziata.

Ce zi minunata pentru o nuntă! Deşi, pentru ca să te însori, orice zi e bună. Am făcut clatite. Pentru aşa ceva, nu e nimic mai bun ca un stomac plin. A, apropo, ai o scrisoare. A venit de vineri, dar, în entuziasmul momentului, am uitat de ea. Îmi pare rău. Îţi e adresata prin bunăvoinţa bătrânului Ford, ceea ce înseamnă că e de la cineva care nu e din oraş. Hai, pofta bună. Ne vedem la biserică. Nu vreau să pierd aşa ceva pentru nimic în lume.

Bob deschise scrisoarea lui Jim. Fu mirat să primească vesti de la el după atâţia ani de zile; îi era şi puţin ruşine că nu-i răspunsese la scrisorile dinainte. Sally îi acaparase puţinul talent pentru corespondenta.

Scrisoarea era simpla. Jim avea să părăsească armata şi spera sal vadă pe Bob curând, poate la New York. Atât. Ceva îl zgândărea pe Bob, pe când mototolea hârtia. Se încrunta şi încerca saşi amintească. Dar în mintea lui nu era decât un gol. Arunca scrisoarea drept în coşul cu gunoi şi îşi jura să-i răspundă lui Jim imediat ce se va întoarce la navă.

NOUA

JIM NU FU LĂSAT LA VATRA IMEDIAT, ci trimis la un spital din San Fernando Valley, în California, pentru tratament sub observaţie. Sub soarele californian, starea sa se îmbunătăţi dar, pentru ca acum era nerăbdător să scape de armata, nu le spuse doctorilor nimic, ci continua sa şchioapete distins.

Mergea adesea la Hollywood, dar nul văzuse pe Shaw, pentru ca nu primise niciun răspuns la scrisoarea sa; presupuse ca acesta trăia în continuare cu Peter şi nul interesa o, reconciliere. Se întâlni însă cu regizorul numit Cu, într-un bar, aşezat mult prea aproape de un marinar, beat. Zarindul pe Jim, Cu striga:

— Să fiu al naibii dacă asta nu-i tenismanul!

Era exuberant.

Şi ce se mai aude? Tot în uniforma aia de dur eşti? Te-ai întâlnit cu Amantul Americii?

Nu, nu încă.

Unde eşti acum? Jim îi spuse.

În spital? Ceai păţit, un sancru purpuriu? Temuta boala căreia nimeni nu îndrăzneşte să-i spună pe nume?

Nu, artrita.

Grav?

Nu foarte.

Atunci hai să bem pe chestia asta. Jim clatina din cap.

146

Nu beau.

Dar o să beau eu. Cu îşi comanda un gin.

Şi de ce nu te-ai dus salvezi pe Shaw?

Pentru că am impresia că nu vrea să mă vadă. Ma înşel? Regizorul lua o sorbitura din paharul proaspăt umplut şi se şterse la gura cu o labă păroasă.

Ah, ştii cum e Shaw, un circar. Cine a venit după tine, ca numi mai amintesc?

Peter, era actor.

A, ăla, comenta cu radiind maliţios. Ei, pentru ruptura dintre ei mă simt răspunzător, într-un fel. I-am dat pustiului un rol într-un film şi, surprinzător, a fost chiar bun. Aşa ca studiourile iau oferit un contract, el la acceptat şi i-a dat cu piciorul lui Shaw, căruia îi aparţinuse iniţial ideea rolului. Nu-i caraghios? Dar zău dacal condamn. La urma urmelor, nici măcar nu era homosexual, în clipa asta sta cu o rufa, la Malibu. I-am văzut cu ochii mei azi după-amiaza, pe plajă.

Cinei cu Shaw acum?

Povestea lui Peter nul surprindea prea tare.

Toţi. Nimeni. Bate barurile, iar cei de la studiouri sunt alarmaţi ca dracu'. Şi. apropo, vrea să intre în marina militară. Ceea ce e într-adevăr ridicol!

Dar credeam ca persoana lui e prea preţioasa pentru aşa ceva.

Cu chicoti.

Dacă vrei să faci filme, trebuie să intri în armată. Va fi făcut ofiţer şi trimis în misiune, probabil în Honolulu, unde o să-i facem o grămada de poze între soldaţi şi, pe urmă, dacă nul închid pentru viol în rândurile personalului, o să se întoarcă acasă cu câteva decoraţii şi un contract nou cu studiourile, în ultimele luni a muncit mult, aşa ca, pe perioada în care va fi plecat, pe piaţa vor fi destule filme cu Ronald Shaw. Idioţii nu vor fi lăsaţi sal uite.

Când vrea să plece?

De îndată ce Marina primeşte verde de la cei de la *Life.*
147
Bun aranjament.
Barmanul se îndrepta ameninţător către el: nebautorii nu erau prea bine văzuţi aici.
Bine, ne mai vedem.
Nu vrei să-mi faci o vizita diseară? începu Cu. Nu, mulţumesc.
Cum vrei.
Viaţa din spital era o plăcere după cea din Colorado, iar Jim se bucura de ea din plin. Pentru prima dată după doi ani, juca tenis. Lua în greutate şi, în curând, boala rămase doar un coşmar abia amintit, ca şi diminetile albe şi reci din desertul Colorado.
În aprilie, primi o scrisoare de la mama sa, cu vestea ca tatăl lui murise. Nu simţea niciun regret. Aproape ca, dimpotrivă, odată cu ura care se sfârşea, i se ridicase o greutate de pe suflet.
Şedea în bătaia soarelui şi privea pajiştea verde pe care se plimbau pacienţii îmbrăcaţi în halatele maronii ale armatei, în lumina soarelui, moartea părea o imposibilitate. Dar Jim se întreba cum o fi. El însuşi fusese aproape de moarte, dar nu-şi amintea nimic. Acum, sub razele de soare, se gândea la moarte şi la tatăl său. Nu credea în rai şi nici în iad, şi i se părea improbabil să existe un astfel de loc pentru cei buni, cu atât mai mult cu cât nimeni nu ştia sigur ce înseamnă să fii bun sau cum ar putea arata un asemenea loc. Dar *ce* se întâmpla? Ideea nimicului îl înspăimânta, iar moartea probabil asta era: lipsa oamenilor, a pământului, a luminii, a timpului, lipsa totala, îşi privi mana. Era bronzata, pătrata, acoperita cu peri fini, aurii, îşi închipui cum va arata aceasta mana când va fi moarta: moale, palida, transformându-se încet în ţărână. Vreme îndelungată se uita la mana care avea să fie într-o zi tarana. Descompunere şi nimic, acesta era viitorul, îl cuprinse fiorul rece al unei spaime animalice. Trebuie să existe o modalitate de a păcăli tarana care îi trăgea pe oameni înapoi la ea, ca un magnet. 148
Dar, în ciuda eforturilor a zece mii de generaţii, magnetul rămânea triumfător şi, mai devreme sau mai târziu, şi amintirile sale se vor revărsa în pământ. Desigur, tarana în care se va fi transformat va fi absorbita de alte organisme vii şi astfel, intro oarecare măsura, el va exista din nou, chiar dacă niciodată în forma în care exista acum.
Soarele fierbinte îl încălzea. Sângele îi curgea mai repede în vine.

Era conştient de plinatatea vieţii. Exista în prezent. Era destul. Şi poate, în anii care vor veni, avea să aibă o nouă revelaţie, una care sal ajute să eludeze cumva nimicul.

În mai, Jim apăru în faţa comisiei medicale. Şi, pentru ca radiografiile arătau depuneri minerale pe încheietura genunchiului stâng, comisia hotărî ca James Willard să fie lăsat la vatra din Armata Statelor Unite, cu o pensie de boala. Spre incantarea sa, reuşise. Cu toate hârtiile în ordine, primi un bilet de tren pentru New York. În tren, citi în ziar ca Ronald Shaw, actorul, să înrolat în marina militară.

Ajuns la New York, Jim îşi închirie o cameră pe Charles Street, în Greenwich Village, şi începu să îşi caute o slujbă. După o vreme găsi ceea ce cauta. Langa East River era un loc viran ce fusese transformat în baza cu terenuri de tenis. Aici, Jim îl cunoscu pe Wilbur Gray care, împreună cu partenerul său, Isaac Globe, era proprietarul terenurilor. La un moment dat, pe locul respectiv avea să fie ridicata o clădire dar, după cate spunea domnul Globe, aceasta avea să fie abia peste cinci ani. Până atunci, afacerile mergeau excelent.

Jim vizita terenurile zilnic. Se împrieteni cu Gray şi cu Globe, în cele din urmă, se oferi să cumpere o parte din afacere şi să fie în acelaşi timp instructor. După o serie lungă de întâlniri şi nenumărate registre răsfoite, cei doi, care nu se pricepeau deloc la tenis, hotărârea sal ia ca partener pe Jim, care nu se pricepea deloc la afaceri.

Jim lucra restul anului, dând lecţii în zilele frumoase. Şi pentru ca în vara şi toamna aceea fuseseră foarte multe asemenea zile, câştiga bani frumoşi. Nu se întâlnea decât foarte

149

rar cu partenerii săi în afara serviciului. Amândoi erau capi de familie devotaţi, fără vreun interes pentru lumea din afară. Ca şi el, de altfel, atunci când lucra. Nu se întâlni cu nimeni. O suna totuşi pe Maria Verlaine o dată, la hotel, dar numele ei nu figura în registru.

Intro după-amiaza de iarna, pe Fifth Avenue, Jim îl văzu pe locotenentul Shaw uitându-se melancolic în vitrina cu jucării a unui magazin.

Ronnie!

7 Jim!

Îşi strânseră mâinile cu căldura. Shaw fusese plecat pe mare. Acum era în permisie şi stătea la hotelul Harding. Jim voia sa bea ceva? Voia.

Apartamentul de la Harding era spaţios, cu oglinzi rococo şi mobila graţioasa, cu încrustatii aurii. Shaw comanda o sticlă de scotch şi apoi rămaseră privindu-se, neştiind cum să înceapă, în fine, Shaw constată că trecuse ceva vreme de când nu se mai văzuseră. Jim aproba. Apoi conversaţia stagna multă vreme, pana când Shaw întreba:

Locuieşti singur? Jim înclina din cap.

Am lucrat mult toată vara. Nu mai cunosc pe nimeni.

E mult mai bine când nu te legi de cineva. Mie, unul, îmi e mai bine. În mod ideal, sigur ca o legătura e cel mai bun lucru, dar câţi oameni sunt într-adevăr capabili să simtă ceva? Practic, niciunul.

Jim puse capăt litaniei atât de cunoscute.

Cum e în marina? Shaw ridica din umeri.

Trebuie să fiu atent. Dar asta am făcut întotdeauna. Apropo, ce faci disearǎ? Am fost invitat la o petrecere pentru homosexuali, foarte şic. Te iau. Ar putea fi intrarea ta în societatea newyorkeza. O să fie acolo toată lumea importanta.

Jim era surprins să constate cât de puţina atenţie acorda Shaw aparentelor. Pe vremuri n-ar fi mers la o asemenea petrecere nici mort. Acum însă era indiferent, ba chiar sfidător. 150

Petrecerea era organizata de Nicholas J. Rolloson, moştenitorul unei celebre averi americane. Rolly, cum era cunoscut, avea două pasiuni: arta moderna şi militaria. Ambele foarte bine reprezentate în apartamentul sau cu vedere spre Central Park. Pe pereţii de un alb imaculat atârnau picturi de Chagall şi Dufy. Lucrări mobile se învârteau agăţate de tavan. Un imens nud de Henry Moore domina un capăt al salonului alungit, în care cel puţin un scaun semăna cu un armadillo deformat. Prin încăperi bântuia o întreaga companie de soldaţi şi marinari, impresionaţi de mediu, dacă nu de Rolly şi de prietenii lui, care le erau familiari.

La intrarea lui Shaw se aşternu liniştea. Deşi în jur mai erau şi alte celebrităţi, pictori, scriitori, compozitori, sportivi şi chiar un membru în Congres, Shaw era cel mai fascinant. Privirile celorlalţi îi urmăreau toate mişcările. Aici, el era o legendă vie, ceea ce îl făcea pe deplin fericit.

Rolly îi întâmpina entuziast. Purta un sacou stacojiu cu blazon. Când se mişca, pieptul îi salta sub cămaşa de mătase de un galben pal. Palmele îi erau, în mod previzibil, umede.

Dragii mei, ce drăguţ din partea voastră sa veniţi! M-am temut

ca n-o să vii, Ronnie, şi aş fi murit de disperare. Acum însă, seara aceasta e perfecta, absolut perfecta. Vino cu mine. Toată lumea moare de nerăbdare să te cunoască.

Shaw se îndepărta, iar Jim rămase singur. Un chelner îi aduse un *martini.* Cu cocteilul în mână, porni în explorare, uşor excitat de prezenta tuturor acestor soldaţi, înrolati în armata lui Rolloson.

Într-un colţ al sufrageriei fu abordat de un bărbat efeminat, cu peruca.

Hai încoace, iubitule. Intra în grup.

Pentru că nu avea de ales, Jim se aşeza pe o sofa, între peruca şi o pereche de ochelari cu lentile bifocale, în faţa lor şedeau un bărbat cărunt şi un tânăr chel. Erau adânciţi intro discuţie, şi atât căruntul, cât şi ochelarii se aratara iritaţi de întrerupere.

Ai venit cu Shaw, nu? îl întreba peruca.

151

Jim înclina din cap.

Eşti actor?

Jucător de tenis, răspunse Jim pe vocea sa cea mai groasă.

Ah, ce grozav! Un sportiv! Ador bărbaţii cu fizic dezvoltat, spuseră ochelarii. Sunt teutonici şi primitivi, nu ca noi ăştia, frustraţi şi inhibaţi de o societate a cărei complexitate no mai înţelegem. Tânărul ăsta e arhetipul clasic, tipul originar, fata de care noi nu suntem decât distorsiuni nevrotice.

Ochelarii îl examinară pe Jim ca şi cum ar fi fost o experienţă demnă de un interes limitat. Căruntul protesta:

De ce să fim neapărat rezultatul unor distorsiuni? Şi în orice caz, te laşi impresionat de aparente. Nu-i cunoaştem realitatea. S-ar putea să fie cel mai nevrotic dintre noi toţi. Apropo se întoarse el zâmbind către Jim discutam despre tine nu ca persoana, ci ca simbol. Nu vrem să fim nepoliticoşi.

Dar e ceva adevărat, spuse chelul, în aceasta teorie teutonica. Nu-i aşa ca în Germania soldaţii, sportivii, bărbaţii cei mai virili sunt homosexuali, sau măcar bisexuali? Şi, Dumnezeu mie martor, Germania e suficient de primitiva. Pe de altă parte, în Statele Unite şi în Anglia, una dintre caracteristicile homosexualităţii e efeminarea. Şi, desigur, nevroza.

Acum cinci ani aşa am fi spus, comentară ochelarii. Acum nu mai sunt aşa sigur. Bineînţeles, au existat întotdeauna bărbaţi aparent

normali, care erau homosexuali, dar care nu au practicat niciodată sau numai foarte rar, în timp ce celălalt tip, pe care voi îl numiţi teutonic, n-a fost pus așa des în evidenţă. N-am ştiut prea multe despre ei şi i-am considerat întotdeauna marfa, ştiţi cum e, şoferul de camion căruia îi plăcea să fie posedat, dar care se prefăcea ca îl interesează femeile și banii. Cred însă ca războiul a provocat o schimbare însemnata. Inhibiţiile au fost învinse. Tot felul de tineri încearcă tot soiul de lucruri noi, departe de familie şi de tabuurile obişnuite. 152

Toţi suntem bisexuali prin natura, spuse căruntul. Societatea, mediul familial, norocul sau ghinionul depinde cum ai fost învăţat să privești lucrurile determina rezultatul. Nimic nu e bine absolut. Doar inhibarea instinctelor e rea.

Din capătul celălalt al încăperii, Shaw îi făcu semn să se apropie. Jim se scuza.

Shaw şi Rolly erau înconjuraţi de marinari, care îl priviră pe Jim cu invidie pe când se apropia.

Mi să părut că te plictiseşti cu intelectualii aia, spuse Shaw.

Cine sunt? întreba Jim.

Păi, cel cărunt e profesor la Universitatea Columbia și cel cu ochelari e ziarist probabil îl cunoști, dar nu-mi amintesc cum îl cheamă, spuse Rolly, trecândusi o mână peste parul lucios şi des. Probabil discuta despre politica. Sunt atât de lipsiţi de haz! Dar părerea mea e că nu face sati baţi capul. Lăsai să ia ei partea leului, dacă vor. La urma urmelor, cel mai bun lucru e să trăieşti și să-i laşi şi pe ceilalţi să trăiască, nu-i aşa?

Jim aproba, iar Rolly îl ciupi de pulpa. Brusc, Shaw dispăru cu marinarii, iar Jim rămase cu Rolly, prins în capcana.

Înţeleg de la Ronnie că eşti jucător de tenis. Extrem de excitant, după părerea mea. Adică, să fii sportiv şi sati petreci timpul în aer liber, întotdeauna m-am gândit ca, dacă ar fi să iau viaţa de la început, ceea ce din fericire nu e cazul, mi-aş petrece mai mult timp făcând lucrurile *alfresco,* făcând ceva cu adevărat. Aşa, nu fac nimic. Ştii că nu fac nimic, nu-i aşa? Sper ca nu mă detesti. Lumea are vederi atât de snoabe în legătura cu munca în zilele noastre. Din cauza comuniştilor, care sunt peste tot și spun tuturor ca omul trebuie să *producă.* După părerea mea, trebuie să existe şi aceia care să aprecieze ceea ce să produs. De aceea, eu sunt un membru *util* al societăţii. Pentru ca, prin mine, banii sunt ţinuţi în circulaţie şi ajung la alţii, iar eu cred că trebuie să ne

distram. Ah, uitate la puşcaşul acela, nu-i

153

grozav? Duminica sa lăsat de cinci ori şi după aceea s-a dus la biserică, aşa mi-a spus.

Jim se uita după celebrul personaj, care se dovedi a fi un tânăr cam obosit, în uniforma.

Ştii, nu pot să le sufăr pe panselutele astea efeminate, continuă Rolly răsucind pe deget un inel cu smaralde şi rubine. Eu, unul, am o slăbiciune pentru bărbaţii virili. La ce bun sati placa o prinţesa dacă eşti tu însuti una? Dacă înţelegi ce vreau să spun. Din fericire, în ziua de astăzi toţi sunt homosexuali. *efectiv* toţi. Când eram copil, era altfel. Numai acum câteva zile un prieten de-al meu. mă rog, nu chiar *prieten,* mie mi se pare cam *sinistru,* dar un amic de-al meu mi-a spus că trăieşte cu Will Jepson, *boxerul!* Sfatunci, când lucrurile au ajuns atât de departe, înseamnă ca să ajuns într-adevăr *foarte* departe!

Jim confirma ca lucrurile ajunseseră, într-adevăr, foarte departe. Rolly îl dezgusta oarecum, dar nu putea să nu admită ca intenţiile îi erau bune şi că asta însemna foarte mult.

Doamne, ce aglomeraţie s-a făcut aici! îmi place când lumea se distrează. Vreau să zic, lumea care ştie să aprecieze lucrurile astea. Ştii, am devenit catolic.

Jim puse şi aceasta informaţie laolaltă cu restul.

Totul a început cu Monseniorul Sheen, ce ochi albaştri! Desigur însă, aveam nevoie de *credinţa.* Trebuia să ştiu unde voi ajunge când va veni vremea sa azvârl învelişul muritor, iar Biserica Catolică e atât de plăcuta, cu toată splendoarea ei atât de intima, o ador! Te simţi atât de in siguranţa cu ritualurile şi cu tot restul, şi sutanele! Nimic nu se compara cu ele. Au cele mai frumoase ceremonii din lume. Odată eram la Sfântul Petru de Paste cred că era de Paste în fine, Sfântul Părinte a intrat, pe un tron aurit, purtând tiara tripla şi veşminte albe, mai frumoase decât orice altceva pe lume, şi cardinalii îmbrăcaţi în roşu, şi tămâia, şi marmura aceea minunata, şi statuile de aur. absolut delicios! Şi atunci, pe loc, am devenit catolic, îmi amintesc că m-am întors către Dario Alarimo un foarte bun prieten al meu, 154

dintr-o foarte veche familie napolitana, tatăl lui a fost duce şi ar fi devenit şi el duce, dar cred că a fost ucis în război, pentru că era fascist, deşi toată lumea buna era fascista în zilele acelea, chiar dacă ştiam ca Mussolini nu era prea şic. Ce spuneam? Voiam să spun ceva. A,

da, cum am devenit catolic. Deci, m-am întors către Dario şi i-am zis: Acesta e cel mai splendid lucru pe care l-am văzut vreodată, iar el s-a întors şi mi-a spus: Nu-i aşa, Rolly? Toţi prietenii îmi spun Rolly. Sper că şi tu ai să-mi spui la fel. Aşa că, după aceea, am început să mă pregătesc. Vai, bietul meu cap! A fost atât de greu! Trebuia să învăţ o mulţime de lucruri pe dinafară şi memoria mea e foarte proasta, dar până la urmă am reuşit. Nu vreau să pară ca mă plâng sau că încerc să-i găsesc nod în papura Bisericii, dar dacă ar mai tăia din partea care trebuie memorata, lucrurile ar fi mult mai simple şi ei ar putea atrage o mulţime de lume buna, nu că aş vrea să spun că nu au deja lume din cea mai bună. Buna seara, Jimmy, Jack, Allen. Vă simţiţi bine? Cum spuneam încă, în afară de partea aceasta de la început, totul a fost grozav. O dată pe lună mă duc la spovedanie şi chiar şi la liturghia de duminica, cea de la zece, şi cred că sunt un convertit model.

Sigur, or să mai treacă ani de zile pana când voi muri. Eu, unul, aşa sper, că vor fi ani mulţi, dar când mă duc, vreau să fiu pregătit. Am găsit o cripta foarte frumoasa la biserica Sfânta Agnes din Detroit. E oraşul unde familia mea face automobilele acelea oribile. Şi voi fi înmormântat acolo. Presupun ca slujba o va ţine cardinalul. Aşa ar fi normal, dacă ţinem cont de banii pe care îi vor primi prin testament. Pleci aşa repede, Rudy? Mulţumesc, la revedere, înţeleg ca Papa se gândeşte serios să îmi ofere o distincţie pentru faptele bune pe care le-am făcut. Le-am dat destul de mulţi bani, ştii. E singura cale de a învinge comunismul.

Sper ca, după ce am făcut atâtea lucruri bune pe pământ, când mor, voi ajunge în rai. Părerea mea e că este înspăimântător să păcătuieşti; nu eşti de acord? Practic e imposibil să nu cazi în păcat din când în când, dar eu cred că păcatele serioase

155

nu pot fi iertate, cum ar fi de exemplu crima. Câteva minciuni, într-un scop nobil, cate o mică infidelitate, atâta se întinde căderea mea în păcat. Am mari speranţe pentru viaţa de apoi. Pe care o văd ca pe o beţie de culori! Cu îngeri care să arate ca puşcaşii marini. Ce minune! Petrecerea e reuşita, nu ţi se pare?

Copiesit de potopul de vorbe, Jim aproba.

Te rog să mă scuzi, trebuie să mă ocup de musafiri. Datoria unei gazde nu e niciodată îndeplinita pe de-a-ntregul. N-ai vrea sati petreci noaptea aici, nu-i aşa?

Pe când Jim se pregătea să spună nu, Rolly începu să chicotească.

Atât de puţina lume mai vrea, e una dintre grozaviile vârstei. Ei, mia făcut *mare* plăcere să stăm de vorbă şi sper să vii intro seara sa cinam împreună în linişte.

Şi, bătându-l uşor pe Jim peste fese, Rolloson se întoarse la menajeria sa.

Jim îl găsi pe Shaw, beat şi înconjurat de marinari. – Plec acasă.

Dar e încă devreme. Haide, ai nevoie de ceva de băut.

Te sun mâine sau poimaine.

Ieşi. Era o uşurare să poată respira aerul rece al străzii.

Iarna trecu iute. Jim se întâlnea din când în când cu Shaw, a cărui companie era plăcuta şi care îl prezenta unor oameni cu mulţi bani şi prea puţine lucruri de făcut, în New York existau mai multe cercuri de homosexuali, care, de cele mai multe ori, ştiau unele de altele. Exista şi o zonă amestecata, unde hetero şi homosexualii convieţuiau intro atmosfera relativ onesta. Aceasta se întâmpla mai ales în cercurile teatrale şi literare, în înalta societate însă, homosexualul purta o masca stilizata, care-i ajuta să se mişte graţios, şi adesea neconvingător, printre admiratoare, atrase către el tocmai pentru ca pretenţiile sale erau pe atât de mici pe cât de mare îi era înţelegerea. Uneori, doi homosexuali se întâlneau în lumea mare. Schimbau o scurtă privire de recunoaştere, ca doi 156

conspiratori amuzaţi, observând efectul pe care îl produceau asupra celorlalţi. Era o formă de francmasonerie.

Homosexualii din toată ţara se strângeau la New York. Aici, printre milioanele de indiferenţi, puteau trece neobservaţi de inamic, dar cunoscându-se între ei. Şi totuşi, pentru flecare dintre ei care trăia în mod deschis cu alt bărbat, zece se căsătoreau, făceau copii şi duceau o viaţă discreta, obişnuita, evadând doar ocazional în vreun bar sau o baie turceasca, mai ales la cinci după-amiaza, ceasul acela între birou şi casa când nevoia de alinare e mai pregnanta. Bărbaţii aceştia cu aer masculin, puţin încordat, erau cei care îi plăceau lui Jim, care nu-i putea suferi pe cei din cealaltă categorie, cei pe care îi întâlnea prin intermediul lui Shaw. Dar de la homosexualii mai îndrăzneţi învăţase foarte multe. Ca şi cântăreţii de jazz sau consumatorii de droguri, aveau un limbaj propriu. Termenii zana şi panseluta erau consideraţi de prost gust. Preferau să spună ca un bărbat era gay şi, pentru cei mai

efeminaţi, că erau prinţese. Cât despre tinerii aparent virili care se lăsau seduşi susţinândusi heterosexualitatea, aceştia erau cunoscuţi drept marfa, fiindcă de obicei cereau bani. Marfa era privita cu mare suspiciune; ba chiar circula ideea ca marfa de anul acesta va fi concurenta de anul viitor. Cei mai mulţi dintre prietenii lui Shaw îl considerau pe Jim marfa, şi pe deasupra o marfă inaccesibila.

Pe perioada iernii, Jim cunoscu o mare parte dintre cei aparţinând lumii lui Rolloson. Deşi prinţesele îi repugnau, nu avea alta companie, întâlnirile furişe cu tineri bărbaţi căsătoriţi rareori duceau la ceva. O vreme spera ca, dacă petrecea destula vreme printre prinţese, o să înceapă să-i placa societatea lor şi o să se simtă bine printre ei. Dar nu era aşa şi, după întoarcerea lui Shaw în serviciul activ, părăsi cercurile homosexualilor, preferând să bată barurile în care putea întâlni tineri care să-i semene.

Intro după-amiaza, într-un impuls de moment, telefona la hotelul Mariei Verlaine şi, spre mirarea sa, o găsi. îl invita să vina sa o vadă. Maria îl îmbrăţişa la uşa:

157

Ce binearaţi!

Il conduse în salon. Ochii îi erau luminoşi; era plină de viaţa; râdea des. Apoi Jim observa ca mana în care ţinea ţigara îi tremura şi că era stingherita. Se întreba de ce, dar ea nu-i oferi niciun indiciu.

Pe unde am fost? Păi, stai să văd. Peste tot. Nicăieri. Peste vara în Maine. Apoi în Jamaica. Dar între călătorii mă opresc întotdeauna la New York.

Nu eşti fericita, nu-i aşa? întrebarea lui Jim era directa.

Ce întrebare! Rase, feridusi privirea. E greu de spus ce înseamnă să fii fericit. Absenta durerii? în cazul acesta sunt fericita. Nu sufăr de nimic. Nu simt nimic. Dar în timp ce vorbea, Maria se lua în ras pe sine însăşi.

Deci încă n-ai găsit ceea ce căutai?

Nu, n-am găsit. Trăiesc la suprafaţa, de la o zi la alta. Brusc, tonul ei deveni grav.

O sal găseşti vreodată?

Nu ştiu. Poate că nu. Nu mai sunt tânăra. N-o să trăiesc veşnic. Merg înainte din inerţie. Şi aştept.

Ma întreb dacă exista vreun bărbat care să dorească totul aşa cum vrei tu. Nu cred că bărbaţii sunt capabili de asemenea trăiri; de

aceea unii prefera femeilor alţi bărbaţi.

Îi păru imediat rău ca o spusese. Dar era convins că era adevărul; Maria rase.

Nu ne prea dai speranţe, nu? Trebuie să fim ceea ce suntem. Şi pe urma, am avut şi vremuri fericite.

Poate ar fi mult mai bine să avem prieteni şi să uităm de iubire.

Maria surâse.

Ar fi o mare pierdere.

Trecura la altele şi discutară pana spre amurg, când Jim se ridica să plece. Maria îi spusese că pe la cinci aştepta pe cineva.

Ne vom mai vedea, spuse ea. Curând.

Curând, repeta Jim. 158

Nu se îmbrăţişară.

Jim se duse direct la un bar din Times Square, frecventat de soldaţi şi de marinari. Studie atent încăperea, ca un general care inspectează câmpul de bătălie. Apoi îşi alese obiectivul: un locotenent de armata, înalt, cu umeri laţi, păr negru şi ochi albaştri. Se înghesui în spaţiul strâmt de lângă el şi îşi comanda ceva de băut. Piciorul îi era lipit de cel al locotenentului, o pulpa musculoasa care îi întoarse apăsarea.

Eşti în armata? îl întreba acesta.

Avea o voce profunda şi un fel de a vorbi rar, din Vestul îndepărtat.

Da, am fost şi eu în armată.

În ce unitate?

Făcură schimb de informaţii. Locotenentul fusese într-un batalion de infanterie în timpul invaziei din Africa de Nord. Acum era staţionat în Sud, ca instructor.

Locuieşti aici? Jim înclina din cap.

Am o cameră în centru.

Tare mi-ar plăcea şi mie una. Aşa, trebuie să dorm pe canapea în sufrageria unei verişoare măritate.

Nu prea pare confortabil.

Nici nu e.

Ai putea, spuse Jim ca şi cum ar fi meditat, ai putea să stai cu mine. Am spaţiu destul.

Locotenentul spuse ca nu, nu putea face asta; mai băură cate un pahar şi se duseră la culcare.

ODATĂ CU VENIREA PRIMĂVERII, Jim se întoarse pe terenurile de tenis. După cate spuneau partenerii săi, putea să mai dureze şi zece ani până să înceapă construcţia; între timp, locul era o adevărată mina de aur şi Jim muncea mult, câştigând mult.

159

New York-ul era plin de soldaţi care veneau şi plecau. Jim se muta într-un apartament mai mare, tot în Village. Cunoştea acum destula lume, dar pe nimeni prea bine. Era mai uşor de găsit un partener sexual decât un prieten.

Se întâlni o dată sau de două ori cu Maria dar, cum era evident ca pentru ea întâlnirile erau dureroase, înceta să-i mai telefoneze

Peste vara se întoarse Sullivan, şi Jim se duse sal vadă la club. Se salutara intro manieră rece, distanta. Sullivan era ceva mai slab decât să amintea Jim, iar parul nisipiu începuse să încărunţească. Era îmbrăcat civil.

Da, am terminat cu corespondenta de război, zâmbi el. Mi-am dat demisia înainte de a mă da ei afară. Pur şi simplu nu am vulgaritatea necesara, ca angelica mea sotie.

Amelia?

Sullivan înclina din cap.

Are mare succes. A început prin a le povesti celor de la *Ladies Home Journal* cum e să fii gospodina britanica în timpul blitzkrigului, dar acum a trecut la sferele mai înalte ale politicii. Toată lumea o citează. Evul Mediu întunecat continua.

Sullivan îşi comanda încă un pahar.

Ai mai văzut-o pe Maria?

De câteva ori. Nu prea des. Acum e plecata din oraş.

Păcat. Aş fi vrut să o văd. Ştii, e aproape singura femeie care mi-a plăcut vreodată cu adevărat, ca persoana. E atât de ne presanta.

Cred că acum e bine. Jim încerca terenul. Sullivan aştepta.

Apus ochii pe un tip, nu ştiu cine e, nul cunosc. continua Jim, neştiind de ce minte, doar că nu voia sal rănească din nou pe Sullivan.

Bravo ei. Merita puţin noroc. Schimba subiectul.

Afacerea ta cum mai merge? 160

Jim era mandru să-i poată spune ce bine se descurca. Lauda fata de prieteni este una dintre puţinele plăceri sigure ale vieţii.

E minunat, spuse Sullivan, apoi urma, după o pauză: eşti singur? Locuieşti singur?

Jim dădu din cap.

Umblu prin baruri. Cred că îmi plac străinii.

Dar e mai bine să ai pe cineva. nu?

Poate, pentru unii. Dar nu şi pentru mine, minţi Jim. Uneori nu ştiu nici cum îi cheamă. Uneori nu ne spunem mai mult decât câteva cuvinte. Totul se întâmpla atât de natural, atât de simplu.

Pare o viaţă singuratica.

Totul pare aşa, nu?

Sullivan se lasa pe spate în scaun, privind în jurul lui la barul demodat, cu mobila greoaie, întunecata. La o masă din colţ şedeau câţiva membri ai clubului, care beau în tăcere.

Te-ai schimbat, spuse Sullivan aparent nepăsător.

Ştiu, răspunse Jim pe acelaşi ton. Te schimbi când eşti aproape de moarte. Te schimbi, când eşti în armată. Te schimbi, când îmbătrâneşti.

Acum pari ceva mai. hotărât.

În ce priveşte unele lucruri. Dar tot nu ştiu cum să obţin ce vreau.

Sullivan izbucni în ras.

Dar cine ştie? Schimbarea este condiţia primordială a vieţii.

Nu e adevărat, continuă Jim, urmândusi gândurile. Ce?

Exista o persoană pe care am cunoscut-o în Virginia. Cineva cu care am crescut.

Era pentru prima dată când vorbea cuiva despre Bob. Se opri brusc.

Cine?

Asta a fost demult.

161

Nu spuse mai mult. Gândul ca putea regăsi trecutul înapoinduse pur şi simplu acasă îi dădea însă o senzaţie de putere. Făcu un jurământ: de îndată ce activitatea de peste vara va lua sfârşit, se va întoarce în Virginia, îl va regăsi pe Bob şi va încheia ceea ce începuseră în ziua aceea, lângă rău.

Realiza ca Sullivan îi pusese o întrebare şi acum aştepta un răspuns.

Poftim? Scuzama.

Ziceam, repeta Sullivan stingherit, ca şi eu sunt singur şi ca, dacă vrei, putem. din nou.

Jim era flatat, dar nu prea impresionat. Răspunse amabil. Legătura se relua. Şi, pentru ca niciunul dintre ei nu-i mai acorda prea multă importanţă, viaţa amândurora era mult mai plăcuta decât fusese prima dată.

În iunie, lui Paul îi apăru un nou roman, iar editorul dădu o petrecere în cinstea lor. Ziua era sufocanta. Jim, plictisit, nu era defel în apele lui, dar Sullivan, într-un costum imaculat de gabardina, se simţea aproape fericit.

În încăperea înăbuşitoare, conversaţia devenea tot mai zgomotoasa pe măsură ce floarea editurilor newyorkeze se imbata laolaltă. Jim trecea de la un grup la altul, cu ochii usturandul din cauza fumului de ţigara, nedumerit de discuţiile pe care le auzea.

Revenirea lui Henry James? N-o să dureze. E vina englezilor, ei sunt responsabili, în timpul raidurilor aeriene au nevoie de ceva care să-i liniştească, aşa că citesc James şi Trollope. E întoarcerea la o lume aurie a siguranţei, o lume fără bombe.

Presupun ca or să apară romane de război. Adevărata oroare a războiului e în romanele care se scriu despre el. Dar să nu vă aşteptaţi la ceva bun în mai puţin de o decada. Eu nas scrie un asemenea roman pentru nimic în lume. Harry Brown e, desigur, o excepţie. Ca şi John Hersey.

Garson McCullers? Da. Şi, bineînţeles, Faulkner. Agrarienii, da. O mulţime de scriitori din Sud, din câte se vede. Poate din cauza Războiului Civil. Ca să ai literatura, trebuie 162

să ai parte de tragedii. De asemenea, cei din Sud nu sunt atât de presaţi de afaceri. E o diferenţă. Şi pe urma, vorbesc atât de mult.

Partisan Review e cu adevărat troţkista?

Evreii nu sunt în stare să scrie romane. Nu, nu sunt antisemit. Iar evreii sunt critici excelenţi. Dar nu au spirit creator. E din cauza educaţiei lor talmudice. Sigur, Proust a fost genial, dar el era pe jumătate francez şi pe de-a-ntregul parvenit.

Henry Miller e aproape la fel de plicticos ca Walt Whitman şi cu mult mai puţin talentat.

Am adorat *Pentru cine bat clopotele.* Am citit-o de două ori. Obscena pana în măduva oaselor, dar o carte superba, buna şi adevărată.

Scott Fitzgerald? Nu cunosc numele. E aici? Scrie? Un tânăr nebărbierit îl întreba pe Jim dacă e scriitor şi, când auzi ca nu, rrăsufl

uşurat.

Prea mulţi scriitori, mormăi el. Era beat.

Ce părere ai despre Paul Sullivan?

Jim era curios să audă răspunsul. Acesta însă îl nedumeri complet.

Nici Aldous Huxley nu-mi place.

La capătul celălalt al încăperii, Sullivan dădea un autograf pe o carte. Jim îşi lua la revedere.

Era o vară plină. Războiul continua. Munca lui Jim era grea, dar îi aducea satisfacţii, îi plăcea mai cu seamă domnul Globe, care nu ştia nimic despre tenis.

Eu fac asta pentru bani, Jim, îi spuse el într-o zi. Pe vremuri aveam o consignaţie, dar am dat faliment în timpul depresiunii. Pe urma am fost funcţionar, pana am intrat în afacerea asta pentru bani. Vreau să zic ca, dacă eşti pus pe făcut bani, poţi să-i faci uşor, dar uneori ai nevoie şi de un pic de ajutor. Ai idee de ce te-am primit ca partener?

Jim clatina din cap, deşi ştia.

163

Pentru ca tu nu vrei doar să faci bani. Ţie îţi place ce faci şi e întotdeauna bine să fie şi cineva care ştie ce face, pentru a-i ajuta pe cei care vor să facă bani să-i facă.

În vara aceea făcură bani, ceea ce îl bucura pe Jim.

Maria se întoarse la New York în toamna şi Jim, împreună cu Sullivan, îi făcu o vizita la hotelul Harding. Arata bine şi Jim i-o spuse.

Am fost în Argentina.

E un răspuns? rase Sullivan.

Credeam că eşti în Canada, spuse Jim.

Da, la amândouă. Vă aduc ceva de băut. M-am gândit să cinăm aici, în apartament.

Mişcările îi erau iuţi şi graţioase.

Povestea e foarte simpla şi foarte cunoscuta, în Canada am cunoscut un argentinian. Ma invitat sal vizitez la Buenos Aires. Am acceptat.

A fost prudent?

Paul era neaşteptat de convenţional.

Dragul meu Paul! E poet, e bogat şi nu-i pasa câtuşi de puţin ce zice lumea. Le-a spus tuturor că sunt o personalitate a criticii literare

mexicane şi toţi m-au adorat. A fost încântător.

Şi acum?

După cum vedeţi, m-am întors, şi ne vom petrece iarna aici.

Ne? întreba Jim.

Da, Carlos e aici, cu mine. Într-un apartament separat. La New York trebuie să fim ipocriţi. Nu vrem să-i corupem pe anglo-saxoni.

A publicat ceva în America? întreba Paul. Ea clatina din cap.

— Nici nu cred că a scos vreodată ceva.

Dar ziceai că e poet.

Asta nu înseamnă neapărat că trebuie să şi scrie poezii, nu? De fapt, nu face nimic, şi în asta consta poezia lui, în a nu face nimic, bineînţeles cu imaginaţie.

Nil prezinţi? întreba Paul. 164

Maria era evaziva.

Sigur. Dar nu azi. Poate mai târziu. Acum însă povesteştemi despre noua ta carte.

Ascultând, Jim se întreba de ce, în loc să se bucure pentru Maria, care părea să fi găsit ceea ce cauta, acum se simţea trădat. Nu se bucura. Era supărat pe ea şi pe el însuşi pentru neputinţa de ai dărui mai mult decât prietenia şi candoarea pe care le putea găsi cu uşurinţa şi la alţii, cel puţin la fel de înţelegători ca şi el. Şi totuşi, era rănit, ca şi cum ea ar fi fost într-adevăr o iubita care îl părăsise.

Cina le fu adusa în apartament şi Jim bău un vin de Burgundia dinainte de război, sperand că se va imbata, dar prea concentrat asupra insultei care i se adusese pentru a reuşi.

Pe timpul cinei, Paul le povesti întâlnirea sa londoneza cu Amelia. Maria nu era surprinsa.

Ma temeam că se va schimba intro amazoana.

— Acum să nu dai vina pe mine.

Niciodată! N-a fost nici vina ta, nici a ei. E doar tara asta oribila.

Oribila? sari Jim, trezit din starea sa de autocompătimire. Nu mai auzise până atunci pe nimeni vorbind aşa despre

Pământul lui Dumnezeu.

Maria e nazista, chicoti Paul. Sau comunista.

Ruşii sunt aliaţii noştri, spuse Maria senina. Dar eu nu fac politica. Sunt doar o femeie. Şi e greu să fii femeie în ţara asta a voastră, întâlnesc ori bărbaţi care au fost. loviţi, sau bărbaţi care privesc femeia ca pe un soi de panaceu, ca pe o aspirina.

Latenţii sunt amanţi deplorabili, zâmbi Paul.

Nul impresionaseră niciodată prea tare imnurile ridicate de Maria Afroditei.

Ai perfectă dreptate, îl aproba Maria, hotărând sal ia în serios. Totul în ţara asta e calculat în aşa fel încât să distrugă ambele sexe. Bărbaţilor li se spune ca dorinţele lor sunt murdare şi nelalocul lor. Femeilor, că sunt zeite şi ca

165

bărbaţii trebuie să se considere fericiţi că au ocazia sa le adore de la distanţă.

E vina reclamelor, interveni Paul. Pentru ca femeile sunt cele care fac cumpărăturile, cei care fac reclamele le flatează spunândule că au mai mult gust decât bărbaţii, mai multă sensibilitate, mai multă inteligenta, chiar şi mai multă forţa fizica, fiindcă trăiesc mai mult. Desigur, cei care fac reclamele sunt bărbaţi.

Atunci sunt răspunzători pentru multe. Maria era neobişnuit de sumbra.

Şi europenii sunt mai breji? întreba Jim. Ea ridica din umeri.

Măcar bărbaţii ştiu exact cine şi ce sunt, şi asta e începutul normalităţii.

Paul o aproba.

Americanii tind să încerce roluri diferite, în speranţa că vor da din întâmplare peste cel care li se potriveşte. Jim se întoarse spre Maria:

După război, te întorci în Europa?

Da. Definitiv.

Cu argentinianul? întreba Paul amuzat.

Cine ştie?

Zâmbi. Lui Jim nu i se păruse niciodată atât de frumoasă.

Eu trăiesc în prezent.

Se uita la el şi, pentru ca în ochii ei se citea afecţiunea, Jim îşi întoarse privirea, cântărind trădarea, blestemându-i cauza.

NOUL ROMAN AL LUI SULLIVAN nu era un succes. Scria articole pentru diverse reviste şi se întreba dacă nu ar trebui să îşi încerce norocul în teatru. Jim constată că îi era uşor să se înţeleagă cu el. Din când în când, unul dintre ei aducea acasă un străin fără ca celălalt să se arate gelos sau invidios, în cel privea pe Jim, era o relaţie ideala; numai expel66

orienta intensa împreună cu Bob îi putea aduce mai multă satisfacţie decât acest tip de existenta împreună cu Sullivan.

Unei se întâlnea cu Maria; argentinianul nu era niciodată prezent. Vechea lor intimitate continua, dar acum, mai mult ca niciodată, înţelegea ca ea nu era de ajuns. Găsea de nesuportat faptul ca ea putea fi fericita şi ca nu el era cauza.

De Anul Nou, Rolloson îi invita pe Jim şi pe Sullivan la o petrecere: Un grup intim, dragii mei, doar o mică adunare, care se dovedi a fi acelaşi grup pe care Jim îl întâlnise cu ocazia primei sale vizite. Rolloson era îmbrăcat cu un costum gri, strâmt, pensat în talie, o cămaşă mov cu o monograma magnifica şi o eşarfă de mătase verde ca marea în jurul gâtului sau rozaliu. Îi întâmpina la uşă, mirosind a violete.

Ce drăguţ din partea dumneavoastră că aţi venit, domnule Sullivan. Pot să vă spun Paul? Paul, e aici o grămada de lume care *mo*are să te cunoască şi sunt convins că ai să regăseşti şi o mulţime de vechi prieteni. Zău, cred că să adunat *tot oraşul,* iar eu voiam doar o petrecere *intima.* Ei, asta este.

Il împinse pe Sullivan în direcţia unui grup de indivizi cu înfăţişare de literaţi, între care şi profesorul cu par cărunt de la Universitatea Columbia. O dată Sullivan pus bine, Rolly îl purta pe Jim de jur-împrejur, prezentândul diverşilor invitaţi, sporovăind tot timpul.

Mai întâi Shaw, acum Sullivan. Eşti teribil! Cum faci? Sau ar trebui să te întreb, *ce* ai în plus?

Şi, iute ca fulgerul, îl pipăi. Jim se trase înapoi, iritat.

Se întâmpla să fie singurii pe care îi cunosc.

Dar *unde* iai cunoscut?

La Hollywood. Ai primit chestia aia de la Papa, decoratia?

Rolly se încrunta.

Dragul meu, Biserica e bolnava de politica, literalmente bolnava. Adevărul este dar să nu spui *nimănui* un cuvânt ca mă gândesc serios să trec la Vedanta. Am cunos

167

cut un *swami* absolut delicios. Sau aşa cred, că e un *swami. E* aici astaseara, dacă n-am uitat cumva. nu, îmi amintesc perfect ca neam întâlnit la familia Van Vechten şi l-am invitat. sau să fi fost prinţul? Am şi un print hindus aici, o minunăţie. O sati placa. Arata exact ca Theda

Bara. El e sigur aici, asta o ştiu, pentru ca îmi amintesc că i-am admirat turbanul. Dar nu sunt sigur de *swami.* Ştii, are milioane de dolari în rubine şi smaralde, aici, cu el, în New York prinţul, vreau să zic, nu *swami.* Cred că el nu are nici după ce bea apa, dar e foarte mandru. Dacă nu mă crezi, citeştel pe Gerald Heard. Pe unde mai e Shaw acum?

Cine? A, Shaw. Cred că s-a întors deja la Hollywood. A ieşit din marina, sau cel puţin ziarele aşa spun.

Ziarele? Dar nu ţineţi legătura?

Nu, nu ne scriem.

Ce păcat! Ştii, când a fost aici a frânt o mulţime de inimi. Buna seara, Jimmy, Jack, Allen. Ce drăguţ din partea voastră că aţi venit. Eu îl găsesc grozav de chipeş pe Shaw, vreau să zic. Are aşa, un *aer.*

Rolly privi în jurul său, la musafiri. Jim observa că era machiat.

E foarte *gay,* nu crezi? A, uitel pe Sir Roger Beatson, ce efeminat! Scuzama, te rog.

Şi Rolly se grăbi în întâmpinarea unui omuleţ palid, cu par galben.

Jim îl găsi pe Sullivan în centrul unui grup, compus nu chiar în întregime din literaţi. Beau şampanie şi discutau animat despre un anume rege european care îşi găsise un favorit nou, un băiat despre care se spunea că este extraordinar de frumos, cu un farmec deosebit, chiar dacă îşi începuse cariera prostituanduse în Miami. Jim asculta, fără să se mai mire, auzind toate aceste noutăţi despre oameni pe care nu i-ar fi suspectat niciodată. La început, considerase din principiu ca toate erau minciuni, dar prea adesea ele se dovedisera a fi adevărate. Se vede bine, lumea nu era ceea ce părea a fi. Orice se spunea despre oricine putea fi adevărat. 168

Jim se îndepărta, fără un tel anume, în hol găsi un telefon, aşezat pe o bucată de lemn pescuit din apa râului. Fără să se gândească prea mult, îl ridica şi o suna pe Maria, îi răspunse, în fundal se auzeau muzica şi zgomot de voci.

Jim! Unde eşti?

La o petrecere plicticoasa. Arunci vino încoace!

Maria purta o rochie de seara argintie şi o floare roşie în par. Ochii îi străluceau şi părea ameţita, deşi nu bea niciodată. Se încarca pur şi simplu cu energia şi entuziasmul celor din jur, atunci când erau oameni la care ţinea. Se îmbrăţişară, iar ea îl conduse înăuntru, îl prezenta câtorva cupluri chipeşe, cei mai mulţi emigranţi europeni.

Apoi îi aduse un pahar de şampanie şi se aşezara în faţa şemineului fals.

A cui petrecere ai părăsito de dragul meu?

Un tip pe nume Rolloson. Maria se strâmba.

Il cunosc pe Rolly de douăzeci de ani. Presupun că e inofensiv, dar pe mine mă sperie. E ca şi cum trai vedea chipul intro oglinda deformată.

Ne-am dus doar pentru ca pentru că am fost invitaţi. Era stingherit, pentru ca nu fusese invitat de la bun început la petrecerea ei. Ea îl simţi.

Ştii de ce nu v-am invitat?

Carlos?

Ea înclina din cap.

E aici acum?

Nu, s-a dus jos să mai comande şampanie. N-o să te deranjeze salvezi, sal cunoşti?

Nu, sigur că nu. O să-mi facă plăcere.

Clopotele începură să sune şi la radio şi se auzi zgomotul din Times Square şi toată lumea striga: La mulţi ani! şi Carlos se întoarse şi o săruta pe Maria.

Era sa ajung prea târziu, spuse el. Ea se întoarse spre Jim.

El e Carlos.

Îşi strânseră mâinile.

La mulţi ani, spuse Carlos.

La mulţi ani, spuse Jim. Peste câteva minute pleca acasă.

ZECE

ÎN PRIMĂVARA, Sullivan primi un avans din partea unui editor pentru o carte despre Africa.

Asta înseamnă şase luni de călătorii pe cheltuiala lor. Dac-ai refuz, va trebui să mă întreţii.

Nici nu mă gândesc, rase Jim.

Chiar dacă se simţea şi puţin vinovat, în secret se bucura la gândul că va fi din nou singur.

Ce e interesant în legătura cu călătoriile e ca, o dată ce începi, e greu să te mai opreşti. Ca şi cu băutura. Acum chiar vreau să plec.

Aş vrea şi eu. Dar am de lucru.

— Şi de căutat pe altcineva. Replica venise sec.

Nu caut neapărat, suna repezit răspunsul lui Jim.

Ştiu pocăit. lartama. Oricum, nu e normal ca doi bărbaţi să trăiască împreună. Ba chiar niciun bărbat şi o femeie. Dacă nu au copii, nu are niciun sens.

Suntem prea egoişti, presupun.

Şi separaţi. Poate e mai bine. Eu nu împărtăşesc viziunea romantica a Mariei asupra iubirii. Ne influenţam unii pe alţii suficient, numai existând. Ori de câte ori stelele îşi încrucişează drumul sau cometele? fragmentele trec dintr-o orbita în alta. Rareori are loc o coliziune, cel mai adesea cele două îşi continua drumul fără incidente, şi niciuna nu pierde mai mult decât câteva particule în favoarea celeilalte.

Aşa se despărţiră, cu o metaforă stelara.

171

A doua zi, ca printr-un alt capriciu al astrelor, sosi o scrisoare de la doamna Willard, plină de noutăţi.

Îţi aminteşti de Bob, nu-i aşa? scria ea. Eraţi prieteni buni la şcoală. Ei bine, acum e în Marina Comerciala şi săptămâna trecută s-a întors acasă pentru câteva zile. Şi el, şi sotia lui au întrebat de tine. Nu ştiu dacă ţi-am scris ca anul trecut să căsătorit cu Sally Mergendahl, iar acum au un copil. Să ştii ca postul de la şcoala e încă disponibil, dacă vrei să vii.

Asta era. Bob se întorsese. Dar era căsătorit. Lui Jim nici nu-i trecuse vreodată prin cap ca Bob ar putea fi altfel decât fusese în ziua aceea, pe malul răului. Şi totuşi, trebuie să se fi schimbat. Se însurase cu Sally. Brusc, îl cuprinse panica. Era posibil să fi aşteptat ani de zile un bărbat căruia nu-i plăceau decât femeile? Nu. Respinse ideea. Bob era bisexual, fie şi numai pentru ca nimeni nu ar fi putut fi atât de minunat în acea ocazie unica pentru ca apoi să se schimbe complet. Jim îşi recăpăta încrederea şi, pentru ca dorea să creadă ca nimic nu se schimbase, nimic nu se schimba, în mintea lui.

Hotărî să plece în Virginia imediat ce se va sfârşi vara şi saşi reia viaţa exact din punctul unde o lăsase în acea noapte verde de vara, cu şapte ani înainte.

Peste vara, Shaw se întoarse la New York pentru premiera unui film făcut de altcineva şi Jim îl întâlni într-un restaurant unde şi mâncarea, şi serviciul erau proaste, dar unde veneau o mulţime de

oameni celebri, nu numai pentru a se vedea unul pe altul, ci și fiecare pe sine însuși, în oglinzile care captușeau pereţii.

Jim descoperi cu surpriza ca Shaw încărunţise; înainta în vârsta cu o iuţeala neobişnuita.

Arati bine, Jimmy, îi spuse Shaw, chiar foarte bine. Dintre toţi elevii mei, tu eşti de departe cel mai arătos.

E ca și câștigarea Cupei Davis, zâmbi Jim. Mulţumesc. Cu cine trăiești acum? 172

Cu nimeni. Am fost cu un ticălos din Detroit, un săritor de la trambulina, dacati poţi închipui, ştii, Jocurile Olimpice şi aşa mai departe. Avea un corp splendid, dar era de o prostie! Dumnezeule, cred că în viaţa mea n-am cunoscut un tâmpit mai mare. Nul interesa nimic altceva decât să bea bere şi să stea pana noaptea târziu în barurile pentru homosexuali. L-am dat afară. Oricum, avea o nevastă şi doi copii, așa ca cred că am făcut bine, nu zici? Nu vreau să distrug o căsnicie. Tu ce-ai mai făcut?

Am muncit.

Sullivan?

A plecat în Africa.

Sper sal mănânce cineva pe-acolo, spuse Shaw acru. E un ticălos cu pretenţii. Am văzut ca ultima lui carte a avut parte de cronici proaste. Nu ca as pune prea mult preţ pe ce zic criticii. Ori de câte ori îmi fac harceaparcea cate un film, îmi ies bani, iar când mă lauda, pierd. Până la urmă, lumea spectacolului e lumea spectacolului.

Jim observa ca toţi cei din încăpere îi acordau atenţie lui Shaw dar, pentru prima dată, aceasta atenţie îl deranja. Mai ales când remarca pe câţiva dintre cei pe care îi cunoscuse la petrecere la Rolloson; fiecare însoţit de câte o femeie, căci erau în teritoriu inamic.

— Faci vreun film în momentul ăsta?

Nu. E greu să găseşti rolul potrivit în ziua de azi. Aştept. Studiourile spun ca războiul se va sfârşi şi vechile staruri se vor întoarce şi atunci vor putea să scape de noi, ăştia care le-am vândut până acum. Or să vadă ei. Gable nu mai înseamnă nimic astăzi.

Jim se întreba dacă Shaw era terminat. Era o viaţă dura, cum le plăcea tuturor să spună.

După o vreme or să se întoarcă la mine. Dar va fi prea târziu.

De ce?

Shaw arunca o privire în jur. Apoi şopti:

Ma las de film. Ma retrag.

173

Şi n-o să mai faci nimic?

Nu chiar. Intru în teatru, încep repetitiile în septembrie.

E grozav.

O să fie greu. N-am jucat niciodată pe scena, dar trebuie să o fac.

Ce mai face mama?

Tot în Baltimore. E ciudat, se lauda cu mine, bineînţeles, dar uneori am impresia ca succesul meu o deranjează, închipuieti, o mamă care îţi face concurenta! Dar probabil ca oamenii rămân, înainte de toate, oameni. Căsătoria însă o bucura.

Căsătoria? Shaw dădu din cap.

A fost ideea studiourilor. Zicea ca să prins prea multă lume. Poate au dreptate.

Şi cine e fata?

Calla Petra, o actriţa unguroaica, întreţinuta a directorului studiourilor, a pierdut o sută de mii de dolari intro singura noapte la Las Vegas. O boarfa. Eu nu-i dau un ban. Va trebui să-i dea el. Am semnat un acord prenupţial, bătut în cuie. De la mine nu vede un ban. Dar e un paravan bun, şi are nevoie de publicitate la fel ca şi mine.

Suna frumos şi intim.

Suna oribil, mârâi Shaw.

Se văzură des în vara aceea, în ziua premierei sale teatrale, Shaw îşi anunţa retragerea din lumea filmului; o săptămână mai târziu spectacolul se închidea, iar Shaw se întorcea la Hollywood. Nunta sa cu Calla Petra a fost cea mai strălucita a sezonului.

După plecarea lui Shaw, Jim se întoarse la baruri, îi plăcea mai cu seamă unul de pe Eighth Avenue, unde se adunau şi bărbaţi, şi femei, unde unii dintre bărbaţi erau disponibili, iar alţii nu, ceea ce dădea negocierilor un pic de sare şi piper. Cel mai tare îi plăceau adolescenţii care, a doua zi dimineaţă, 174

spuneau: Mama, ce beat am fost aseară! şi se prefăceau că nu îşi amintesc ce se petrecuse.

Intro seara grea de vara, Jim şedea la bar sorbind dintr-o bere şi examinândusi tovarăşii. Aproape că se hotarase la un tânăr puşcaş marin cu ochi albaştri şi dinţi ca de cal, când un glas în spatele sau spuse:

Tu nu eşti Willard?

Jim se răsuci şi dădu cu ochii de un marinar tânăr, gras şi chel.

Ba da. Iar tu eşti.

Nu reuşea saşi amintească.

Collins, Alaska. Îţi aduci aminte?

Sigur. Haide, comandaţi ceva de băut. Collins se înghesui lângă el la bar.

Acum sunt în marina militară. Am fost ofiţer inferior, dar m-au degradat.

Ce să întâmplat?

— M-am enervat şi l-am înjurat pe comandant. Veşnica mea problema. Ai fost în armata?

Da, dar am ieşit de un an.

Siacum ce faci? Jim îi spuse.

Ies ceva bani?

Ceva. Stai mult în oraş?

Nu, plecam curând. E ultima mea permisie. Dar ţie îţi merge bine aici, cu propria ta afacere. Mi-ar plăcea să fiu în locul tău.

Ce vrei să faci când termini?

Eu? Sunt marinar. Ce altceva să fac? Nu ştiu altceva. Am încercat o dată să lucrez într-un atelier, dar nu pot să stau locului atâta vreme, aşa că m-am lăsat păgubaş, mi-am părăsit nevasta şi am plecat iar pe mare.

Eşti însurat?

Divorţat. Ne cunoşteam de când eram elevi şi ea îşi pusese dintotdeauna în cap să se mărite cu mine, dar eu n-am vrut, pana intro seara, când m-am imbatat şi m-am

175

culcat cu ea, şi pe urma mi-a spus că acum *treb*uie să o iau de nevasta, aşa că am luat-o. Avem un copil care sta cu ea, în Eugene, Oregon.

Ce păcat, spuse Jim încercând să sune compătimitor.

Cred că exista bărbaţi care nu sunt făcuţi pentru viaţa de familie, iar eu sunt unul dintre ei. Am o gagică în Seattle care moare să se mărite, dar i-am spus că m-am fript o dată şi ca nu intenţionez să repet experienţa. Tu te-ai însurat?

Nu, răspunse Jim. Nu încă.

Eşti mai deştept ca mine. Dar pun pariu că ai pe cineva în New York?

Într-un fel, replică el evaziv.

Collins lua o înghițitură buna din pahar, apoi spuse:

Știi ceva tipe pe-aici? Jim clatina din cap.

Una singură. Am muncit mult și.

Știu cum e. Auzi, unde te-ai dus după ceai fugit de pe nava?

Los Angeles.

Mama, orașul meu preferat! Deschis. Unde toate tipele nu vor decât să se distreze și nu te bat la cap cu maritisul sau alte prostii din astea. Ai văzut vreun star de cinema?

Câteva.

Ca de exemplu?

Calla Petra.

Nu zău! Tre' să fie grozava, are toate la locul lor. Și ai și vorbit cu ea?

A, de multe ori.

Nu zău! Iai și traso?

Nu, doar am jucat tenis cu ea.

Mi-ar plăcea și mie să joc tenis cu ea, spuse Collins cu un zâmbet obscen. Și nu numai tenis.

Jim își mai comanda o bere. De regulă, putea trage de o bere timp de o oră, dar Collins îl irita și constată că acum chiar bea, lucru neobișnuit pentru el.

Îți place marina militară? 176

Collins ridica din umeri.

Habar n-au cei aia mare, asta e sigur. Mi-ar plăcea să mă întorc în cea comerciala.

Și de ce no faci?

Eram pe țărm cu nevasta mea, și au venit să mă recruteze. Și, ca să scap, am intrat în marina militară, pentru că nu voiam să fiu în vreo armata în care să trebuiască sa umblu pe jos.

Continuară sa bea împreună, iar Jim se uita de jur-împrejur, la lumea din bar. Pușcașul plecase. Nu mai vedea pe nimeni altcineva care să-i placa. La capătul celălalt al barului era un bătrân care încerca să agate un marinar care, la rândul lui, încerca să agate un soldat. Era distractiv. Fără să observe comedia, Collins întreba brusc:

Auzi, de ce te-ai carat așa de repede de pe nava? Era o întrebare pe care o așteptase. Răspunse rar, cu o nonșalanta prefăcuta.

Voiam să văd California și n-aveam chef de un scandal cu

stewardulsef, aşa că am şters-o pe tăcute.

M-am gândit eu ca asta a fost. Collins îşi termina băutura.

Dar cum se face că le-ai lăsat pe fetele alea în apartament? Asta e o chestie pe care n-am priceputo niciodată.

Jim ridica din umeri.

Numi plăcea a mea, asta-i tot.

Să înfuriat ca dracu', dar ai fost deştept că ai plecat.

De ce?

Aveau blenoragie, amândouă. Mi-au dat-o şi mie şi m-am chinuit îngrozitor pana sa scap de ea.

Izbucniră amândoi în ras şi Collins îi povesti lui Jim despre individul care fusese bolnav de blenoragie de douăzeci de ori şi se vindecase de fiecare dată, cu excepţia primei. În sfârşit, se despărţiră, iar Jim se bucura la gândul ca permisia lui Collins era pe sfârşite şi ca nu aveau să se mai vadă niciodată.

177

Într-o zi friguroasa cu cerul de iarna cenuşiu cu oranj, când frigul învăluise oraşul, Jim se întoarse să îşi petreacă Crăciunul acasă.

Pe când fiul ei se apropia pe alee, doamna Willard stătea pe veranda din faţa casei, înfăţişarea ei îl surprinse. Parul alb şi dezordonat ca de obicei, chipul palid şi ridat; îmbătrânise cât fusese el plecat. Se îmbrăţişară şi ea rămase agăţata de el, strângându-l în braţe fără să spună nimic, doar ţinându-l strâns îmbrăţişat. Intrară în casa; aici cel puţin nu se schimbase nimic. Salonul era la fel de trist ca întotdeauna, în ciuda pomului de Crăciun în care sclipeau luminitele. Jim se simţea ciudat, ca şi cum ar fi fost dislocat în timp. Se întoarse spre ea şi rămaseră multă vreme privindu-se, fără să spună o vorbă, ca doi străini cu o amintire comuna.

Ai crescut, Jim, spuse în cele din urmă mama. Te-ai schimbat.

Ca noi toţi, presupun. Nu era răspunsul potrivit.

Semeni cu cei din familia mea. Nu mai semeni cu tata. Pe vremuri semănai cu el.

Jim văzu pe chipul mamei sale propriile lui trăsături îmbătrânite şi fu cuprins de teama la gândul bătrâneţii şi al morţii.

Tu nu te-ai schimbat prea mult, minţi el. Ea chicoti.

Ba da, m-am schimbat. Acum sunt bătrâna. Dar nu-mi pare rău. Dacă de la bun început nu eşti o frumuseţe, se spune ca vârsta te face să araţi mai bine, îţi da caracter.

O privi în lumina beculetelor din brad şi văzu că avea dreptate. Timpul o făcuse să arate mai bine. Acum avea un chip al ei, pe care nu îl avusese înainte.

Ai de gând să te însori, fiule?

Faptul că i se spunea din nou fiule suna straniu.

Într-o zi.

Cu cât îmbătrânesc, cu atât mă conving ca oamenii trebuie să se căsătoreasca de tineri. Uneori mă gândesc ca tatăl 178

tău şi cu mine nu neam înţeles aşa cum trebuia tocmai pentru ca neam căsătorit atât de târziu. Tu eşti la vârsta potrivita ca să te aşezi la casa ta.

Poate.

Sunt câteva fete foarte drăguţe în oraş, care ar fi nişte sotii foarte bune. O să le vezi cât stai aici. Ar fi mai bine dacă ai lua pe una dintre ele decât vreo fata din New Yok, nu că ar fi treaba mea. Jim surâse. Newyorkezii nu erau prea bine văzuţi în Sud.

Il întreba cum mergea munca şi îi spuse. Era mulţumita.

Mă bucur câţi merge bine. Nimeni în familia asta n-a fost vreodată în stare să câştige un ban şi e timpul ca cineva să o facă. Dar banii nu sunt totul, nu? Uneori e mai important să te căsătoreşti, să te aşezi la casa ta şi să te bucuri de viaţa, nu-i aşa?

Mai devreme sau mai târziu avea să-i propună să rămână acasă pentru totdeauna.

Nu ştiu, mama. Încă nu m-am gândit serios la toate astea. Am o afacere care merge bine la New York şi, atâta vreme cât merge, cel mai bine e să rămân acolo.

Percepându-i rezistenta, ea schimba subiectul.

Pe fratele tău l-au făcut locotenent. E la aviaţie şi urmează să plece cât de curând în misiune. Nu înţeleg de ce, dacă războiul tot e pe sfârşite, sau cel puţin aşa spun ziarele.

Vine aici de Crăciun? Ea înclina din cap.

Are o permisie de câteva zile. E un tânăr foarte inteligent.

Jim se întreba dacă nu cumva mama sa avea un dinte împotriva fiului ei mai mic. Era cu desăvârşire schimbată. Orice era posibil.

Primeşti chiriaşi, mai nou? îi scrisese despre asta.

Doar o pereche, soţ şi sotie. O să-i cunoşti la cină. Carrie şi soţul ei vin şi ei.

Ce-mi face nepotul?

E grasut şi drăguţ.
179
Tacu.
Numi vine să cred ce mult te-ai schimbat, relua ea după o vreme.
Jim dădu intro doară cu piciorul în geanta, iar mama îi spuse.
Duti lucrurile la tine în cameră. Care?
Camera ta cea veche.
Acolo sta şi John când vine în permisie?
Da. Nu s-a schimbat nimic, încerc să nu schimb nimic, dacă pot. Ştiu ca poate trăiesc prea mult în trecut, dar cred că trecutul sta avut părţile lui bune. Şi poate viitorul va fi şi mai bun.
Adică după moartea tatii, spuse Jim brutal. Ea dădu placid din cap.
Da, după moartea tatii, întotdeauna am fost de părere ca, chiar dacă ai făcut un targ prost, trebuie să te ţii de el. Dar când s-a terminat, nu are niciun rost să te prefaci că a fost cel mai bun lucru care ţi s-a întâmplat vreodată.
De ce te-ai măritat cu el?
Zău, fiule, de ce se căsătoresc oamenii? Dacă am ştiut vreodată pentru ce m-am măritat cu el, atunci am uitat demult. Probabil pentru ca mă cerut. Nu aveam prea mulţi pretendenţi. Acum, duti geanta sus şi pregătestete de cina.
Când cobori, toată lumea era deja aşezată la masă. Mama îl prezenta chiriaşilor; apoi strânse mana fratelui sau şi îşi săruta sora. Carne se îngraşase. Rochia stătea să-i plesneasca peste sani şi peste solduri. Fără machiaj, arata obosita, dar vesela şi în mod evident mulţumita de soţul ei, un tip plăcut, care nu-i ieşea din cuvânt.
Să ştii că e la fel de chipeş ca-ntotdeauna, spuse Came, privindu-si fratele cu admiraţie. La el sau adunat toţi nurii familiei.
Hohotul ei de ras era ca o explozie, care nu se opri decât atunci când bărbatul ei îi spuse ceea ce dorea să audă: ca şi ea era frumoasă.
180
La masa vorbiră despre munca lui Jim, despre cât era ea de profitabila şi, dacă se întorcea acasă, aşa cum doreau cu toţii, dacă se va putea descurca la fel de bine ca la New York. Şi, desigur, Carrie puse inevitabila întrebare:
Când ai de gând să te însori, Jim? El ridica din umeri:
Când mo cere vreo fata. Toată lumea rase.

Întotdeauna ai fost timid cu fetele, spuse sora sa, cu gura plină. Ar trebui să te aşezi la casa ta. Nimic nu se compara cu asta, nu-i aşa, draga?

Soţul aproba ca, într-adevăr, nimic nu se compara cu asta. Lui Jim, mascarada i se părea deprimanta, încerca fără succes să schimbe subiectul.

Jim o să se însoare când va fi gata să se stabileasca undeva, interveni împăciuitoare mama. Cred că a făcut bine ca nu să însurat în timp ce se vântura prin lume.

Discutară despre căsătorie, despre oamenii normali a căror viaţă urma un traseu previzibil şi a căror existenta era de multe ori asemănătoare. Dar, în încercarea lor de ai oferi lui Jim cel mai potrivit sfat, niciunul nu bănuia măcar ca înţelepciunea lor colectiva nu-i era de niciun folos, ca viaţa lui era atât de diferita de a lor. Lucrul acesta îl întrista în aceeaşi măsura în care mascarada fără de sfârşit îl irita, îl plictiseau minciunile sale necesare. Cât ar fi vrut să le poată spune ce era cu adevărat! se întreba brusc ce s-ar întâmpla dacă toţi bărbaţii asemănători lui ar fi la fel de deschişi şi de onesti. Viaţa ar fi cu siguranţa mai fericita pentru aceia care trăiau intro lume unde dragostea era ceva natural, nu ceva de care să te temi, şi bărbaţii ar putea iubi alţi bărbaţi, după cum erau meniţi, iar femeile ar putea iubi femei, după cum erau menite. Aşezat însă la masa, gândindu-se la libertate, ştia că onestitatea era un lucru primejdios, în cele din urmă, curajul îl părăsi.

Apropo, spuse Carrie, ştii ca Bob Ford să însurat cu Sally Mergendahl, nu?

181

Mia scris mama. Unde e. unde sunt acum?

Ea sta cu familia ei, aici, iar el e pe mare, dar cred că trebuie să se întoarcă peste câteva zile. O să fie aici la petrecerea de Crăciun de la familia Mergendahl. Eşti invitat şi tu. Şi au o fetiţă foc de drăgălaşa, cu par roşcaţinchis, exact ca al lui Bob.

Jim, nici nu te-aş fi recunoscut, ai crescut mare, nu-i aşa, draga?

Doamna Mergendahl se întoarse spre domnul Mergendahl şi primi acordul său. Continua, cu certitudinea că are audienta.

Ce mai, e bărbat în toată firea. Au crescut toţi. Parca ieri jucai în toate turneele acelea la şcoală. Şi acum, uitate la tine! Toţi ceilalţi băieţi în armată, însuraţi, şi fetiţa noastră, mămica.

Domnul Mergendahl îi făcu cu ochiul lui Jim.

Lasal în pace, mama, să facă şi el cunoştinţa cu toate fetele astea care mor de nerăbdare sal vadă. Avem o întreaga recolta nouă.

Jim se scuza şi trecu în salonul de moda veche. Carne îl prinse de braţ.

Hai să te prezint.

Pe mulţi dintre cei prezenţi îi recunoştea; pe unii îi ştia de la şcoală, pe alţii din oraş. Toată lumea să aducea aminte şi toţi păreau sincer bucuroşi sal vadă, amintindu-i întâmplări pe care le uitase. Ca în vis, trecea de la un grup la altul, îndreptanduse către punctul central, unde ştia că se va afla Bob.

Apoi o zări pe Sally Mergendahl, acum Sally Ford, şi se desprinse de braţul lui Carrie pentru a-i vorbi. Sally se făcuse o femeie înalta şi graţioasa, cu chipul încadrat de păr negru, îşi strânseră mâinile cu căldura, măsuranduse, căutând semne ale schimbării.

Felicitări! spuse Jim.

Pentru copil? Pentru căsătoria cu Bob? 182

Pentru amândouă.

În ciuda tonului sau vesel, o simţea încă rivala.

Eşti drăguţ, Jim. Hai să stăm jos. Avem atâtea sa ne povestim.

Se aşezara pe o sofa din par de cal. Conversaţia le era periodic întrerupta de nou-veniţii care doreau să îl salute pe Jim.

Vezi ce popular eşti? Zău, ar trebui să te stabileşti aici, împreună cu noi ceilalţi.

Ai auzit ca nas vrea?

Aa. nu chiar, dar ştii cum e pe-aici, toţi ştiu perfect ce vrea fiecare. Ne petrecem timpul băgându-ne nasul peste tot, chiar dacă nu se întâmpla niciodată nimic interesant. Ne cunoaştem prea bine între noi.

Unde e Bob? Ea se încrunta.

La Newport News, cu nava. Nu acostează decât mâine. Când vine, hai să luăm cina o dată împreună, doar noi trei.

Mi-ar face plăcere. E ofiţer secund acum, nu?

Da. Dar când se termina războiul, are saşi dea demisia.

Cum aşa? E îndrăgostit de mare.

Dar tata are nevoie de el aici, în compania de asigurări, şi toată lumea zice ca Bob va fi un agent minunat, iar tata spune ca Bob poate să preia firma când o să se pensioneze el.

Ar fi frumos.

Jim vedea latul strângându-se uşor pe după umerii şovăitori ai lui Bob. Şovăitori, oare? Să se fi schimbat? Era posibil.

A umblat destul prin lume. La urma urmelor, vezi ce vezi din ea, şi pe urmă? Oricum, toţi prietenii lui sunt aici, şi poate avea şi o slujbă bună. Cred că totul o să iasă minunat. Abia aştept să vezi copilul.

Bob e un tată bun?

N-a avut ocazia sa practice prea mult. Deocamdată crede ca un copil e ceva cu care te joci pana începe să

183

plângă, când îţi vine să-i suceşti gâtul. Atunci zice ca ţin la copil mai mult decât la el, dar eu îi spun ca, în fond, copilul este chiar el, ceea ce e adevărat.

Şi el înţelege?

Păi, cred că da, uneori. Ştii cum e el.

Nu sunt sigur ca mai ştiu.

A trecut într-adevăr vreme destul de multă. Şi într-adevăr s-a schimbat. Sigur, arata aproape la fel. Dar rade mult mai mult decât pe vremuri. Când era copil, era cam încruntat. Şi mort după fete. Şi acum mai primeşte scrisori de la fete din toată lumea. Mi le da sa le citesc şi zău, ţi se face mila. Dar eu nu sunt geloasă. Nu ştiu cum se face, poate pentru ca s-a întors la mine atunci când nu era obligat să o facă.

În timp ce continuau să sporovăiasca, Jim se întreba dacă lui Bob îi placusera vreodată bărbaţii. Din ceea ce spunea ea şi din câte bănuia el părea puţin probabil, ceea ce însemna ca experienţa lor fusese unica. Ceea ce, la rândul său, însemna ca Bob făcuse dragoste cu el nu din dorinţa pentru un bărbat, ci pentru ca ţinea la el. Faptul ca acum prefera femeile bărbaţilor nu putea decât să cimenteze legătura lor, făcând-o şi mai neobişnuita.

Nu se amăgea cu gândul ca întoarcerea sa va însemna sfârşitul căsniciei lui Bob. Visul copilăriei lor de a pleca împreună pe mare nu mai era posibil. Prea multe se întâmplaseră. Intraseră amândoi în lume. Dar nu exista niciun motiv pentru care relaţia lor nu ar fi putut continua, mai ales dacă el se întorcea în Virginia şi prelua postul de la liceu. Apropierea va desăvârşi apoi restul. Se gândi la vechea coliba de pe malul răului. O mai fi tot acolo? Sally nu se oprise din vorbit.

Nu-mi place să fiu învechita. Şi nici nu cred că sunt. Cred că un bărbat trebuie să aibă o mulţime de aventuri înainte de a se căsători.

I-am spus mamei chestia asta şi am crezut că o să explodeze. Zice ca n-o să fie niciodată în stare să înţeleagă generaţia tânăra.

Când crezi că va ieşi Bob din marina? 184

Când se termina războiul cu Germania. Aşa spune lumea. Tata are un prieten la Washington, care poate să aranjeze, dacă e vreo problemă. Jim, îmi mai aduci nişte punci? M-am uscat de tot.

Jim traversa salonul aglomerat, zâmbind oaspeţilor care doreau să stea de vorbă cu el. Era surprins să constate ce popular e. Dacă ar şti ei. Langa bolul cu punci se trezi faţă în faţă cu fratele său.

John era înalt şi brunet, iar uniforma îi venea bine. Lui Jim îi era la fel de antipatic ca întotdeauna. Avea surprinzător de multă încredere în sine şi toată lumea spunea că are saşi facă un drum în societate, ceea ce era şi convingerea lui. Politica avea să fie cariera sa.

Salut, Jim. Nu neam văzut de mult.

John avea o voce profunda, rezonanta. Jim observa ca bause prea mult. Schimbară câteva formule de salut şi complimente superficiale. Apoi John făcu semn spre Sally.

E foarte drăguţa, nu?

Da, e drăguţa.

Păcat ca Bob a ratat petrecerea. Probabil arzi de nerăbdare sal revezi.

Jim se întreba dacă John ştia ceva. Fratele lui era inteligent şi evident îşi amintea ca Jim se întâlnea foarte des cu Bob pe când erau copii. Dar era oare suficient pentru a-i trezi bănuielile? Sau se recunoşteau pentru ca semănau? Gândul acesta îl făcu să zâmbească. Se spunea că adesea era din familie, îşi privi mai atent fratele.

Ce santamplat?

A, nimic, mă gândeam. Trebuie să-i duc punciul lui Sally.

Vezi să nu stai sub vase, spuse John cu glasul sau profund, ironic.

Undeai stat atâta vreme? îl întreba Sally în gluma. M-am temut ca mai abandonat.

Nu, am stat de vorbă cu fratele meu.

Trebuie să te simţi grozav acum, că te-ai întors.

185

Veni şi ziua cinei, care îl găsi pe Jim emoţionat. Se rasti la mama sa când îi spuse că ar trebui să îşi ia un pardesiu şi îşi pierdu răbdarea cu fratele sau, al cărui stilou cursese în sertar şi îi patase ultima

cămaşa curata. După un scandal mulţumitor cu John, ieşi din casă.

Ciocăni la uşa casei familiei Mergendahl cu inima bătându-i puternic, îi deschise Bob.

Ca într-un vis, Jim îi strânse mana, abia în stare să rostească vorbele.

Ce naiba mai faci? spuse Bob. Hai înăuntru, să bei ceva.

Il conduse în salon.

Bătrânii sunt în oraș, iar Sally e sus, nu ştiu ce-i face copilului. Doamne, ce binemi pare că te văd. Ești neschimbat. Ce-ai mai făcut?

Când în fine fu în stare să vorbească, Jim o făcu cu glas răgușit.

Bine. Sunt bine. Şi tuaraţi grozav. Ceea ce era adevărat.

Jim constata cu surprindere ca uitase cum arata Bob. Avusese convingerea ca imaginea pe care o avea în minte era exacta, dar aparent aceasta amintire era sentimentala, nu literala. Uitase cât de închisa era nuanţa de roşcat a parului lui Bob, uitase că avea pistrui, colţurile gurii i se curbau în sus şi ochii îi erau mai albaştri ca marile Arcticii. Doar trupul îi era aşa cum să amintea, longilin, suplu, cu pieptul lat. Îi stătea bine în uniforma.

Se aşezara în faţa şemineului, iar Bob uita de băuturi. Făcea, la rândul său, un inventar, își amintea oare totul?

Ai dispărut, spuse Bob în cele din urmă.

Eu? Tu! Tiam scris de nu ştiu câte ori, dar nu erai niciodată la adresa la care îţi scriam eu.

Ce-i drept, ca și tine, am umblat mult.

Amândoi am umblat.

Ai văzut-o pe Sally de când te-ai întors?

La petrecerea de Crăciun. 186

Exact. Uitasem. Ea tea invitat astaseara.

E o fată minunată.

Jim voia sa stabileasca acest lucru de la început.

Cred și eu. Mă bucur să vă simpatizaţi reciproc, în scoala nu v-aţi cunoscut prea bine, nu-i aşa?

Nu. Dar îmi amintesc că încă de pe atunci umblai cu ea.

Deci, tu când ai de gând să te însori? Iarăși această întrebare.

Nu prea curând.

Crezi ca s-ar putea să te întorci să locuieşti aici? Jim înclina din cap.

S-ar putea. Tu te stabileşti aici?

Aşa mi se spune. Se pare că o să intru în asigurări, împreună cu tatăl lui Sally. Toată lumea zice că ar trebui să fiu bun la aşa ceva.

Dar ai prefera să fii pe mare?

Bob se foi pe scaun, încrucişândusi şi descurcisandusi picioarele lungi.

E adevărat, sunt de zece ani pe mare şi am deja un loc al meu. No să-mi fie uşor să mă întorc pe uscat. Dar dacă Sally vrea.

Ea vrea. Dar tu nu vrei?

Ba vreau.

Bob era sfidător, iritat. Apoi se mai înmuie.

Sau, ştiu eu, poate nu vreau.

Nu pricep ce e rău în a fi marinar, mai ales ca şi câştigi bani frumoşi. De ce nu iar plăcea lui Sally?

Ştii cum sunt femeile. Vor să te aibă tot timpul sub ochi. Zice că nici nu simte că e măritata când sunt plecat.

Deci te stabileşti aici. Bob încuviinţa:

Da, o să mă stabilesc aici. A, o să mă obişnuiesc. Şi îmi place ideea de a fi cap de familie.

Aşa mă gândesc şi eu, să mă întorc aici.

O să fie minunat, ca pe vremuri. Ce ciudat, pe toate fetele de aici le-am cunoscut, destul de bine, dar dintre băieţi

187

nu mi-a fost niciunul mai apropiat, în afară de tine. O să fie plăcut să am măcar un prieten în oraş. Cu care să joc tenis. Da.

Dar tu eşti prea bun pentru mine. Eşti profesionist, iar eu n-am mai jucat de ani de zile. Oricum o să fie plăcut să jucăm din nou.

Tonul lui nostalgic îi aduse lui Jim o clipă de triumf. Bob avea să se întoarcă la el la fel de uşor şi de natural cum o făcuse prima dată.

Neam distrat ceva când eram mai mici, continuă Bob visător, privind la foc.

Jim privea la rândul sau flăcările. Da, aşa fusese: flăcări şi starea indusa de lumina lor. Şi avea să fie totul din nou, de asta era sigur.

Neam distrat.

Jim îşi promise că nu va pomeni el primul coliba.

Uneori mă gândesc ca mi-ar fi plăcut să mergem împreună la universitate. Poate ca marea a fost o greşeală, deşi a fost frumos. Tu ai plecat numai pentru că am plecat eu, nu-i aşa?

A fost unul dintre motive.

Crezi că am făcut o greşeală? Jim studie flăcările.

Nu, spuse el în fine. Am făcut ceea ce trebuia să facem. Cred că era normal pentru tine să te faci marinar şi pentru mine să devin jucător de tenis. Noi nu am fost niciodată la fel cu ceilalţi de pe-aici. N-am fost legaţi de casă. Noi am scăpat. Şi asta nu le-a plăcut. Doar ca acum ne întoarcem.

Bob surâse.

Tu eşti singurul care înţelege de ce a trebuit să plec pe mare. Da, amândoi am făcut ce trebuia să facem. Dar acum, e bine să ne întoarcem? E oare posibil să te întorci să stai în aceeaşi casă, cu aceiaşi oameni, zi după zi? E posibil?

Nu ştiu. Pur şi simplu nu ştiu. Sigur, pentru mine e mai simplu. Eu pot să predau tenisul aici, dar tu nu poţi fi 188

marinar pe uscat. Cred că ar trebui să faci ceea ce crezi tu că e mai bine.

Spunând acestea, Jim se gândea la altceva. Bob ofta.

Nu mă pot hotărî.

Ar fi vrut să îl ajute, dar nu putea.

Mai aşteaptă. Aşteaptă pana se întâmpla ceva. Întotdeauna se întâmpla cate ceva.

Rămaseră tăcuţi în faţa focului. La etaj, Jim auzea plânsul unui copil, copilul lui Bob.

Ce face tatăl tău? întreba el în cele din urmă.

A murit. Luna trecută.

L-ai văzut înainte de a muri? Nu.

N-a vrut să te vadă?

Înnebunise, aşa mi-au spus. Era nebun de aproape cinci ani. N-ar fi folosit la nimic. Şi-apoi, eu n-am vrut sal vad pe el. Nu mă interesa dacă moare sau nu.

Din tonul detaşat al lui Bob dispăruse orice urma de amărăciune.

Ai vreo iubita, Jim? întreba el pe neaşteptate. Nu.

Nu mă mira. Tot timid cu femeile eşti. Dar ar trebui sati găseşti pe cineva. E epuizant să le tot schimbi.

Poate o să-mi găsesc pe cineva când o să mă întorc aici.

Şi o să fim doi bărbaţi însuraţi. Doamne, nu ne-am gândit niciodată că o să ajungem aici, nu-i aşa?

Nu, niciodată.

Şi în câţiva ani o să fim oameni în toată firea, pe urma o să fim bătrâni şi pe urma o să murim.

Cam sinistru.

Raseră împreună. Apoi Sally intra în încăpere.

Buna, Jim.

Ce face copilul? întreba Bob.

Mulţumesc lui Dumnezeu, doarme. Bob, nu i-ai dat lui Jim nimic de băut!

lartama. Ce vrei să bei?

189

Nimic, mulţumesc.

Atunci hai să ne aşezam la masa, hotărî Sally.

Cina era gustoasa. Discutară despre locuitorii oraşului şi familiile lor, şi despre războiul din Franţa, în atmosfera intima a sufrageriei, Jim se simţea complet relaxat. Nu trebuia să facă nimic. Totul se întâmpla de la sine. În curând, Bob va fi cu el. Şi Bob era acela care împingea lucrurile către acest deznodamant.

Cred că în mai am să fiu la New York. Hai să ne întâlnim şi s-o facem o dată iată înainte să se închidă uşile puşcăriei.

Sally zâmbi indulgent. Jim spuse:

Ar fi grozav. O sati las adresa, să mă suni de îndată ce ajungi în oraş.

În primăvara aceea, Jim munci mult, în speranţa ca, epuizat, va uita de Bob. Dar era greu. Lucrurile nu se îmbunătăţiră nici când, odată cu venirea lunii mai, nu primi nicio veste de la el. În fine, îi scrise lui Sally, care îi răspunse ca Bob era tot pe mare, nu-i aşa că era groaznic? Dar măcar războiul se terminase şi Marina nul mai putea retine prea mult.

Un an mai târziu, Bob apărea pe neaşteptate la uşa apartamentului lui Jim. Îşi strânseră mâinile ca şi cum s-ar fi văzut abia cu o zi înainte.

Frumoasa casa ai, spuse Bob privind înjur mulţumit. No sati para rău să laşi toate astea ca să te întorci în Virginia?

Încă n-am lăsat nimic, zâmbi Jim.

Bob se aşeza pe un scaun şi îşi întinse picioarele lungi. Era tot în uniforma.

Frumoasa casa, murmură el iar.

Când pleci din nou? Bob se încrunta.

Al naibii să fiu dacă ştiu. Mi se oferă o şansă să-mi iau brevetul de căpitan. E ceva la vârsta mea, şi tare nas vrea să refuz.

190

Şi Saliy?

Asta e. Sally. Nu ştiu ce să fac Ea vrea să mă întorc acasă.

Şi tu nu vrei să te duci? Nu.

Atunci nu te duce. E viaţa ta. Dacă îţi place pe mare, rămâi pe mare. Sally nu e prima femeie care să măritat cu un marinar.

Bob dădu din cap.

Asta i-am spus şi eu, dar e aşa de hotărâta sa mă aducă acasă. Şi ea, şi familia ei. Uneori am impresia ca mai mult familia, decât ea. Ea pare mulţumita cu copilul. Cred că no să-mi ducă mie dorul chiar atât de mult.

Va trebui să te hotărăşti.

Jim prefera sal ştie pe mare. Aşa aveau să fie despărţiţi perioade lungi de timp, dar măcar Bob avea să fie separat şi de Sally.

Ce zici să mâncam în oraş?

Cinara la un restaurant italian, împărţind o sticlă de Chianti. Cercul avea să se închidă în scurta vreme.

Unde vrei să mergem? îl întreba când sfârşira masa.

Numi pasa. Oriunde, unde să mă pot imbata.

Ştiu un bar.

Ieşira în aerul cald al nopţii şi pornira pe jos spre barul unde bărbaţii veneau în căutarea altor bărbaţi. Jim era curios să vadă cum va reacţiona Bob. Se aşezara la o masă şi comandară whisky. Erau destule femei în jur pentru a masca natura locului fata de observatorul neatent. Bob se uita în jur.

Nu-s prea multe femei pe-aici, spuse Bob într-un târziu.

Nu, nu prea multe. Vrei una? Bob rase.

Hei, sunt bărbat însurat. Ai uitat?

De aceea te-am şi adus aici. Nu ai tentaţii.

191

Băură şi vorbiră. Vechea intimitate dintre ei îşi reintra în drepturi, adică Bob întreţinea conversaţia şi Jim asculta, aşteptând, în timp ce Bob îi vorbea despre mare, Jim urmarea comedia de la bar. Un pilot de aviaţie se strecura alături de un marinar. Stăteau de vorba, lipiţi unul de altul. Apoi plecau, îmbujoraţi la fata, cu ochii strălucind. Tineri atraşi de tineri, nu ca bătrânii trişti, dornici dar respingători,

care încercau când cu unul, când cu altul, pe rând; insensibili la refuzuri, erau în căutarea acelui gen rar căruia să-i placa fie bărbaţii în vârsta, fie banii.

O gasca destul de ciudata aici, spuse brusc Bob, indicând barul.

Aşa e New York-ul.

Pe Jim îl cuprinse frica. Dacă Bob intra în panica? Oare supralicitase?

Da, presupun că aşa e. Plin de pederasti. Sunt peste tot în ziua de azi, pana şi pe nava. Am avut o dată un căpitan care era, dar n-am avut necazuri cu el. E mare grădina lui Dumnezeu. Mai bei ceva?

Bob mai comanda un rând.

Jim rrăsufl uşurat văzându-i toleranta.

Femei cunoşti? întreba în fine Bob. Vreau să zic, doar să stăm de vorbă. Dacă fac altceva, mă omoară Sally. De aia, mă crezi sau nu, nu m-am culcat decât cu o singură alta femeie de când m-am însurat, ceea ce e un record destul de bun. Nu, mă gândeam doar la ceva companie feminină.

Da. Dar la ora asta sunt toate ocupate.

Da, e cam din scurt. Am şi eu câteva numere de telefon. Poate ar trebui să le încerc.

Jim considera că era mai înţelept să nu se opună.

Hai la mine la hotel, spuse Bob şi se ridica. O să sun de-acolo.

Achitară nota şi părăsira barul, urmăriţi de priviri invidioase.

Traversară Times Square. Era o noapte fierbinte, fără vânt. Lumini sclipind. Lume peste tot. Atmosfera de sărbătoare, 192

după război. Hotelul lui Bob se afla pe o stradă lăturalnica. Urcară direct în camera lui. De cum trecu pragul, Jim fu copiesit de realitatea fizică a lumii lui Bob. Peste tot pe podea erau împrăştiate haine, pe uşa de la baie atârna un prosop, patul era un maldăr de cearşafuri şi, peste izul aspru de praf şi dezinfectant, se simţea mirosul propriu al trupului lui Bob, pe care Jim îl găsea excitant.

E cam balamuc, spuse Bob mecanic. Nu sunt un tip prea ordonat. Sally se înfurie întotdeauna când mă vede cum îmi arunc lucrurile.

Se apropie de telefon şi suna în câteva locuri. Nimeni nu era acasă, în fine, lasa receptorul jos şi zâmbi.

Probabil mi-a fost scris să fiu cuminte astaseara. Aşa ca hai să ne imbatam. Mai bine beţi decât aşa.

Scoase o sticlă din valiza şi turna în două pahare.

Uiteasa.

Bău tot dintr-o înghiţitura. Jim abia dacă gusta din whisky. Trebuia să aibă mintea limpede.

Băură în lumina cruda a unicului bec fără abajur, în timp ce încăperea devenea tot mai sufocanta, îşi scoasera cămăşile. Trupul lui Bob era la fel de musculos şi de puternic, cu pielea alba şi neteda, fără pistrui, aşa cum aveau alţi roşcaţi.

Duetul începu în pianissimo.

Mai ţii minte coliba sclavului? întreba Jim.

Cea de lângă rău? Sigur.

Neam distrat de minune acolo.

Aşa e. Era şi un iaz, nu? în care am înotat? Jim înclina din cap.

Ţii minte ultima dată când am fost acolo?

Nu, nu cred.

Oare să fi uitat? Imposibil.

Nu se poate să nu-ţi aminteşti. Weekendul dinaintea plecării tale în nord. Imediat după ceai absolvit scoala.

Bob dădu din cap.

Da, cred că îmi amintesc.

193

Se încrunta.

Neam. neam prostit un pic, nu-i aşa? Da, îşi amintea. Acum avea să se întâmple.

Da. A fost plăcut, nu? Bob chicoti.

Toţi băieţii fac chestia asta, bănuiesc. E amuzant, dar eu n-am făcuto decât atunci, o dată.

Nici eu.

Deci eram amândoi doi mici pederasti în adâncul sufletului, rase Bob.

Ai mai. ai mai făcuto după aceea, cu altcineva? Cu alt tip? A, nu. Tu?

Nu.

Hai să mai bem ceva.

Curând erau amândoi beţi şi Bob se planse că îi era somn. Jim spuse ca şi lui, şi că ar trebui să se ducă acasă, dar Bob insista să petreacă noaptea la el. Îşi azvârliră hainele pe jos. Doar în chiloţi, se aruncara pe patul nefăcut. Bob zăcea întins pe spate, cu un braţ peste fata, aparent inconștient. Jim îl privi atent; oare dormea cu adevărat?

își făcu curaj și îi puse o mână pe piept. Pielea era la fel de neteda cum şi o amintea. Atinse uşor firele de par arămiu care creşteau sub buricul adânc. Apoi încet, ca un chirurg care face o operaţie delicata, îi descheie nasturii de la chiloţi. Bob se clinti, fără să se trezească, iar Jim desfăcu chiloţii, dând la iveala părul pubian, blond şi des, din mijlocul căruia răsărea carnea alba. Încet, mana sa se închise în jurul sexului lui Bob. îl ţinu aşa, un timp care i se păru o veşnicie, îl ţinu, pana când, ridicând privirea, descoperi că celălalt se trezise şi îl urmărea. Inima lui Jim se opri o clipă lungă.

Ce dracu' faci?

Glasul era aspru. Jim nu reuşea să articuleze. Lumea se prăbuşea. Mana îi rămase încremenita pe loc. Bob îl împinse. Dar el nu se putea mişca.

Dami drumul, poponarule! 194

Un coşmar, hotărî Jim. Nu era cu putinţa că aşa ceva să se întâmple cu adevărat. Dar, când Bob îl plesni tare peste fata, durerea îl trezi. Se trase înapoi. Bob sari în picioare şi rămase aşa, legananduse beat, moşmondind la nasturi.

Să ieşi de aici imediat!

Jim îşi atinse fata, acolo unde fusese lovit. Urechile încă îi mai ţiuiau. Oare îi dăduse sângele?

Ieşi afară, mauzi?

Bob se îndrepta spre el ameninţător, cu pumnul ridicat. Pe neaşteptate, copiesit în egală măsură de furie şi de dorinţa, Jim se arunca asupra lui. Se înclestară. Cazura pe pat. Bob era puternic, dar nu mai puternic decât el. Icnind şi gâfâind, se suceau şi se răsuceau, lovindu-se cu braţele şi cu picioarele, dar Bob nu-i putea ţine piept şi, până la urmă, rămase întins cu fata în jos pe pat, cu un braţ întors la spate, asudat, gemand. Jim privi în jos la trupul neputincios, cuprins de gânduri asasine. Răsuci şi mai tare braţul. Bob scoase un strigat. Pe Jim, durerea celuilalt îl excita. Ce era de făcut? Se încrunta. Băutura îl împiedica să gândească. Se uita din nou la trupul ce se zvârcolea sub el, la spatele lat, la chiloţii sfâşiaţi, la picioarele lungi şi musculoase. O ultimă umilinţa: cu mâna liberă, îi trase chiloţii în jos, dând la iveala fesele albe şi ferme, fără par.

Iisuse Cristoase, şopti Bob. Nu. Nu!

După ce termina, Jim se întinse deasupra trupului neclintit, rrăsufind din greu, secat de simţire, conştient ca lucrurile fuseseră

făcute, cercul închis, sfârşit.

Într-un târziu, se ridica. Bob nu se clinti. Rămase cu fata în jos, strângândusi perna peste fata, în timp ce Jim se îmbraca. Apoi Jim se apropie de pat şi privi în jos la trupul pe care îl iubise cu o asemenea patima atâţia ani de zile. Asta era totul? Puse o mână pe umărul transpirat al lui Bob. Acesta se trase departe de el: frica? dezgust? Nu avea importanta. Atinse perna. Era uda. Lacrimi? Foarte bine. Fără o vorbă, se îndrepta spre uşa şi o deschise. Se mai uita o

195

data la Bob, apoi stinse lumina şi închise uşa în urma sa. Ieşi din hotel, fără să-i pese unde se ducea. Vreme îndelungată umbla la întâmplare, până ajunse în dreptul unuia dintre barurile unde bărbaţii veneau în căutarea altor bărbaţi. Intra, pregătit să bea până la finalul definitiv al visului.

UNSPREZECE

ERA TÂRZIU, foarte târziu, începea să uite din nou. Trebuise să facă un efort uriaş ca să îşi amintească ce i se întâmplase. Acum nu mai simţea tristeţea. Nu mai simţea nimic. Bob era terminat şi cu asta, basta.

Il striga pe barman. Acesta se apropie.

Încă unul?

Jim aproba din cap. Să simţea ciudat de greu. Dacă îl clatina prea tare, avea să-i cadă.

Încă unul.

Un bărbat scund, cu mustaţa neagra şi ochi cercetători, se apropie.

Pot să iau loc? Şi îmi permiţi să îţi ofer ceva de băut?

Dacă vrei neapărat.

E o vreme foarte calda, nu-i aşa? Eu sunt din Detroit. Tu de unde eşti?

Am uitat.

Scuzama dacă am fost prea curios. Nu vreau să fiu indiscret.

Nu face nimic.

Jim se bucura să aibă pe cineva vizavi de el la masă. Pe cineva căruia îi plăcea să vorbească. Sunetul cuvintelor era liniştitor, dacă nu dădeai atenţie sensului lor.

Ce oraş mare, nu-i aşa? Sunt aici de vreo două săptămâni, cred, şi încă nu am văzut mai nimic. E mult mai mare decât Detroitul şi are

de toate. N-am văzut în viaţa mea
197
cantităţi atât de mari din tot ceti poţi închipui. Dacă nu sunt prea indiscret, lucrezi aici?
Da.
Se întreba cât o să-i ia chelnerului săi aducă băutura. Pana nu io aducea, nu putea face niciun fel de contact cu realitatea, şi nici cu irealitatea. Brusc, în faţa lui apăru un pahar. Jim lua o înghiţitură: rece, fierbinte, rece, fierbinte. Aşa trebuia să fie. Se uita la cel din fata lui. Avea sentimentul că îi fusese adresata o întrebare, căci omuleţul şedea şi se uita la el. Se întreba dacă auzise întrebarea şi o uitase sau dacă nu o auzise deloc.
Ai zis ceva?
Te-am întrebat numai dacă locuieşti aici, în oraş. Da.
Următoarea întrebare. Tiparul era veşnic acelaşi.
Stai cu familia? Nu.
Deci nu eşti căsătorit? Nu.
Jim hotărî să-i facă jocul o vreme. O sal ducă puţin, apoi o să se prefaca furios şi o sal sperie. O să fie amuzant.
Nici eu nu sunt. Ştii, eu întotdeauna am susţinut că e mai ieftin să cumperi lapte decât să creşti o vaca.
Făcu o pauză, parca aşteptând fie un hohot de ras, fie o aprobare. Nu obţinu niciuna, nici alta.
Pun pariu că au ceva fete frumoase pe-aici, continua omuleţul, făcându-i cu ochiul. Pun pariu că ai o prietenă aici.
Nu am nicio prietena, îi ridica Jim speranţele.
Asta e neobişnuit la un tânăr ca tine. Ai fost în armata?
Da.
În misiune? Da.
În Pacific? Da.
Undeai fost, în ce unitate? 198
Am fost pilot, minţi Jim.
Îi plăcea să îşi inventeze mereu identităţi noi.
Trebuie să fi fost foarte periculos, întotdeauna am spus că trebuie să recunoaştem ca băieţii de la aviaţie stau asumat toate riscurile. Eu zic că merită oricât de mult. Da, da, dacă ar fi fost să intru în armata dar am numai un singur rinichi, aş fi ales oricând aviaţia. Bănuiesc ca în Pacific trebuie să fi fost o mulţime de asistente şi surori

medicale.

Da.

Unele dintre ele foarte drăguţe, cred. Da.

Cred că trebuie să fi fost groaznic în locurile unde nu erau femei. Am cunoscut odată un soldat care zicea ca stătuse pe o insulă cu un grup de soldaţi şi nicio femeie, timp de un an. Zicea că se plăceau unul pe celălalt, bărbaţii, vreau să spun.

Omuleţul îl privi, aşteptând.

Da, spuse Jim şi mai lua o înghiţitură.

Înăuntrul stomacului lui totul era cald şi plăcut. Doar genunchii păreau deconectaţi, cumva. Apoi omuleţul îşi puse un picior alături de al lui. Încet, Jim ridica talpa şi, după un moment de deliberare, o trânti cu putere peste piciorul celuilalt.

Au!

Scuzama.

Jim se bucura ca provocase durere.

Nu face nimic, spuse omuleţul.

Tacura amândoi. Jim bea, iar omuleţul îşi musca nervos capetele mustaţii sale negre.

Presupun ca stai singur. Da.

Trebuie să te simţi tare însingurat. La Detroit, eu locuiesc cu mama. Sunt contabil şi, desigur, e plăcut la birou, să mergi la birou. De zece ani lucrez la firma asta, cunosc pe toată lumea şi încerc să mă împac cu toată lumea. Directorul îmi spune Walter aşa mă cheamă, Walter. Pe tine cum te cheamă, dacă îmi permiţi să te întreb?

199

Herbert.

E un nume frumos, spuse Walter. Îmi plac numele. care încep cu H. Cum spuneam, cunosc multă lume la birou, dar când se termina orele de program, mi s-ar părea foarte greu să mă duc acasă şi să nu am pe nimeni acolo. De aceea îmi place ca locuiesc cu mama. Are şaptezeci şi doi de ani, dar e încă grozav de activa. Nu pot decât să sper ca voi fi şi eu la fel de activ când voi avea vârsta ei. Cati ani ai, Herbert, dacă nu te deranjează întrebarea mea?

Douăzeci şi unu.

Doamne Dumnezeule, eşti încă tânăr. Aş vrea să mai fiu şi eu de vârsta ta, zău că aş vrea, dar să am mintea de acum. Desigur, pentru vârsta ta probabil că ai văzut multe. Când aveam douăzeci şi unu de ani,

nu umblasem prea mult prin lume. Probabil ca ştii perfect cât e scorul, nu?

Cei aia?

Cei ce?

Scorul?

A, era doar o figura de stil. Voiam să spun că ai o experienţă bogata, din armata şi din afara ei.

Jim îşi termina băutura. Omuleţul se oferi să-i mai cumpere una, iar Jim îi permise.

Ai băut ceva, spuse Walter.

De unde ştii?

Vreau să zic. pari să fi băut ceva. Făcu o pauză, stingherit.

Apropo, relua el, în camera mea de la hotel am o sticlă de scotch adevărat. Dacă vrei.

Îmi place aici.

Ma gândeam ca poate vrei să urci un pic, atâta tot. Putem sta de vorbă şi oricum e mai plăcut decât aici.

Jim îi arunca o privire ameninţătoare.

Ce crezi că sunt, marfa? Ce crezi, că o să mă las agăţat de un poponar ca tine? Ori poate vrei să mă îmbeţi, pentru cazul în care sunt normal, şi să te culci cu mine după aia?

Walter se ridica. 200

Cred că ai mers prea departe. Dacă n-ai fi fost beat, n-ai fi vorbit aşa. Nu mi-a trecut prin cap nimic din toate astea. Acum te rog să mă scuzi.

După plecarea lui, Jim izbucni în ras. Hohoti timp de câteva clipe, apoi se opri, gata să plângă, să înceapă să suspine sau să urle. Dar barmanul îl împiedica. Se apropie şi îi spuse ca barul se închide şi ca venise vremea plecării.

Jim ieşi nesigur în aerul umed al zorilor. Era întuneric. Pe cer nu erau stele; nici luna; doar felinarele străluceau în beznă.

Se trezise.

Contururile clădirilor erau vizibile, limpezi. Ştia exact unde se afla şi cine este, dar nu putea face altceva decât să continue, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Dar, chiar pe când lua această hotărâre, văzu din nou lumina focului şi auzi iar mugetul răului. Nu exista vis care să se sfârşească altfel decât în ceva nou şi viu, dar pentru el nimic nu mai era nou. Iubitul şi fratele dispăruseră, lăsând în loc amintirea carnii

învineţite, a cearşafurilor mototolite şi a violentei. Panicat, se gândi să fugă. Avea să se întoarcă pe mare. Îşi va schimba numele, amintirile, viaţa. Coti spre vest, spre cheiurile unde erau ancorate navele mari. Da, se va angaja din nou pe una dintre ele, va călători spre tari îndepărtate şi va cunoaşte oameni noi. O va lua de la capăt.

Se trezi deodată în docuri, înconjurat de vasele tăcute. Aerul era rece. Se apropia dimineaţa. La picioarele sale, valurile saltau uşor, ca rrăsufirea unui monstru uriaş. Stătea din nou pe malul răului, dar acum aflase în sfârşit ca telul oricărui rău este să se verse în mare. Nimic din ceea ce a fost odată nu se schimba. Şi totuşi, nimic din ceea ce este nu poate fi la fel cu ce a fost înainte. Urmări fascinat apele întunecate şi reci, foşnind la picioarele insulei de beton. Curând avea să porneasca.

POSTFAŢA

AVEAM DOUĂZECI ŞI UNU DE ANI când am scris *Oraşul şi stâlpul.* Deşi publicasem deja două romane, *Williwaw* şi *in a Yellow Wood,* nu eram un talent precoce. Ştiam să fac bine unele lucruri, şi le făcusem în *Williwaw.* Când a fost să scriu *Oraşul şi stâlpul,* mă plictisisem să joc prudent. Voiam să îmi ascum riscuri, să încerc ceva ce niciun american nu mai încercase până atunci. Am hotărât să cercetez lumea homosexualilor pe care o cunoşteam ceva mai puţin bine decât mă prefăceam şi, între timp, să demonstrez ca relaţiile între homosexuali sunt naturale, ca şi faptul că nici nu exista ceea ce se cheamă un homosexual, în ciuda modului curent în care este utilizat, termenul este un adjectiv care descrie un act sexual, nu un substantiv care descrie un anume tip recognoscibil. Toate fiinţele umane sunt bisexuale. Mediul, ocaziile şi obiceiurile duc în cele din urmă şi în mod misterios la preferinţe sexuale, iar homosexualiştii sunt la fel de greu de generalizat ca şi heterosexualiştii. Ei variază de la travestitul care se crede Bette Davis la cetăţeanul absolut obişnuit, care se uita după băieţi cu aceeaşi dorinţa simpla cu care fratele sau se uita după fete.

Atunci când presiunile legale şi sociale asupra homosexualităţii sunt mai mari, homosexualiştii devin nevrotici, la fel ca şi negrii sau evreii aflaţi într-un mediu ostil. Dar o persoană care prefera relaţiile cu cei de acelaşi gen nu este, prin definiţie, un nevrotic, în orice caz, o împărţire în cate202

goni este imposibila. Mai ales dacă ţinem cont de faptul ca cei mai mulţi homosexualişti se căsătoresc şi devin tati, ceea ce îi

transforma automat în bisexuali, condiţie negata de cel puţin o scoala din psihiatrie, pe motivul ciudat ca un om *treb*uie să fie ori una, ori alta, ceea ce este demonstrabil neadevărat. Desigur, nu toate lucrurile vin în măsuri egale şi este normal ca o persoană să prefere o anumită modalitate celeilalte, dar aceasta nu înseamnă ca, sub acţiunea unor stimuli diferiţi şi într-un alt moment, nu s-ar putea acomoda cu amândouă. Este interesant de observat ca, în jargonul curent, o persoană demnă de admiraţie este denumita swinger. Şi ce este el? Este acela care poate oscila între cele două modalităţi, capabil să găsească plăcerea în relaţiile cu ambele sexe.

În 1946, când am scris *Oraşul şi stâlpul,* umbla în America ideea ca homosexualitatea era o forma a vreunei boli mintale, care îi afecta în special pe artiştii specializaţi în decoraţiuni interioare şi pe balerini. Ştiind ca acest lucru nu era adevărat, am încercat să distrug stereotipul, alegând ca protagonist un băiat absolut obişnuit dintr-o familie mijlocie şi observând diversele straturi ale lumii interlope prin ochii lui. Mia trebuit pentru aceasta multă imaginaţie. Veneam dintr-o familie de politicieni. Jim Willard şi cu mine aveam în comun datele geografice şi cam atât. Tot în interesul verosimilitudinii am hotărât ca naraţiunea va avea un ton cenuşiu, plat, ca într-unul dintre documentele sociale ale lui James T. Farrell. Scriitura nu trebuia să aibă niciun fel de înflorituri. Doream ca proza să fie simpla şi dura şi, dacă îmi este permis să o spun, am reuşit.

Contemplând scena americană a anilor patruzeci, domnul Stephen Spender deplângea maşinăria succesului literar, remarcând sever ca cine doreşte să vadă cât de rapid şi de eficient poate funcţiona aceasta maşinărie care transforma, diluează şi dezintegrează. trebuie să urmărească traiectoria de cometa a domnului Gore Vidal. El a descris *Oraşul şi stâlpul* ca pe o confesiune sexuală, o autobiografie lipsită de

stil. Transformat, diluat şi dezintegrat cum eram, am găsit aceasta descriere flatanta. Domnul Spender mia făcut un mare compliment căci, deşi sunt cel mai puţin autobiografic dintre romancieri, aparent am construit atât de convingător portretul sportivului Jim Willard, încât pana în ziua de astăzi pederastii îmbătrâniţi sunt ferm convinşi că am fost pe vremuri o prostituată de gen masculin cu un rever excelent la tenis. Adevărul este, vai, cu totul

alta chestiune.

În 1948, când a fost publicata, cartea a stârnit socul şi neîncrederea. Cum era posibil ca un tânăr romancier de război văzut ultima data în paginile revistei *Life,* fotografiat împreună cu Jack London pe fundalul unei nave să se transforme în aşa ceva? *New York Times* a refuzat să preia reclama cărţii şi cele mai multe articole critice au fost defavorabile. Presa mia făcut o morală zdravăna pe tema plăcerilor iubirii homosexuale, mustrându-i în acelaşi timp pe editori pentru a fi răspândit asemenea memorii de senzaţie. Totuşi, romanul a devenit bestseller nu numai în Statele Unite, ci şi în Europa, unde a fost tratat cu seriozitate de critica. André Gide mia trimis un exemplar din lucrarea sa, *Corydon,* ca de la profet la profet. E.M. Forster mă invitat la Cambridge şi, timid, mia mărturisit ca scrisese o carte oarecum asemănătoare, pe care nu o publicase niciodată, nevrând să îşi pună familia şi prietenii intro situaţie neplăcuta. Foarte îndrăzneata, chiar, mi-a spus el. În ce sens? am întrebat. Era vorba, se pare, de o scenă cu doi băieţi în pat. Şi ce fac? am continuat intrigat. Domnul Forster a zâmbit. Vorbesc, mia răspuns el cu oarecare satisfacţie. Ceva mai târziu, în acelaşi an, într-un studiu artistic, doctorul Kinsey scotea la iveala obiceiurile bărbaţilor americani, ceea ce făcea să fiu iertat pentru sinceritate. Am primit chiar şi o scrisoare de la bunul doctor, în care mă felicita pentru activitatea de teren.

Lumea sa schimbat din 1948 şi până acum. Deschiderea în ce priveşte viaţa sexuală nu este doar obişnuita, ci obligatorie. Pornografia se publica pe fata şi mă îndoiesc 204

ca ea poate face prea mult rău. La urma urmelor, americanilor le plac manualele practice. Dar, mai important, tinerii americani de astăzi sunt cu mult mai relaxaţi în ce priveşte problema sexului decât eram noi în anii patruzeci. Au descoperit ca alegerea unui partener este o chestiune de gust şi nu o lege divina sau naturala. De asemenea, eu bănuiesc ca fundamentul psihologic al actului sexual este nu atât satisfacţia fizica, cât dorinţa de a domina. Ideea aceasta mi se pare ca reiese implicit din *Oraşul şi stâlpul,* deşi, la vremea când am scris cartea, ea nu era formulata ca atare în mintea mea. Atunci când un tânăr refuza avansurile unui alt tânăr, o face, de cele mai multe ori, dintr-o teama că îşi va pierde libertatea, sau că va fi folosit de celălalt ca un obiect, că va fi cucerit în loc să fie el cuceritorul.

Am recitit recent *Oraşul şi stâlpul,* pentru prima dată de când am

publicato, surprins să constat ca romanul pe care îl scrisesem nu semăna deloc cu ce îmi aminteam. Pe la mijlocul a ceea ce scrisesem cu intenţia de a redefini noţiunea de homosexualist în societatea americană, naraţiunea devenea melodramatica. De asemenea, tema cărţii nu era foarte clară.

Intenţionasem să fac din Jim Willard un arhetip al eşecului romantic. Distrus pentru ca privise prea mult în urmă, trebuia să fie un fel de Humbert Humbert nesofisticat, încercând să recreeze o idilă care nu existase niciodată altfel decât în imaginaţia lui. În ciuda titlului, lucrul acesta nu reiese limpede din naraţiune. Şi, desigur, epilogul este nesatisfăcător. La vremea aceea să considerat ca editorul mă obligat să ataşez un sfârşit moralizator, tot aşa cum Codul Cinematografic cere ca personajele negative să fie pedepsite. Nu este adevărat. Intenţionasem dintotdeauna să scriu un final negru, dar nu atât de negru cum a ieşit. Am modificat acest capitol considerabil. De fapt, am rescris întreaga carte încercarea de a imita stilul lui Farrell fusese poate prea reuşita, chiar dacă nu am modificat şi viziunea sau relaţiile fundamentale.

205

În felul sau încet, societatea noastră începe să abandoneze multe dintre prejudecăţile legate de actul sexual. Ideea ca nu exista o aşa-zisa normalitate a început, în fine, să penetreze conştiinţa tribala, chiar dacă cei cu convingeri religioase puternice tot mai considera dragostea fără procreere ca nenaturala, în timp ce statisticienii includ în termenul de normal numai ceea ce face majoritatea. Convinşi ca cele mai multe acte sexuale sunt heterosexuale, cei mai mulţi susţin ca heterosexualitatea, ca forma preferata de expresie erotica, trebuie să fie cea bună. Dacă însă ducem această idee pana la capătul sau logic, trebuie să recunoaştem ca actul sexual cel mai frecvent nu este nici homo şi nici heterosexual, ci onanistic şi cu siguranţa ca, nici măcar intro societate absolut democratica, masturbaţia nu poate fi declarata norma de la care toate celelalte sunt doar devieri. În orice caz, actul sexual, indiferent cum ar fi el, nu e nici rău, nici bun. El exista. Şi cred că asta încearcă să demonstreze cartea de fata, mai ales în forma sa revizuita.

GORE VID AL

Costi Rogozanu Ioan T. Morar pendent de 24 de ani **dubliteratura.ro**